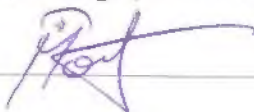

Ovaj revidirani dio lovnogospodarske osnove usklađen je sa Zapisnikom o pregledu i indentičan je s primjerkom pohranjenim u Zagrebačkoj županiji - Upravnom odjelu nadležnom za poslove lovstva.

Zagreb, 10. lipnja 2013.

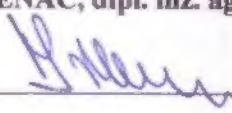

ZAGREBAČKA ŽUPANIJA
LOVAČKO DRUŠTVO „SRNA“ TREBOVEC

REVIDIRANA LOVNOGOSPODARSKA OSNOVA
PO VRSTAMA ZA ZAJEDNIČKO OTVORENO
LOVIŠTE BROJ: I/165 – „TREBOVEC“

Za razdoblje gospodarenja od 01.04.2012. do 31.03.2016. godine

Bjelovar, 2012. godine

NARUČITELJ:	Lovačko društvo „SRNA“ TREBOVEC Dugoselska 19, Zelina Breška 10 310 Ivanić Grad MB: 1284916 OIB: 53472399491
UGOVOR BROJ:	
PROJEKT:	<p style="text-align: center;">REVIDIRANA LOVNOGOSPODARSKA</p> <p style="text-align: center;">OSNOVA PO VRSTAMA ZA</p> <p style="text-align: center;">ZAJEDNIČKO OTVORENO LOVIŠTE</p> <p style="text-align: center;">BROJ: I/165 – „TREBOVEC“</p> <p style="text-align: center;">ZA RAZDOBLJE OD 01.04.2012. DO 31.03.2016.</p>
IZVOĐAČ:	PLODOVI BILOGORE D.O.O. JURJA HAULIKA 17 43000 BJELOVAR OIB: 64621084731 Licencija broj: 0429
VLASNIK TVRTKE:	PLODOVI BILOGORE D.O.O. BJELOVAR MIRO CRKVENAC, dipl. inž. agronomije
OVLAŠTENI IZRAĐIVAČ:	BRANIMIR STANKIĆ, dipl. inž. šumarstva Ovlašteni inženjer šumarstva, broj upisa: 740
SURADNICI:	Dragutin Makovica, predsjednik LD „SRNA“ Trebovec Milivoj Bugarin, lovnik LD „SRNA“ Trebovec

	SADRŽAJ	stranica
1.	UVOD	5
1.1.	PODACI O PRAVNOJ OSOBI KOJA GOSPODARI LOVIŠTEM	9
1.2.	ISKAZ POVRŠINA SA ZEMLJOVLASNIČKIM RAZMJEROM	10
1.3.	UVJETI ZAŠTITE PRIRODE	12
1.4.	PRIKAZ VRSTA I BROJA DIVLJAČI ZA KOJE SE OBAVLJA REVIZIJA	22
2.	GOSPODARENJE S DIVLJAČI I LOVIŠTEM	24
2.1.	DOSADAŠNJE GOSPODARENJE	25
2.1.1.	Rezultati na uzgoju, zaštiti, lovu i korištenju divljači	26
2.1.2.	Štete od divljači i na divljači	31
2.1.3.	Radovi na uređenju staništa	32
3.	SMJERNICE BUDUĆEG GOSPODARENJA S UVJETIMA I MJERAMA ZAŠTITE PRIRODE ZA RAZDOBLJE GOSPODARENJA OD 01. 04. 2012. DO 31. 03. 2016. GODINE	35
3.1.	OSTALE (SPOREDNE) VRSTE DIVLJAČI	36
3.2.	SUMARNI PRIKAZ PLANA I IZVRŠENJA PLANA PRIHRANE SVIH VRSTA DIVLJAČI	69
3.3.	ULAGANJA U DIVLJAČ I STANIŠTE ZA RAZDOBLJE OD 2006/07. DO 2015/16. GODINE	70
3.4.	OČEVIDNIK LOVNOTEHNIČKIH I LOVNOGOSPODARSKIH OBJEKATA	72
	POGOVOR	79

PRILOZI:

Evidencija trofeja divljači (ETD)

**Ugovor o međusobnim pravima i obvezama između lovoovlaštenika i
„Hrvatskih šuma“ d.o.o.**

**Zapisnik stručnog povjerenstva za pregled revidirane
lovnogospodarske osnove**

Akt o odobrenju revidirane lovnogospodarske osnove

Uvjeti zaštite prirode

Uvid u miniranost lovišta

1. UVOD

Na temelju članka 18. stavak 2. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj: 140/05.), članka 35. stavka 2. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj: 33/01. i 129/05.) i članka 19. Statuta Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, broj: 17/05. – pročišćeni tekst), Skupština Zagrebačke županije na svojoj 6. sjednici održanoj 04. svibnja 2006. godine, u postupku ustanovljenja zajedničkih lovišta na prijedlog Stručne komisije), donosi **Odluku o ustanovljenju zajedničkog otvorenog lovišta broj: I/165 – „TREBOVEC“** na području Zagrebačke županije (Klasa: 021-01/06-01/76, Ur. broj: 238/1-01-06-33).

Na temelju članka 30. stavka 1. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj: 140/05.) i Odluke Županijske skupštine Zagrebačke županije o davanju u zakup zajedničkog lovišta broj: I/165 – „TREBOVEC“ (Klasa: 021-01/06-01/163, Ur. broj: 238/1-01-06-44 od 02. listopada 2006. godine), župan mr. sc. Stjepan Kozić, dipl. ing. (davatelj lovozakupa) i Lovačko društvo „SRNA“ iz Trebovca, Dugoselska 19, Zelina Breška, zastupano po predsjedniku društva Draženu Kelšinu (lovozakupnik), sklapaju **Ugovor broj 01065 o zakupu prava lova u zajedničkom otvorenom lovištu broj: I/165 – „TREBOVEC“** (Klasa: 323-01/06-01/180, Ur. broj: 238/1-03-06-1) od 14. studenoga 2006. godine. Davatelj lovozakupa daje, a lovozakupnik prima u zakup zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC“ površine 1819 ha, ustanovljeno Odlukom Županijske skupštine Zagrebačke županije (Klasa: 021-01/06-01/76, Ur. broj: 238/1-01-06-33 od 04. svibnja 2006. godine), koje se prostire na području Zagrebačke županije. Ugovorom broj 01065 od 14. studenoga 2006. godine zakup prava lova u lovištu daje se za razdoblje od dana sklapanja navedenoga ugovora do 31. ožujka 2016. godine (10 godina).

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, na temelju članka 43. stavka 3. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj: 140/05.) i članka 202. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91.), povodom zahtjeva Lovačkog društva „SRNA“ Trebovec za odobrenje lovnogospodarske osnove za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC“, donosi **Rješenje kojim se odobrava lovnogospodarska osnova za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC“** (Klasa: UP/I-323-02/07-01/10, Ur. broj: 525-13-07-05-ZJ) od 07. svibnja 2007. godine. Uvezana lovnogospodarska osnova za razdoblje gospodarenja od 01. travnja 2006. godine do 31. ožujka 2016. godine ovjerena je 29. svibnja 2007. godine od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva.

Revizija lovnogospodarske osnove zajedničkog otvorenog lovišta broj: I/165 – „TREBOVEC“ obavlja se za svinju divlju, mačku divlju, kune, dabra, čaglja, tvora i patke divlje. Članak 42. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači („Narodne novine“, broj: 40/06, 92/08 i 39/11) propisuje da se revizija osnove obavlja ako se pojavi ili unese nova vrsta divljači, što je slučaj na području ovoga lovišta. Svinjom divljom do sada se nije gospodarilo odnosno navedena vrsta divljači nije bila uvrštena u lovnogospodarsku osnovu za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC“ jer se svinja divlja tek povremeno i to samo u pojedinim godinama pojavljivala na području lovišta. Pošto se svinja divlja sve učestalije pojavljivanja, štete bile sve veće, a zatim se i brojnost matičnog fonda ustalila odnosno prešla biološki minimum te pošto navedena vrsta divljači sada stalno obitava na području lovišta, u revidiranu lovnogospodarsku osnovu uvrštena je svinja divlja kao stalna, ali zbog manjeg brojnog stanja ostala (sporedna) vrsta krupne divljači. U lovnim godinama 2009/10., 2010/11., 2011/12. i 2012/13. lovoovlaštenik je na temelju isplaćenih šteta dobivao odstrjel svinje divlje. Isto kao svinjom divljom i mačkom divljom do sada se nije gospodarilo odnosno navedena vrsta divljači nije bila uvrštena u važeću lovnogospodarsku osnovu jer se mačka divlja tek povremeno i to u pojedinim godinama pojavljivala na području lovišta. Pošto se mačka divlja sve češće pojavljivala, a zatim je i njena brojnost matičnog fonda prešla biološki minimum te pošto navedena vrsta divljači sada stalno obitava na području lovišta, u revidiranu lovnogospodarsku osnovu uvrštena je mačka divlja kao stalna i to ostala (sporedna) vrsta sitne divljači. Članak 43. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači („Narodne novine“, broj: 40/06, 92/08 i 39/11) propisuje da od smjernica budućega gospodarenja u tijeku jedne lovne godine, ostvareno izlučivanje ne smije odstupati od planiranoga više od 25% kod krupne divljači, osim kod svinje

divlje gdje odstupanje može biti do 30%, te najviše do 35% kod sitne divljači, te da matični fond kod krupne divljači ne smije odstupati više od 15% od planiranoga, a kod sitne divljači više od 25% od planiranoga tijekom tri uzastopne lovne godine. Pošto je brojnost matičnog fonda kuna kao stalne, ali ostale (sporedne) vrste sitne divljači znatno smanjen i manji je od dozvoljenih odstupanja od 25% od planiranoga te pošto ni ostvareno izlučivanje u posljednje tri lovne godine nije realizirano u dozvoljenim odstupanjima od 35% planiranoga važećom lovnogospodarskom osnovom, pristupilo se izradi revizije lovnogospodarske osnove odnosno onog njenog dijela koji se odnosi na gospodarenje kunama. Čagalj se prvo sve učestalije pojavljivao na području lovišta te je u pojedinim dijelovima godine i obitavao na njegovim površinama. Pošto se čagalj sada stalno naselio na područje ovoga lovišta, prešla biološki minimum, pristupilo se izradi revizije važeće lovnogospodarske osnove koji se odnosi na gospodarenje čagljem. Revizija se obavlja i za tvora i patke divlje jer od smjernica budućeg gospodarenja u tijeku jedne lovne godine ostvareno izlučivanje ne smije odstupati od planiranoga više od 35%, a što je slučaj na području ovoga lovišta. Zbog odgovarajućeg i potencijalnoga staništa u revidiranu lovnogospodarsku osnovu uvršten je i obrazac LGO – 7b za dabra, u kojem će se evidentirati njegovo eventualno pojavljivanje ili naseljavanje na površinama lovišta. Zbog svega navedenoga pristupilo se izradi reviziji važeće lovnogospodarske osnove, odnosno onog dijela lovnogospodarske osnove za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC“ koji se odnosi na gospodarenje svinjom divljom, mačkom divljom, kunama, dabrom, čagljem, tvorom i patkama divljim.

Revidirana lovnogospodarska osnova za vrste, odnosno za svinju divlju, mačku divlju, kune, dabra, čaglja, tvora i patke divlje prilog je važećoj lovnogospodarskoj osnovi za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC“, za razdoblje gospodarenja od 01. travnja 2006. do 31. ožujka 2016. godine, odobreno Rješenjem (Klasa: UP/I-323-02/07-01/10, Ur. broj: 525-13-07-05-ZJ) od 07. svibnja 2007. godine i ovjerenoj 29. svibnja 2007. godine od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva.

Revidiranu lovnogospodarsku osnovu po vrstama za razdoblje gospodarenja od 01. travnja 2012. do 31. ožujka 2016. godine izradila je, temeljem članaka 43., 46. i 47. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj: 140/05 i 75/09) i Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači („Narodne novine“, broj: 40/06, 92/08 i 39/11), tvrtka „PLODOVI BILOGORE“ d.o.o. Bjelovar, Jurja Haulika 17, vlasništvo Đure Crkvenca, dipl. inž. agronomije. Stručna osoba tvrtke je Branimir Stankić, dipl. inž. šumarstva, a tvrtka „PLODOVI BILOGORE“ d.o.o. Bjelovar posjeduje licenciju (odobrenje) broj 0429 za izradu lovnogospodarskih planova koju je izdala Hrvatska komora inženjera šumarstva i drvne tehnologije. Tvrtka je upisana u Upisnik licenciranih osoba Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvne tehnologije.

Pri izradi revizije lovnogospodarske osnove korišteni su zakonski propisi i slijedeća literatura:

- Zakon o lovstvu (NN br. 140/05)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lovstvu (NN br. 75/09)
- Pravilnik o lovostaju (NN br. 67/10)
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o lovostaju (NN br. 87/10)
- Pravilnik o službenoj iskaznici i znački lovnog inspektora (NN br. 11/06)
- Pravilnik o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači (NN br. 40/06)
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači (NN br. 92/08)
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači (NN br. 39/11)
- Stručna podloga za bonitiranje i utvrđivanje lovnoproduktivnih površina u lovištima Republike Hrvatske (NN br. 40/06)
- Pravilnik o potvrdi o podrijetlu divljači i njezinih dijelova i obilježavanju krupne divljači evidencijskim markicama (NN br. 95/10)

- Pravilnik o uvjetima i načinu lova, nošenju lovačkog oružja, obrascu i načinu izdavanja lovačke iskaznice, dopuštenju za lov i evidencije o obavljenom lovu (NN br. 70/10)
- Pravilnik o pasminama, broju i načinu korištenja lovačkih pasa za lov (NN br. 143/10)
- Pravilnik o načinu ocjenjivanja trofeja divljači, obrascu trofejnog lista, vođenju evidencije o trofejima divljači i izvješću o ocijenjenim trofejima (NN br. 92/08)
- Pravilnik o načinu lova s pticama grabljivicama i programu o polaganju sokolarskog ispita (NN br. 110/10)
- Pravilnik o lovočuvarskoj službi (NN br. 63/06)
- Pravilnik o stručnoj službi za provedbu lovnogospodarske osnove (NN br. 63/06)
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o stručnoj službi za provedbu lovnogospodarske osnove (NN br. 101/10)
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja središnje lovne evidencije (NN br. 67/06)
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja središnje lovne evidencije (NN br. 73/10)
- Cjenik divljači (NN br. 67/06)
- Odštetni cjenik za izračun naknade za štete na divljači i lovištu (NN br. 67/06)
- Pravilnik o načinu uporabe lovačkog oružja i naboja (NN br. 68/06)
- Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o načinu uporabe lovačkog oružja i naboja (NN br. 66/10)
- Pravilnik o osposobljavanju kadrova u lovstvu (NN br. 78/06)
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o osposobljavanju kadrova u lovstvu (NN br. 92/08)
- Pravilnik o sadržaju ugovora o međusobnim pravima i obvezama između «Hrvatskih šuma» d.o.o. Zagreb i ovlaštenika prava lova (NN br. 25/07)
- Zakon o šumama (NN br. 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10)
- Zakon o veterinarstvu (NN br. 41/07, 55/11)
- Zakon o zaštiti prirode (NN br. 70/05, 139/08, 57/11)
- Pravilnik o proglašenju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim (NN br. 99/09)
- Pravilnik o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te mjerama za očuvanje stanišnih tipova (NN br. 07/06, 119/09)
- Pravilnik o sakupljanju samoniklih biljaka u svrhu prerade, trgovine i drugog prometa (NN br. 154/08)
- Uredba o proglašenju ekološke mreže (NN br. 109/07)
- Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu (NN br. 118/09)
- Andrašić, Drago: „Zoologija divljači i lovna tehnologija“, Zagreb, 1979.
- Andrašić, Drago: „Tehničko uređenje lovišta i uzgajališta divljači“, Zagreb, 1973.
- Andrašić, Drago: „Zaštita protiv štete od divljači i na divljači“, Zagreb, 1972.
- Balać, Jovica: „Lovna kinologija“, Zagreb, 1989.
- Car, Zvonko: „Bonitiranje lovišta za jelena, srnu, divokozu i tetrijeba gluhana“, 1961.
- Čeović, Ivo: „Lovstvo“, Zagreb, 1953.
- Čeović, Ivo: „Uređenje lovišta“, Zagreb, 1950.
- Ćirić, Milivoje: „Pedologija“, Sarajevo, 1984.
- Darabuš, Stjepan: „Prihvat i podivljavanje umjetno uzgojenih fazana“, Zagreb, 1980.
- Darabuš, Stjepan – Jakelić, Ivica – Zdravko: „Osnove lovstva“, Zagreb 2002.
- Dimitrijević, Vladimir: „Prilog poznavanju uzgoja i odstrela jelenske divljači“, Donji Miholjac, 1992.
- Dragišić, Petar: „Jelen“, Zagreb, 1957.
- Enciklopedija lovstva, Beograd, 1987.
- Frković, Alojzije: „Lovačke trofeje obrada, ocjenjivanje i vrednovanje Evropska divljač“, Zagreb 1989.
- Frković, Alojzije: „Priručnik za ocjenjivanje lovačkih trofeja“, Zagreb 2006.
- Grupa autora „Lovački priručnik“, Zagreb, 1967.
- Grubešić, Marijan: „Utjecaj prirodnih i gospodarskih čimbenika na kvalitetu stojbine divljači“, Zagreb, 1996.

- Grubešić, Marijan: „Uzgojna područja za jelena, divokozu i divlju svinju na području Republike Hrvatske“, Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 2006.
- Janicki, Z., Slavica, A., Konjević, D., Severin, K.: „Zoologija divljači“, Zagreb 2007.
- Krže, Blaž: „Divlje svinje“, Ljubljana, 1982.
- Kraljić, Branko: „Istraživanje ekonomskih elemenata lovstva i lovnoga gospodarenja“, Zagreb, 1991.
- Meštrović, Šime – Fabijanić, Gašpar: „Priručnik za uređivanje šuma“, Zagreb, 1995.
- Mustapić, Zvonko i suradnici: „Lovstvo“, Zagreb, 2004.
- Mozaik knjiga: Veliki atlas Hrvatske, 2002.
- Poljoprivredna enciklopedija, Zagreb
- Raesfeld, Ferdinand Reulecke, Kurt: „Jelenjad I i II“ (prijevod: B. Krže), Ljubljana, 1992.
- Raguz, Dominik: „Šumski plodovi i sjeme u ishrani divljači“, Zagreb, 1963.
- Rauš, Grubešić: „Lovna fauna hrvatskih šuma“, 1992.
- Srdić, Dušan: „Poljske jarebice“, Zagreb, 1962.
- Szecsényi, Zsigmond: „Odstrel jelenske divljači“, (prijevod), Bilje, 1961.
- Šoštarčić – Kovačević: „Travnjačka flora“, 1968.
- Šumarska enciklopedija, Zagreb
- Šumskogospodarska osnova za Gospodarsku jedinicu „Črnovšćak“ i Gospodarsku jedinicu „Ivanč Grad – Novoselec“
- Vukelić, Joso – Mikac, Stjepan – Baričević, Dario – Bakšić, Darko – Rosavec, Roman: „Šumska staništa i šumske zajednice u Hrvatskoj, Nacionalna ekološka mreža“, državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb, 2008.
- Vukelić, Joso – Rauš, Đuro: „Šumarska fitocenologija i šumske zajednice u Hrvatskoj“, Zagreb 1998.
- Republika Hrvatska, Hrvatski centar za razminiranje: Uvid u stanje miniranosti prostora zajedničkog otvorenog lovišta broj: I/165 – „TREBOVEC“ (Klasa: 213-04/12-06/338, Ur. broj: 530-117-04/2-12-02) od 30. listopada 2012. godine
- Rješenje o „Uvjetima zaštite prirode“ za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 „TREBOVEC“ izdane od Ministarstva zaštite okoliša i prirode (Klasa: UP/I 612-07/12-71/60, Ur. broj: 517-07-2-2-12-4) od 21. studenoga 2012. godine.

1.1. PODACI O PRAVNOJ OSOBI KOJA GOSPODARI LOVIŠTEM

Zajedničko otvoreno lovište broj: I 165 „TREBOVEC“ povjereno je na gospodarenje Lovačkom društvu „SRNA“ TREBOVEC, Dugoselska 8, Zelina Breška, 10 310 Ivanić Grad, MB: 1284916, OIB: 53472399491.

Lovačka udruga „SRNA“ Trebovec osnovana je 1997. godine i trenutno broji 24 člana.

1.2. ISKAZ POVRŠINA SA ZEMLJOVLASNIČKIM RAZMJEROM LGO 1

ISKAZ POVRŠINA					
NAZIV POVRŠINE	VRSTA POVRŠINE	KULTURA	ZEMLJOVLASNIČKO RAZMJERJE	HA	
1	2	3	4	5	
ZEMLJIŠTE UNUTAR LOVIŠTA	ŠUMSKO	OBRASLO	DRŽAVNO	142	
			PRIVATNO	90	
			Σ	232	
		NEOBRASLO	DRŽAVNO		
			PRIVATNO	25	
			Σ	25	
		UKUPNO ŠUMSKO		DRŽAVNO	142
			PRIVATNO	115	
		POLJO - PRIVREDNO	ORAMICE	DRŽAVNO	435
				PRIVATNO	818
				Σ	1 253
			LIVADE	DRŽAVNO	
	PRIVATNO			120	
	Σ			120	
	PAŠNJAC.		DRŽAVNO	50	
			PRIVATNO	35	
			Σ	85	
	VIŠEGODIŠNJI NASADI (neograđeni)		DRŽAVNO		
			PRIVATNO	5	
			Σ	5	
	OSTALO		DRŽAVNO		
			PRIVATNO		
			Σ		
	LKUPNO POLJOPRIVREDNO		DRŽAVNO	485	
		PRIVATNO	978		
	SVEUKUPNO ŠUMSKO I POLJOPRIVREDNO	DRŽAVNO	627		
		PRIVATNO	1 093		
		ΣΣ	1 720		
VODE UNUTAR LOVIŠTA	TEKUĆICE	PRIRODNE	RIJEKE	5	
			POTOCI	20	
			Σ	25	
		UMJETNE	KANA I dr	3	
			ΣΣ	28	
	STAJAĆICE	PRIRODNE	JEZERA		
			MOČVARE I BARI	2	
			OSTALO		
			Σ	2	
		UMJETNE	AKUMULACIJE		
			RETENCIJE		
			OSTALO		
			Σ		
				ΣΣ	2
		SVEUKUPNE VODE			30
	SVEUKUPNO LOVIŠTE PREMA VLASNIŠTVU		DRŽAVNO		657
			PRIVATNO		1 093
	SVEUKUPNE LOVNE POVRŠINE				1 750
POVRŠINE NA KOJIMA SE NE USTANOVLJUJE LOVIŠTE, A OPISANE SU GRANICOM LOVIŠTA	GRADIVINSKO ZEMLJIŠTE			49	
	JAVNE POVRŠINE (ceste i dr)			20	
	POSEBNO ZAŠTIĆENI OBJEKTI PRIRODE				
	OGRAĐENI NASADI				
	PRIVREDNI RIBNJACI				
	OSTALO (mimrane površine i dr)				
			Σ	60	
POVRŠINE OPISANE GRANICOM LOVIŠTA				1 819	

Uvidom u katastar lovišta, ali i Ugovor o međusobnim pravima i obvezama između lovoovlaštenika i „Hrvatskih šuma“ d.o.o., utvrđeno je da na području zajedničkog otvorenog lovišta broj: I/165 – „TREBOVEC“ postoje i državne šume. Iz navedenoga razloga izvršeno je usklađivanje obrasca LGO – 1.

Prema dopisu Hrvatskog centra za razminiranje (Klasa: 213-04/12-06/338, Ur. broj: 530-117-04/2-12-02) od 30. listopada 2012. godine na području zajedničkog otvorenog lovišta broj: I/165 – „TREBOVEC“ nisu utvrđene minski sumnjive površine (MSP).

1.3. UVJETI ZAŠTITE PRIRODE

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za zaštitu prirode temeljem članka 18. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstva i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“, broj: 150/11, 22/12) i članka 122, 123. i 201. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj: 70/05, 139/08, 57/11), povodom zahtjeva Lovačkog društva „SRNA“ TREBOVEC, Dugoselska 8, Zelina Breška, 10310 Ivanić Grad, lovoovlaštenika zajedničkog otvorenog lovišta broj: I/165 – „TREBOVEC“, ponesenog putem izrađivača revizije lovnogospodarske osnove, tvrtke „PLODOVI BILOGORE“ d.o.o., J. Haulika 17, 43000 Bjelovar, donosi Lovačkom društvu „SRNA“ TREBOVEC Rješenje o Uvjetima zaštite prirode za izradu i provođenje revidirane lovnogospodarske osnove za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC“ (Klasa: UP I 612-07 12-71 60, Ur. broj: 517-07-2-2-12-4) od 21. studenoga 2012. godine.

Uvjeti zaštite prirode

1. Uskladiti planove lova i ostalih aktivnosti u lovištu sa zonama značajnim za razne oblike turističkih i ostalih djelatnosti;
2. Uključiti se u zaštitu i održavanje elemenata krajobrazne i biološke raznolikosti, kroz poštivanje odredbi lovnogospodarske osnove, npr. košnja i sl.;
3. Svaki pronalazak uginule ili ozlijeđene strogo zaštićene životinjske svojte treba odmah prijaviti nadležnom ministarstvu i Državnom zavodu za zaštitu prirode;
4. U blizini (do 300 m) aktivnih gnijezda strogo zaštićenih ptica grabljivica i crne rode ne provoditi lovne aktivnosti u vrijeme njihovog razmnožavanja;
5. Obraditi stanje ostalih životinjskih vrsta, s posebnim naglaskom na vidru, orla štekavca, orla kliktaša, škanjca osaša, eju livadarku, crnu lunju, crnu rodu, goluba dupljaša, jastrebaču, kosca, malu šljuku i šumsku šljuku, te druge zaštićene vrste u smislu posebnih zakonskih i podzakonskih akata (popisa propisa u privitku);
6. U poglavlju Kronika lovišta potrebno je evidentirati opažanja i nalaze rijetkih i strogo zaštićenih vrsta sukladno uvjetu br. 5., npr. zabilježiti aktivna gnijezda orla štekavca, orla kliktaša, škanjca osaša, eje livadarke, crne lunje, crne rode, opažanja jedinki vidre i sl., a podatke jednom godišnje dostavljati Državnom zavodu za zaštitu prirode;
7. Ovo Rješenje sa privitkom Mjere zaštite prirode za lovnogospodarsku osnovu za zajedničko otvoreno lovište broj I 165 – „TREBOVEC“, sastavni je dio revidirane lovnogospodarske osnove.

Članak 122. Zakona o zaštiti prirode propisuje da se korištenje prirodnih dobara provodi na temelju planova gospodarenja, članak 123. propisuje da planovi gospodarenja prirodnim dobrima, radi zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti, sadrže mjere i uvjete zaštite prirode, a članak 201. utvrđuje vrijeme ishođenja i ugradnje uvjeta zaštite prirode prilikom obnove ili prve revizije.

Iako ne postoji cjelovita inventarizacija flore i faune ovoga područja, prema dostupnim podacima iz crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske i postojećih stručnih studija, na području zajedničkog otvorenog lovišta broj: I/165 – „TREBOVEC“ stalno ili povremeno živi niz ugroženih i zaštićenih vrsta. Izdvajaju se sisavci i ptice kao skupine od posebnog interesa za lovstvo, a među njima vrste na koje je u lovištu potrebno obratiti posebnu pozornost u smislu osiguravanja mira ili prikupljanja podataka važnih za monitoring.

Prema Crvenoj knjizi ugroženih sisavaca Hrvatske, lovište je stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti više vrsta sisavaca, od kojih se ističu šišmiši koji su svi strogo zaštićeni temeljem Zakona o zaštiti prirode. Od ugroženih vrsta sisavaca, posebno se ističu vrste koje se nalaze na Dodatku II (vrste za koje je potrebno odrediti tzv. Posebna područja zaštite (SAC – Special Area of Conservation)) Direktive o staništima. Šišmiši su ugroženi uslijed uznemiravanja kolonija, gubitka skloništa (prekomjerna sječa starih stabala, obnova objekata), zatvaranja ulaza u špilje (postavljanjem rešetaka i slično), prekomjerne upotrebe pesticida, insekticida, ali i upotrebe otrovnih sredstava za impregnaciju drvene građe. Od šišmiša rasprostranjenih na području lovišta najugroženiji su dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersi*), sivi dugoušan (*Plecotus austriacus*) i velikouhi šišmiš (*Myotis bechsteinii*). U slučaju pronalaska kolonija šišmiša treba spriječiti svako njihovo uništenje, uznemiravanje i rastjerivanje, a o njihovom pronalasku treba obavijestiti Državni zavod za zaštitu prirode i nadležnu javnu ustanovu zaštite prirode kako bi se sa što većom sigurnošću mogla utvrditi njihova rasprostranjenost i fluktuacije u populaciji. Zbog odgovarajućih staništa lovište je nalazište i vidre (*Lutra lutra*) navedene na Dodacima II i IV Direktive o staništima. U cilju što učinkovitije zaštite svih strogo zaštićenih i/ili zaštićenih vrsta potrebno je utvrditi njihovu točnu rasprostranjenost i brojnost te uspostaviti trajni monitoring. U slučaju pronalaska ozlijeđenih ili uginulih strogo zaštićenih vrsta, nužno je obavijestiti Inspekciju zaštite prirode pri Ministarstvu zaštite okoliša i prirode.

S obzirom na ovdje prisutna staništa te uzimajući u obzir podatke ornitoloških studija izgrađenih u okviru LIFE III CRO – NEN projekta (izradio Zavod za ornitologiju, HAZU), ovo je područje rasprostranjenosti za više vrsta ptica navedenih na Dodatku I. Direktive o pticama (vrste za koje je potrebno osigurati mjere zaštite staništa), kao i vrsta navedenih i u Crvenoj knjizi ptica Republike Hrvatske. U slučaju pronalaska ozlijeđene, osakaćene, ranjene ili uginule strogo zaštićene vrste o istome treba obavijestiti Inspekciju zaštite prirode pri Ministarstvu zaštite okoliša i prirode. U slučaju pronalaska gnijezda, kolonija ili jedinki ugroženih, strogo i zaštićenih vrsta ptica potrebno je spriječiti njihovo svako uznemiravanje za vrijeme gnježđenja, te obavijestiti Državni zavod za zaštitu prirode i nadležnu javnu ustanovu za zaštitu prirode.

Prema Zakonu o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj. 70/05, 139/08 i 57/11) zabranjeno je uvođenje stranih divljih svojti u ekološke sustave. Izuzev tazana, uzgajati se smiju samo autohtone vrste divljači, u broju koji neće izazvati degradaciju staništa i štete na poljoprivrednim kulturama u lovištu, a za eventualno planirano uvođenje alohtonih vrsta divljači u lovište potrebno je ishoditi dopuštenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode te prethodno izraditi studiju procjene rizika uvođenja na prirodu i pribaviti suglasnost ministra nadležnog za poslove poljoprivrede, šumarstva, lovstva, morskog i slatkovodnog ribarstva, temeljem članka 91. Zakona o zaštiti prirode. Iste odredbe Zakona o zaštiti prirode odnose se i na alohtone biljne vrste koje se eventualno planiraju unijeti u lovište radi prehrane divljači.

Lovoovlaštenik je dužan sve, u Prilogu Uvjeti i mjere zaštite prirode, navedene zaštićene i strogo zaštićene vrste, ali i druge zaštićene vrste koje bi se mogle pojaviti na području lovišta, štiti i pomagati održavanje istih. Ovdje se izdvajaju samo neke strogo zaštićene životinjske vrste, dok je popis ostalih u prilogu Mjere zaštite prirode.

Vidra (*Lutra lutra* L.)

Vidra je svrstana u nadred zvijeri (*Ferae*), red mesozdera (*Carnivora*), porodica kuna (*Mustelidae*), potporodicu vidri (*Lutrinae*). Obitava uz rijeke i potoke, ali i jezera i mora. Ne spada u divljač, nego je zaštićena vrsta. Rasprostranjena je po svim kontinentima, osim sjevernih polarnih područja, u velikom dijelu sjeverne i srednje Azije te u Africi. U Europi obitava obična vidra. U našim je krajevima gotovo nestala, poglavito zbog promijenjenih ekoloških prilika u njezinu prirodnom staništu, a i čovjekove osvetoljubivosti, potaknute štetama koje je nanosila ribičima. Uzrok prorjeđenju bilo je i kvalitetno i traženo krzno. Vidra je važan dio ekosustava, ona je prirodni mjerni instrument onečišćenja voda, jer je njihova čistoća jedini uvjet za njezin opstanak. U Republici Hrvatskoj još obitava u gornjem toku rijeke Kupe i Rječine, Lonjskom polju, potocima Gorskog kotara, kraj ponornica Gacke i Like, u području Krke, Neretve i Krbave.

Karakteristična je po dugačkom plosnatom tijelu, kratkim nogama s ostrim pandžama i izrazito dugom repu na kraju suženom. Glava joj je spljoštena, s tupom crnom njuškom ukrašenom s gornje strane

dugim brkovima. Tijelo je pokriveno gustom i kratkom smeđom dlakom, priliegnutom uz tijelo. Na prednjim i stražnjim nogama ima po pet prstiju, spojenih čvrstom i golom plivajućom opnom. Vidra je teška od 6 do 10 kilograma, ali su izmjereni primjerci i do 14 kilograma. Vidrina su osjetila razvijena, podjednako dobro vidi, čuje i njuši pa na vrijeme i brzo uočava svaku opasnost.

Životni prostor bira pokraj strmih obala potoka i šumskih rijeka, uz naplavine drveća i grmlja. Sama gradi podzemne kose hodnike koji vode u nastambu (jamu – kotao), a ulaz je uvijek pola metra ispod vode. Iako kopneni stanovnik, njezin je prvi element voda. Može plivati u svim smjerovima, bočno i na leđima, držeći glavu iznad vode i koristeći se repom i prednjim šapama kao kormilom.

Osim najmilije ribe pastrve, te drugih riba, na jelovniku se nađu i žabe, rakovi, vodeni štakori, a posebna joj je poslastica vodena voluharica. U vodi lovi sve što se miče, a na kopnu će katkad pojesti manjeg miša, krticu ili neku pticu. Kako je noćni lovac, kreće u suton i lovi do svitanja, a najradije po mjesecini. Ženke se katkad udružuju u lov, a u vrijeme parenja pridružuju se i mužjaci.

Parenje može biti u svim godišnjim dobima, a dozivaju se neobičnim zvukovima sličnim fućkanju. Nakon devet tjedana ženka okoti 2 – 3 mladunca. Vidre su spolno zrele u trećoj godini života, a može doživjeti 15 do 18 godina.

Vrlo je otporna na bolesti i zimu, a prirodni neprijatelju su joj ris i vuk, te pas. Najveći problem opstanka vidre je onečišćenje njezinih prirodnih staništa, rijeka i potoka.

Štekavac (*Haliaeetus albicilla*, por. *Accipitridae*, bjelorepi orao, orao ribar)

To je naša najkrupnija grabljivica koja aktivno lovi plijen, veća od orlova. Zbog svoje veličine i snage često ga zovu orlom, iako među njih ne spada. Od orlova se najlakše razlikuje klinastim repom i neopernaćenom pisnicom. Krila su mu gołma (raspon krila do 2,5 metra), široka, s usporednim rubovima. U letu su vrat, glava i krupan kljun naprijed istaknuti koliko i rep straga. Rep odraslih potpuno je bijel. Let je trom i snažan, često jedri. Noge i kandže su vrlo krupne i snažne. Hrani se pretežno ribom, manje pticama močvaricama, zmijama i katkad sisavcima, rado se hrani lešinama ako ih nađe. Lovi na površini vode ili tlu, plijen traži leteći na visini 200 – 300 metara visine ili stojeći na motrilištu. Nakon uočavanja obrašava se a nogama istaknutim naprijed i plijen grabi kandžama.

Štekavac je zaštićena ugrožena i malobrojna gnjezdarica većih močvarnih područja i ribnjaka u nizinskom dijelu Hrvatske. Gnjezda grade na velikom drveću, obično u šumi, ali i na osamljenim stablima. Gnjezdi se uz slatke i slane vode, u velikim močvarnim područjima, uz velike rijeke, jezera i šaranske ribnjake. Izbjegava područja siromašna vodom, otvorene predjele bez drveća i velike guste šume. U cilju zaštite štekavca, ne smije se uznemiravati lovnim aktivnostima u šumskim odjelima s aktivnim gnjezdima u razdoblju razmnožavanja (prosinac – srpanj), a o pronalasku gnjezda potrebno je obavijestiti DZZP.

Razlozi ugroženosti su odumiranje tradicionalne poljoprivrede, smanjenje vodenih površina te ugroženost šume u kojima se gnjezdi, krivolov.

Orao kliktaš (*Aquila pomarina*)

Orlovi (por. *Accipitridae*) su srednje velike do velike grabljivice s potpuno opernaceutim pisnicama i širokim velikim krilima. Let je snažan, često ustrajno jedre i krstare. Svi su vrste orlova zakonski zaštićene.

Orao kliktaš znatno je manji (raspon krila do 1,6 m) i svjetlije smeđ od surog orla, iako prepoznatljiv po polumjesečastoj bijeloj mrlji na trtici i bijelom pjegama pri vrhu krila. Mlade su ptice tamnije s dva niza bijelih pjega na krilima. Rjetka je i ugrožena gnjezdarica šumskih područja Hrvatske, gnjezdo gradi na drvetu. Hrane se uglavnom sitnim sisavcima (do veličine štakora), vodozemcima i malim do srednje velikim pticama (do veličine šojke) i gmazovima koje lovi na tlu.

Razlozi ugroženosti su intenziviranje poljodjelstva, uređivanje šuma, krivolov.

Škanjac osaš (*Pernis apivorus*)

Škanjci (por. *Accipitridae*) su srednje velike do velike kratkovrate grabljivice širokih, oblikih krila. Od orlova su kraćeg repa i vrata, od eja i lunja znatno su kraćih i širih krila. Sve su zaštićene vrste i nisu divljač.

Škanjac osaš dugovratniji je od ostalih škanjaca, glava mu je manja i „golubolika“, no najlakše se razlikuje po tri tamne pruge na repu. Hrani se pretežno saćima i ličinkama osa i bumbara koje iskopava iz zemlje, ali i ostalim kukcima, paucima, sitnim sisavcima, reptilima, vodozemcima, katkad čak i plodovima, što je jedinstveno među našim grabljivicama. Od uboda osa i bumbara zaštićen je debelim ljuskama na nogama, čvrstim i gusto ljuskasto složenim perjem na glavi te uskim nosnim otvorima koji onemogućuju ulazak kukaca. Malobrojna je gnjezdarica šumovitih predjela nizinske i gorske Hrvatske, dok je u priobalju češći za selidbe. Najčešće seli u jatima, zimuje u ekvatorijalnoj Africi.

Razlozi ugroženosti: intenziviranje poljodjelstva, krivolov.

Eja livadarka (*Circus pygargus*)

Eje (por. *Accipitridae*) su srednje velike, vitke grabljivice duga repa i dugih, prilično uskih krila. Hrane se sitnim sisavcima (osobito glodavcima) i manjim pticama (osobito pjevicama), manje kukcima, vodozemcima i gmazovima. Love na otvorenim područjima (pašnjaci, poljodjelske površine, močvare i sl.), plijen traže leteći sporo, nisko iznad tla (3 do 6 metara), hitrim se zakretom obrušavaju i hvataju ga. Eje su jedine naše grabljivice koje gnijezda rade na tlu, u travi ili u gustoj močvarnoj vegetaciji. Sve su zaštićene Zakonom o zaštiti prirode.

Eja livadarka (*Circus pygargus*) je nešto manja od eje močvarice (*Circus aeruginosus*), kritično je ugrožena hrvatska gnjezdarica, vrlo je malobrojna i rijetka, a gnijezdi se na prostranim, mirnim pašnjacima i livadama. Mužjak je jednolično svijetlosiv s crnim vrhovima krila i tamnom prugom na sekundarnim letnim perima, ženka je smeđa s ispruganim repom i pokrilijem i uočljivom bijelom trticom po kojoj se lako razlikuje od škanjaca, jastrebova i ostalih sličnih grabljivica. Mladi su odozdo tamno riđi, odozgo, su kao ženke.

Prvotna su staništa na jugu areala bili travnjaci, a na sjeveru prostrane močvare. Tijekom 20. stoljeća prilagodila se i na razna druga staništa: neobrađena polja, slane močvare, zarasle pijeske, klekom obrasle vrištine, a sve se više gnijezdi i po obrađenim poljima, osobito u usjevima žitarica.

Razlozi ugroženosti su: intenziviranje poljodjelstva, odumiranje tradicionalnog stočarstva, krivolov.

Crna lunja (*Milvus migrans*)

Lunje (por. *Accipitridae*) su krupne grabljivice dugih povijenih krila (raspon krila 1,8 do 1,95 metra) i duga rašljasta repa (jedinstveno među našim grabežljivicama), koji u letu često izvijaju s jedne na drugu stranu.

Crna lunja najčešće se gnijezdi uz rijeke, jezera, močvare i ribnjake kontinentalnog dijela Republike Hrvatske, rjeđa je na prostranim poljodjelskim površinama, ugrožena je i malobrojna. Ruho je tamnosmeđe sa svijetlom glavom, rep je plitko rašljast. Hrane se vrlo raznoliko, traži lešine, često proganjaju druge grabežljivice dok ne ispuste plijen ili čaplje i kormorane dok ne povrate progutanu ribu, kradu ribu s gnijezda čaplji i kormorana, skupljaju ostatke na smetlištima, love sitan plijen (miševе, žabe i slično) na tlu ili vodi, kukce često i u letu. Hranu traže polako leteći na 10 do 60 metara iznad tla; let je lagan, lepršav, češće mašu krilima i manje jedre od škanjaca.

Razlozi ugroženosti su: nestajanje močvarnih područja, onečišćenje i uređivanje rijeka, intenzivno poljodjelstvo, krivolov.

Crna roda (*Ciconia nigra*)

Rode (por. *Ciconiidae*) su velike ptice vrlo dugih i jarkocrvenih kljunova i vratova. U letu vrat drže ispruženim (nasuprot čapljama), a od žličarke se razlikuje po oštrom kljunu i crnim letnim perima. Selice su, zimuju u Africi, ugrožene i zaštićene.

Crna roda od rode se lako razlikuje potpuno crnim krilima, leđima, vratom i glavom. Gnijezdi se u prostranim, mirnim šumama, pogotovo onim vlažnim s barama i vodotocima. Za selidbe se zadržavaju i po otvorenim vlažnim područjima. Hranu se pretežno vodozemcima, ribama, zmijama i kukcima, a u manjoj mjeri i sitnim sisavcima, gušterima, račićima i pticama ptica pjevica. Nasuprot rodi, svaki par crne rode zauzimaju veliku površinu šume kao gnijezdilišni teritorij koji brani od susjednih parova. Okupljaju se samo na bogatim hranilištima izvan šuma (ribnjaci, močvare). Monogamne su, parovi su najvjerojatnije dugotrajni, ali veza traje najčešće samo za gnijezdeće sezone i obnavlja se u proljeće.

Razlozi ugroženosti su: uređivanje šuma, mijenjanje vodnog režima šuma, nestajanje močvarnih područja.

Golub dupljaš (*Columba oenas*)

Golub dupljaš je kritično ugrožena hrvatska gnjezdarica i na pragu je izumiranja. Stoga su pri lovu nužni oprez i dobro poznavanje razlika među golubovima, kako bi se moglo izbjeći odstrjel dupljaša. Obojanjem ruha dupljaš slični na divljeg goluba (pećinara), ali ima crne vrhove krila, a trtica mu je siva, dok su pruge na krilu kratke i slabo vidljive. Nastanjuje otvorene šume s mnogo proplanaka i prosjeka, rubove šuma uz poljoprivredne površine i stare prostrane parkove s listopadnim drvećem bogatim dupljama. Dupljaš se gnijezdi po otvorenim šumama i predjelima s rijetkim drvećem, gnijezda gradi u dupljama stabala, rijetko u pukotinama stijena i rupama u tlu. Pretežno je selica, u našem priobalju zimuje u malom broju.

Razlozi ugroženosti: s obzirom na manjak podataka o ekologiji vrste, razlog za drastičan pad populacije nije sasvim jasan, ali se smatra da je tome pridonijelo uređivanje šume te i krivolov.

Jastrebača (*Strix uralensis*)

Jastrebača je znatno veća od šumske sove, od koje se razlikuje uočljivo dužim repom poprečno deblje ispruganim te okruglijim, jače izraženim facijalnim diskom. Hranu se pretežno glodavcima i pticama do veličine vrana. Hukanje joj je znatno dublje i snažnije od hukanja šumske sove. Gnijezdi se u prostranim šumama gorske Hrvatske, u nizinskom je dijelu rjeđa i malobrojnija.

Razlozi ugroženosti: intenziviranje poljodjelstva, odumiranje tradicionalnog stočarstva, smanjenje populacija srednjih sisavaca, jarebica i treki, trovanje zvijeri, turizam i rekreativne aktivnosti, krivolov.

Kosac (*Crex crex*)

Kosac (por. *Rallidae*) je mala do srednje velika pozemna ptica koja skrovito obitava u gustoj vegetaciji. Krila i rep su mu kratki, noge i prsti dugi, kad poplašen poleti, noge mu vise. Svejadi su, najviše se hrane kukcima, njihovim ličinkama i ostalim vodenim beskrležnjacima, ali i raznim dijelovima vodenog bilja. Zakonski su zaštićeni i nisu divljač.

Kosac je skrovita ptica i vrlo ga je teško vidjeti, ali se njegovo osobujno glasanje tijekom gnijezdeće sezone nadaleko čuje, posebice noću. Glasno «kreks, kreks» podsjeća na zvuk struganja o češalj ili brušenje kose ručnim brusom (otud mu i ime). Kada poplašen poleti, može ga se zamijeniti s prepelicom, ali upadaju u oči duge noge koje mlataraju (u prepelice se noge u letu ne zamjećuju), a na krilima ima velike kestenjastoride plohe. Gnijezde na livadama i pašnjacima, posebice vlažnim, a posljednja su gnijezdilišta u Hrvatskoj u dolinama rijeka nizinskog dijela Hrvatske, posebice Sava. Izbjegavaju vodena staništa s dubljom vodom (močvare, obale jezera i rijeka), tršćake i ostalo gusto

raslinje više od 50 cm. Selice su, zimuju u Africi. Nekada je bio čest i široko rasprostranjen, u narodu poznat pod raznim imenima kao hariš, ariš, dereš, prdavac, prepeličar, kralj od prepelica.

Razlozi ugroženosti su: intenziviranje poljoprivrede, isušivanje prostranih vlažnih područja, odumiranje tradicionalnog stočarstva, krivolov.

Mala šljuka (*Lymnocyptes minima*)

Ova vrsta spada u potporodicu šljuka (*Scolopacinae*). Šljuke su ptice močvarice koje pretežno borave uz obale voda i po močvarama, a samo neke vrste i po vlažnim šumama. Imaju vitak kljun, ravan ili savinut, različite duljine. U nas su šljuke selice, a u vrlo malom broju se i gnijezde u našim krajevima. Mala šljuka se gnijezdi po vodom natopljenim cretovima te vlažnim livadama. Za selidbe i zimovanja borave po muljevitim rubovima lokava, obalama potoka, rijeka i jezera, močvarama, cretovima, poplavnim površinama, taložnicama, vlažnim livadama, slanušama i slično.

Razlozi ugroženosti: nestajanje močvarnih područja, uništavanje niskih obala, krivolov

Šumska šljuka ili šljuka bena (*Scolopax rusticola*)

Šljuka bena u različitim je hrvatskim krajevima poznata i kao šumska šljuka, kljunača, kokoša, kokoča, podlešnjak, šumski kulik, bačura, banjura, banica ili banjevica. To je ptica selica rasprostranjena u cijeloj Europi i Aziji, od Atlanskog do Tihog oceana. Početkom jeseni iz sjevernih seli se u toplije južne krajeve. Kod nas spada u ptice selice – prolaznice i u lovištu je možemo pronaći samo u vrijeme jesenje i proljetne seobe. Pritom mnoge ostaju tijekom cijele zime u našim priobalnim područjima i na otocima.

Parenje šljuke bene započinje već prilikom proljetne seobe u ožujku i travnju. Područje gniježđenja obuhvaća šumske površine na gotovo cijelom području euroazijskog kopna. Gnijezda šljuke bene su na zemlji, vrlo jednostavna od suhih grančica, šušnja, trave, borovih iglica i mahovine. Ženka snese u prosjeku 4 jaja na kojima sjedi oko tri tjedna. O mladima brine samo ženka, a mužjaci su poligamni. Ako prvi nasad propadne, pojavljuje se drugo leglo u lipnju ili srpnju. Ukoliko mladima prijeti opasnost, ženka prijenos mladunčad na sigurno i to po nekima ispod vrata, a po drugima držeći ih nogama.

Hrani se gotovo isključivo životinjskom hranom, koju pronalazi svojim dugačkim kljunom i jezikom. Glavna su joj hrana gujavice, no na njenom su jelovniku i brojni drugi beskralježnjaci poput raznih kukaca i njihovih ličinki, pauka, stonoga, pužica i dr. Ovisno gdje boravi, šljuka bena pojede i poneku šumsku bobicu, zrna kleka, sjeme bazge, zrna kukuruza i zob, neke trave, korjenčiće. Osim hrane šljuka uzme svakodnevno i nekoliko kamenčića, minerala ili zrna pijeska, što joj je nužno za probavni proces.

Veliku seobu šljuke bene započinju već u listopadu, s prvim snjegovima na sjeveru. U proljeće se počinju vraćati već početkom ožujka, pa sve do polovice travnja. Sele se isključivo noću, bez obzira na vremenske prilike i mjesečinu. Uglavnom lete pojedinačno ili u manjim jatima do 6 ptica. Prirodni neprijatelji šljuke bene su lisice, kune, lasice i brojne pernate grabljivice.

Razlozi ugroženosti su: uređivanje šuma, intenziviranje poljoprivrede, krivolov. Gnijezdeća populacija šljuke strogo je zaštićena Zakonom o zaštiti prirode te se lovne aktivnosti moraju odvijati na način da osiguraju mir na gnijezdilištima. Ne smiju se uništavati pronađena gnijezda, niti lovnim aktivnostima narušavati stanište u kojem se gnijezdi.

Prema Karti staništa Republike Hrvatske na području zajedničkog otvorenog lovišta broj: I/165 – „TREBOVEC“ prisutna su neka ugrožena i rijetka staništa. Prema Zakonu o zaštiti prirode sva ugrožena i rijetka staništa zahtijevaju provođenje mjera očuvanja. U skladu s tim potrebno se u sklopu aktivnosti zaštite staništa u lovištu uključiti u održavanje travnjaka košnjom gdje je to moguće i prikladno kako bi se spriječila sukcesija (zaraštavanje). Na području lovišta nalaze se vodene površine koje pogoduju održanju

biljnih i životinjskih zajednica (ponajprije ptica i vodozemaca) na području lovišta i njegove okolice. Njih je potrebno očuvati u njihovom prirodnom obliku.

Na području i u neposrednoj blizini zajedničkog otvorenog lovišta broj: I/165 – „TREBOVEC“ nema područja zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode.

Prema bazi evidentiranih područja Državnog zavoda za zaštitu prirode na području zajedničkog otvorenog lovišta broj: I.165 – „TREBOVEC“ nema područja predviđenih za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode.

Evidentirana područja, odnosno područja predviđena za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode potrebno je uskladiti s odredbama Prostornog plana Zagrebačke županije.

Na području i u neposrednoj blizini zajedničkog otvorenog lovišta broj: I/165 – „TREBOVEC“ nema područja Ekološke mreže Republike Hrvatske.

Temeljem Rješenju o uvjetima zaštite prirode izdanih od Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Uprave za zaštitu prirode, lovoovlaštenik treba uskladiti planove lova i ostalih aktivnosti u lovištu sa zonama značajnim za razne oblike turističkih i ostalih djelatnosti. Lovoovlaštenik se isto tako treba uključiti u zaštitu i održavanje elemenata krajobrazne i biološke raznolikosti i to kroz poštivanje odredbi lovnogospodarske osnove (košnja i slično). U blizini (do 300 m) aktivnih gnijezda strogo zaštićenih ptica grabljivica i crne rode ne provoditi lovne aktivnosti u vrijeme njihovog razmnožavanja. Svaki pronalazak uginule ili ozlijeđene strogo zaštićene životinjske svojte treba odmah prijaviti nadležnom ministarstvu i Državnom zavodu za zaštitu prirode.

U lovištu se nalaze i dolaze trajno zaštićene životinjske vrste koje se zbog malobrojnosti moraju štititi, te zbog njihovog mira i zaštite strogo se pridržavati Zakona o zaštiti prirode. U ovom lovištu obitava, živi i razmnožava se velik broj životinjskih vrsta koje se moraju štititi na način da ne dođe do ugrožavanja njihovog opstanka, te kod svih radova koji se obavljaju redovnim gospodarenjima u lovištu treba voditi računa o utjecaju na život, razmnožavanje te stabilnost životinjskih populacija. Raznovrsnost staništa i biljnog svijeta, kao temeljnih okvira života, omogućili su naseljavanje i održavanje raznovrsne srednjoeuropske faune.

Prema Crvenim knjigama ugroženih vrsta Hrvatske, ugrožene su vrste, kako slijedi.

SKUPINA	UKUPAN BROJ VRSTA	BROJ UGROŽENIH VRSTA	%
Sisavci	101	8	7,9
Ptice	231	76	32,9
Gmazovi	38	4	10,5
Vodozemci	20	4	20,0
Slatkovodne ribe	145	66	45,5
Vaskularna flora	5360	223	4,2
Danji leptiri	180	11	6,1

Prema Zakonu o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 71/05, 139/08 i 57/11) članak 97. ugrožene divlje svojte (vrste i podvrste) proglašavaju se strogo zaštićenima ili zaštićenima. Popis navedenih divljih svojti utvrđen je Pravilnikom o proglašenju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim („Narodne novine“, broj: 99/09).

Razlozi ugroženosti ptica u Hrvatskoj, prema Crvenoj knjizi su:

RAZLOZI UGROŽENOSTI	BROJ VRSTA
LOVSTVO	
Krivolov	69
Smanjenje količine plijena zbog preintenzivnog lova	7
Trovanje zvijeri	3
NESTAJANJE VLAŽNIH PODRUČJA	
Nestajanje močvarnih područja	38
Melioriranje plavljenih površina uz močvarna područja	1
Isušivanje prostranih vlažnih područja	1
Propadanje šaranskih ribnjaka	20
Paljenje tršćaka	3
Uređivanje rijeka	8

Uništavanje plitkih, muljevutih i pjeskovitih morskih obala	11
Zagađenje voda	5
ŠUMARSTVO	
Uređivanje šuma	10
Mijenjanje vodnog režima šuma	1
POLJODJELSTVO	
Intenziviranje poljodjelstva	34
Zapuštanje tradicionalnog poljodjelstva i voćarstva	1
Odumiranje tradicionalnog stočarstva	11
Preintenzivno ribarenje	3
SKUPLJANJE JAJA ILI PTIĆA	
Korištenje ptića ili jaja za hranu lokalnog stanovništva	2
Uzimanje mladih ptica u svrhu držanja u zatočeništvu	1
TURIZAM	
Turizam i rekreativne aktivnosti	20
Skupljanje školjaka	8
PRIRODNI RAZLOZI	
Rubna populacija	9
Kompeticija (suparništvo)	2
NEPOZNATI UZROK	4

Prema Zakonu o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj: 70-05, 139/08 i 57/11) članak 97. zabranjeno je branje, skupljanje, uništavanje, sječa ili iskopavanje samoniklih strogo zaštićenih biljaka i gljiva, te držanje i trgovina samoniklim strogo zaštićenim biljkama i gljivama. Strogo zaštićene životinje zabranjeno je namjerno hvatati, držati i/ili ubijati, namjerno oštećivati ili uništavati njihove razvojne oblike, gnijezda ili legla, te područja njihova razmnožavanja ili odmaranja, namjerno uznemiravati, naročito u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, migracije i hibernacije, ako bi uznemiravanje bilo značajno u odnosu na ciljeve zaštite, namjerno uništavati ili uzimati jaja iz prirode ili držati prazna jaja, prikrivati, držati, uzgajati, trgovati, uvoziti, izvoziti, prevoziti i otuđivati ili na bilo koji način pribavljati i preparirati. Zaštitu uživaju i samonikle biljke i gljive, te divlje životinje koje se nalaze u nacionalnom parku, strogom rezervatu, te u posebnom rezervatu ako se radi o samoniklim biljkama, gljivama, te divljim životinjama radi kojih je područje primarno zaštićeno, kao i sve podzemne životinje, i kad nisu zaštićene kao pojedine svojte, ako aktom o zaštiti toga područja za pojedinu vrstu nije drugačije određeno. Namjerno hvatanje i/ili ubijanje strogo zaštićenih životinja prijavljuje se **Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, Upravi za zaštitu prirode**. Ministarstvo vodi evidenciju o namjerno uhvaćenim i/ili ubijenim strogo zaštićenim životinjama, te odlučuje o zaštitnim mjerama u cilju sprečavanja negativnog utjecaja na pojedine vrste.

Korištenje zaštićenih divljih svojti dopušteno je na način i u količini da se njihove populacije na državnoj ili lokalnoj razini ne dovedu u opasnost (ZZP, članak 94.). Ministarstvo nadležno za zaštitu prirode (Ministarstvo zaštite okoliša i prirode) i ministarstvo nadležno za poslove lovstva (Ministarstvo poljoprivrede) svaki u svom djelokrugu, propisuje mjere zaštite zaštićenih divljih svojti koje obuhvaćaju: sezonsku zabranu korištenja i druga ograničenja korištenja populacija, privremenu ili lokalnu zabranu korištenja radi obnove populacije na zadovoljavajućoj razini i/ili reguliranje trgovine, držanja radi

trgovine i transporta radi trgovine živih i mrtvih primjeraka Ministarstvo zaštite okoliša i prirode vodi evidenciju o načinu i količini korištenja zaštićenih svojti utvrđivanja i praćenja stanja populacija. Ako se utvrdi da je zbog korištenja zaštićena divlja svojta ugrožena, ministar može donijeti naredbu kojom zabranjuje ili ograničava korištenje te svojte.

Hrvatska zakonska regulativa iz područja zaštite prirode

- 1 Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske – („Narodne novine“, broj: 143/08)
- 2 Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj: 70/05, 139/08, 57/11)
- 3 Pravilnik o proglašenju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim – („Narodne novine“, broj: 99/09)
- 4 Pravilnik o prekograničnom prometu i trgovini zaštićenim vrstama („Narodne novine“, broj: 72/09, 143/10)
- 5 Pravilnik o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova – („Narodne novine“, broj: 07/06, 119/09)
- 6 Pravilnik o zaštiti vrsta vodozemaca (*Amphibia*) – („Narodne novine“, broj: 80/99)
- 7 Pravilnik o zaštiti kopnenih puževa (*Gastropoda terrestres*) – („Narodne novine“, broj: 29/99)
- 8 Pravilnik o zaštiti gljiva (*Fungi*) – („Narodne novine“, broj: 34/02)
- 9 Pravilnik o visini naknade štete prouzročene nedopuštenom radnjom na zaštićenim životinjskim vrstama – („Narodne novine“, broj: 84/96, 79/02)
- 10 Pravilnik o sakupljanju samoniklih biljaka u svrhu prerade, trgovine i drugog prometa – („Narodne novine“, broj: 154/08)
- 11 Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu – („Narodne novine“, broj: 118/09)
- 12 Uredba o proglašenju ekološke mreže – („Narodne novine“, broj: 109/07)
- 13 Pravilnik o prijelazima za divlje životinje („Narodne novine“, broj: 5/07)

Popis međunarodnih konvencija iz područja zaštite prirode, kojih je RH stranka

- 1 Konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine (Pariz, 1972.) – Notifikacija o sukcesiji – („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj: 12/93)
- 2 Konvencija o močvarnim staništima koja su od međunarodnog značenja naročito kao stanište ptica močvarica (Ramsar, 1971.) – Notifikacija o sukcesiji („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj: 12/93)
- 3 Konvencija o biološkoj raznolikosti (Rio de Janeiro, 1992.)
  - Zakon o potvrđivanju – („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj: 6/96)
  - Protokol o biološkoj sigurnosti u okviru Konvencije o biološkoj raznolikosti – („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj: 7/2002)
- 4 Konvencija o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja (Bonn, 1979.) i pripadajući sporazumi
  - Zakon o potvrđivanju za sve – („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj: 6/2000);
  - Sporazum o zaštiti euroazijsko – sjevernoafričkih migratornih ptica močvarica (AEWA) (1995.);
  - Sporazum o zaštiti europskih šišmiša (EUROBATS) (1991.);
  - Memorandum o razumijevanju u svezi s mjerama zaštite za droplju (*Otus tarda*) (2000.);
  - Memorandum o razumijevanju u svezi s mjerama zaštite za tankokljunog pozviždača (*Numenius tenuirostris*) (1994.) Republika Hrvatska potpisnica od 1994. godine
- 5 Konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnog staništa (Bern, 1979.)
  - Zakon o potvrđivanju – („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj: 6/2000)
- 6 Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore (CITES), (Washington, 1973.)
  - Zakon o potvrđivanju (ratifikacija) („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj: 12/99)
- 7 Konvencija o europskim krajobrazima (Firenza, 2000.) – Zakon o potvrđivanju – („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj: 12/2002)

1.4. PRIKAZ VRSTA I BROJA DIVLJAČI ZA KOJE SE OBAVLJA REVIZIJA

Brojno stanje divljači za koje se obavlja revizija važeće lovnogospodarske osnove utvrđeno je brojanjem, opažanjem, praćenjem i procjenom te brojenjem tragova divljači. Na navedeni način je utvrđeno brojno stanje i starosna struktura krupne vrste divljači za koje se obavlja revizija odnosno brojno stanje svinje divlje, dok je brojno stanje sitnih vrsta divljači utvrđeno prebrojavanjem na primjernim plohama i procjenom.

Prema članku 6. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarskih osnova, programa uzgoja divljači programa zaštite divljači, divljač je razvrstana na glavne i ostale (sporedne) vrste. Ujedno se prikazuje i brojno stanje divljači za koje se obavlja revizija važeće lovnogospodarske osnove na dan 01. travnja 2012. godine.

Ostale (sporedne) vrste divljači

Stalne vrste divljači

Vrsta divljači	Muško	Žensko	Ukupno grla/kljunova
svinja divlja (<i>Sus scrofa</i> L.)	3	3	6
mačka divlja (<i>Felis silvestris</i> Schr.)	1	1	2
kune (<i>Martes</i> sp.)	5	5	10
čagalj (<i>Canis aureus</i> L.)	1	1	2
tvor (<i>Mustela putorius</i> L.)	1	1	2
patke divlje	8	8	16

Sezonske vrste divljači

– Selice prolaznice

Vrsta divljači	Muško	Žensko	Ukupno kljunova
patke divlje			

– Selice staničnice (gnjezdarike)

Vrsta divljači	Muško	Žensko	Ukupno kljunova
patke divlje			

– Selice zimovalice

Vrsta divljači	Muško	Žensko	Ukupno kljunova
patke divlje			

Prolazne vrste divljači

Vrsta divljači	Muško	Žensko	Ukupno kljunova
patke divlje			

Svi dijelovi lovnogospodarske osnove koji su propisani Pravilnikom o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači („Narodne novine“, broj: 40/06, 92/08 i 39/11), nalaze se u važećoj lovnogospodarskoj osnovi za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC“ za razdoblje gospodarenja od 01. travnja 2006. godine do 31. ožujka 2016. godine te ih se iz navedenoga razloga ovdje neće ponavljati. Navedena lovnogospodarska osnova odobrena je od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva Rješenjem o odobrenju lovnogospodarske osnove za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC“ (Klasa: UP/I-323-02/07-01/10, Ur. broj: 525-13-07-05-ZJ) od 07. svibnja 2007. godine, dok je uvezana lovnogospodarska osnova ovjerena 29. svibnja 2007. godine. U ovoj reviziji vrsta, odnosno svinje divlje, mačke divlje, kuna, čaglja, tvora i pataka divljih obraditi će se samo navedene vrste divljači na području zajedničkog otvorenog lovišta broj: I/165 – „TREBOVEC“.

2. GOSPODARENJE S DIVLJAČI I LOVIŠTEM

2.1. DOSADAŠNJE GOSPODARENJE

Na temelju članka 18. stavak 2. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj: 140/05.), članka 35. stavka 2. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj: 33/01. i 129/05.) i članka 19. Statuta Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, broj: 17/05. – pročišćeni tekst), Skupština Zagrebačke županije na svojoj 6. sjednici održanoj 04. svibnja 2006. godine, u postupku ustanovljenja zajedničkih lovišta na prijedlog Stručne komisije), donosi **Odluku o ustanovljenju zajedničkog otvorenog lovišta broj: I/165 – „TREBOVEC“** na području Zagrebačke županije (Klasa: 021-01/06-01/76, Ur. broj: 238/1-01-06-33).

Na temelju članka 30. stavka 1. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj: 140/05.) i Odluke Županijske skupštine Zagrebačke županije o davanju u zakup zajedničkog lovišta broj: I/165 „TREBOVEC“ (Klasa: 021-01/06-01/163, Ur. broj: 238/1-01-06-44 od 02. listopada 2006. godine), župan mr. sc. Stjepan Kožić, dipl. ing. (davatelj lovozakupa) i Lovačko društvo „SRNA“ iz Trebovca, Dugoselska 19, Zelina Breška, zastupano po predsjedniku društva Draženu Kelšinu (lovozakupnik), sklapaju **Ugovor broj 01065 o zakupu prava lova u zajedničkom otvorenom lovištu broj: I/165 – „TREBOVEC“** (Klasa: 323-01/06-01/180, Ur. broj: 238/1-03-06-1) od 14. studenoga 2006. godine. Davatelj lovozakupa daje, a lovozakupnik prima u zakup zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC“ površine 1819 ha, ustanovljeno Odlukom Županijske skupštine Zagrebačke županije (Klasa: 021-01/06-01/76, Ur. broj: 238/1-01-06-33 od 04. svibnja 2006. godine), koje se prostire na području Zagrebačke županije. Ugovorom broj 01065 od 14. studenoga 2006. godine zakup prava lova u lovištu daje se za razdoblje od dana sklapanja navedenoga ugovora do 31. ožujka 2016. godine (10 godina).

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, na temelju članka 43. stavka 3. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj: 140/05.) i članka 202. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91.), povodom zahtjeva Lovačkog društva „SRNA“ Trebovec za odobrenje lovnogospodarske osnove za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC“, donosi **Rješenje kojim se odobrava lovnogospodarska osnova za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC“** (Klasa: UP/I-323-02/07-01/10, Ur. broj: 525-13-07-05-ZJ) od 07. svibnja 2007. godine. I vezana lovnogospodarska osnova za razdoblje gospodarenja od 01. travnja 2006. godine do 31. ožujka 2016. godine ovjerena je 29. svibnja 2007. godine od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva.

Revizija lovnogospodarske osnove zajedničkog otvorenog lovišta broj: I/165 – „TREBOVEC“ obavlja se za svinju divlju, mačku divlju, kune, dabra, čaglja, tvora i patke divlje. Članak 42. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači („Narodne novine“, broj: 40/06, 92/08 i 39/11) propisuje da se revizija osnove obavlja ako se pojavi ili unese nova vrsta divljači, što je slučaj na području ovoga lovišta. Svinjom divljom do sada se nije gospodarilo odnosno navedena vrsta divljači nije bila uvrštena u lovnogospodarsku osnovu za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC“ jer se svinja divlja tek povremeno i to samo u pojedinim godinama pojavljivala na području lovišta. Pošto se svinja divlja sve učestalije pojavljivanja, štete bile sve veće, a zatim se i brojnost matičnog fonda ustalila odnosno prešla biološki minimum te pošto navedena vrsta divljači sada stalno obitava na području lovišta, u revidiranu lovnogospodarsku osnovu uvrštena je svinja divlja kao stalna, ali zbog manjeg brojnog stanja ostala (sporedna) vrsta krupne divljači. U lovnim godinama 2009/10., 2010/11., 2011/12. i 2012/13. lovoovlaštenik je na temelju isplaćenih šteta dobivao odstrijel svinje divlje. Isto kao svinjom divljom i mačkom divljom do sada se nije gospodarilo odnosno navedena vrsta divljači nije bila uvrštena u važeću lovnogospodarsku osnovu jer se mačka divlja tek povremeno i to u pojedinim godinama pojavljivala na području lovišta. Pošto se mačka divlja sve češće pojavljivala, a zatim se i njena brojnost matičnog fonda prešla biološki minimum te pošto navedena vrsta divljači sada stalno obitava na području lovišta, u revidiranu lovnogospodarsku osnovu uvrštena je mačka divlja kao stalna i to ostala (sporedna) vrsta sitne divljači. Članak 43. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači („Narodne novine“, broj: 40/06, 92/08 i 39/11) propisuje da od smjernica budućega gospodarenja u tijeku jedne lovne godine, stvareno izlučivanje ne smije odstupati od planiranoga više od 25% kod krupne divljači, osim kod svinje divlje gdje odstupanje može biti do 30%, te najviše do 35% kod sitne divljači, te da matični fond kod

krupne divljači ne smije odstupati više od 15% od planiranoga, a kod sitne divljači više od 25% od planiranoga tijekom tri uzastopne lovne godine. Pošto je brojnost matičnog fonda kuna kao stalne, ali ostale (sporedne) vrste sitne divljači znatno smanjen i manji je od dozvoljenih odstupanja od 25% od planiranoga te pošto ni ostvareno izlučivanje u posljednje tri lovne godine nije realizirano u dozvoljenim odstupanjima od 35% planiranoga važećom lovnogospodarskom osnovom, pristupilo se izradi revizije lovnogospodarske osnove odnosno onog njenog dijela koji se odnosi na gospodarenje kunama. Čagalj se prvo sve učestalije pojavljivao na području lovišta te je u pojedinim dijelovima godine i obitavao na njegovim površinama. Pošto se čagalj sada stalno naselio na područje ovoga lovišta te pošto je brojnost matičnog fonda, koja tijekom cijele godine obitava na području lovišta, prešla biološki minimum, pristupilo se izradi revizije važeće lovnogospodarske osnove koji se odnosi na gospodarenje čagljem. Revizija se obavlja i za tvora i patke divlje jer od smjernica budućeg gospodarenja u tijeku jedne lovne godine ostvareno izlučivanje ne smije odstupati od planiranoga više od 35%, a što je slučaj na području ovoga lovišta. Zbog odgovarajućeg i potencijalnoga staništa u revidiranu lovnogospodarsku osnovu uvršten je i obrazac LGO 7b za dabra, u kojem će se evidentirati njegovo eventualno pojavljivanje ili naseljavanje na površinama lovišta. Zbog svega navedenoga pristupilo se izradi reviziji važeće lovnogospodarske osnove, odnosno onog dijela lovnogospodarske osnove za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC“ koji se odnosi na gospodarenje svinjom divljom, mačkom divljom, kunama, dabrom, čagljem, tvorom i patkama divljim.

2.1.1. Rezultati na uzgoju, zaštiti, lovu i korištenju divljači

U dosadašnjem gospodarenju i to u razdoblju od 01. travnja 2006. godine do 31. ožujka 2012. godine svinjom divljom i mačkom divljom nije se gospodarilo odnosno navedene vrste divljači nisu bile uvrštene u važeću lovnogospodarsku osnovu, dok se kunama, tvorom i patkama divljim gospodarilo kao ostalom (sporednom vrstom) sitne divljači. Za čaglja je u dosadašnjem gospodarenju bilo propisano potpuno uklanjanje iz lovišta.

Ostala (sporedna) vrsta krupne divljači

Svinja divlja

Svinjom divljom do sada se nije gospodarilo odnosno navedena vrsta divljači nije bila uvrštena u lovnogospodarsku osnovu za razdoblje gospodarenje od 01. travnja 2006. godine do 31. ožujka 2012. godine jer se svinja divlja tek povremeno i to samo u pojedinim godinama pojavljivala na području lovišta. Pošto se svinja divlja sve učestalije pojavljivanja, štete na poljoprivrednim kulturama bile sve veće, a zatim se i brojnost matičnog fonda ustalila odnosno prešla biološki minimum te pošto navedena vrsta divljači sada stalno obitava na području lovišta, u revidiranu lovnogospodarsku osnovu uvrštena je svinja divlja kao stalna, ali zbog manjeg brojnog stanja ostala (sporedna) vrsta krupne divljači. U dosadašnjem gospodarenju na području lovišta evidentirane su i isplaćene štete na poljoprivrednim kulturama od svinja divljih te je na temelju tih isplaćenih šteta lovoovlaštenik u lovnim godinama 2009/10., 2010/11., 2011/12. i 2012/13. i dobivao i dijelom realizirao odstrjel svinje divlje.

Lovna 2009/10. godina

Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo Zagrebačke županije temeljem članka 9. Odluke o upravnim tijelima Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, broj: 18/01. i 9/06) i članka 83. stavka 3. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj: 140/05) uz suglasnost Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, a povodom zahtjeva LU „SRNA“ Trebovec za odstrjel svinje divlje u zajedničkom otvorenom lovištu broj: I/165 – „TREBOVEC“, donosi

Rješenje (Klasa: UP/I-323-01/09-01/26, Ur. broj: 238/1-08-09-2) od 13. listopada 2009. godine kojim se LU „Srni“ Trebovec u zajedničkom otvorenom lovištu broj: I/165 – „TREBOVEC“ odobrava odstrjel ukupno 17 grla svinja divljih prema dobnoj i spolnoj strukturi, što je navedeno u Rješenju. Navedeni odstrjel mora se obaviti do 31. ožujka 2010. godine i ne može se prenositi u sljedeću lovnu godinu. Odstrjel divljači odnosno svinje divlje određen je na osnovu Odštetnog cjenika za izračun naknade za štete na divljači i lovištu („Narodne novine“, broj: 67/06.) u iznosu od 9.828,00 kn, kolika je bila i isplaćena šteta na kukuruzu koje su načinile svinje divlje.

Na temelju članka 83. stavka 3 i točke II. Odštetnog cjenika za izračun naknade za štete na divljači i lovištu („Narodne novine“, broj: 67/06.) i članka 204. stavka 2. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91) Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva daje suglasnost na Rješenje Upravnog odjela za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo Zagrebačke županije (Klasa: UP/I-323-01/09-01/26, Ur. broj: 238/1-08-09-2) za odstrjel 17 grla svinja divljih u zajedničkom otvorenom lovištu broj: I/165 – „TREBOVEC“ (Klasa: 323-01/09-01/1090, Ur. broj: 538-08/04-09-02) od 21. listopada 2009. godine.

Temeljem dobivenoga Rješenje o odstrjelu 17 grla svinja divljih na temelju isplaćenih šteta do kraja lovne 2009/10. godine ukupno je odstrijeljeno 8 grla svinja divljih.

Lovna 2010/11. godina

Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo Zagrebačke županije temeljem članka 9. Odluke o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, broj: 17/09.) i članka 83. stavka 3. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj: 140/05. i 75/09.) uz suglasnost Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, a povodom zahtjeva LU „SRNA“ Trebovec za odstrjel svinje divlje u zajedničkom otvorenom lovištu broj: I/165 – „TREBOVEC“, donosi Rješenje (Klasa: UP/I-323-01/10-01/05, Ur. broj: 238/1-08-10-2) od 20. rujna 2010. godine kojim se LU „Srni“ Trebovec u zajedničkom otvorenom lovištu broj: I/165 – „TREBOVEC“ odobrava odstrjel ukupno 17 grla svinja divljih prema dobnoj i spolnoj strukturi, što je navedeno u Rješenju. Navedeni odstrjel mora se obaviti do 31. ožujka 2011. godine i ne može se prenositi u sljedeću lovnu godinu. Odstrjel divljači odnosno svinje divlje određen je na osnovu Odštetnog cjenika za izračun naknade za štete na divljači i lovištu („Narodne novine“, broj: 67/06.) u iznosu od 13.277,25 kn, kolika je bila i isplaćena šteta na kukuruzu koje su načinile svinje divlje.

Na temelju članka 83. stavka 3. Zakona o lovstvu i točke II. Odštetnog cjenika za izračun naknade za štete na divljači i lovištu („Narodne novine“, broj: 67/06.) Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva daje suglasnost na Rješenje Upravnog odjela za poljoprivredu i gospodarstvo Zagrebačke županije (Klasa: UP/I-323-01/10-01/05, Ur. broj: 238/1-08-10-2) za odstrjel 17 grla svinja divljih u zajedničkom otvorenom lovištu broj: I/165 – „TREBOVEC“ (Klasa: 323-01/10-01/527, Ur. broj: 538-08/04-10-05) od 25. listopada 2010. godine.

Temeljem dobivenoga Rješenje o odstrjelu 17 grla svinja divljih na temelju isplaćenih šteta do kraja lovne 2010/11. godine ukupno je odstrijeljeno 7 grla svinja divljih.

Lovna 2011/12. godina

Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo Zagrebačke županije temeljem članka 9. Odluke o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, broj: 17/09.) i članka 83. stavka 3. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj: 140/05. i 75/09.) uz suglasnost Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, a povodom zahtjeva LU „SRNA“ Trebovec za odstrjel svinje divlje u zajedničkom otvorenom lovištu broj: I/165 – „TREBOVEC“, donosi Rješenje (Klasa: UP/I-323-03/11-03/1-01/02, Ur. broj: 238/1-08-11-2) od 07. lipnja 2011. godine kojim se LU „Srni“ Trebovec u zajedničkom otvorenom lovištu broj: I/165 – „TREBOVEC“ odobrava odstrjel ukupno 17 grla svinja divljih prema dobnoj i spolnoj strukturi, što je navedeno u Rješenju. Navedeni odstrjel mora se obaviti do 31. ožujka 2012. godine i ne može se prenositi u sljedeću lovnu godinu. Odstrjel divljači odnosno svinje divlje određen je na osnovu Odštetnog cjenika za izračun naknade za štete na divljači i lovištu („Narodne novine“, broj: 67/06.) u iznosu od 9.728,00 kn, kolika je bila i isplaćena šteta na kukuruzu koje su načinile svinje divlje.

Na temelju članka 83. stavka 3. Zakona o lovstvu i točke II. Odštetnog cjenika za izračun naknade za štete na divljači i lovištu („Narodne novine“, broj: 67/06.) Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva daje suglasnost na Rješenje Upravnog odjela za poljoprivredu, ruralni

razvitak i šumarstvo Zagrebačke županije (Klasa: UP/I-323-03/11-03/1-... - 8-11-2)
za odstrjel 17 grla svinja divljih u zajedničkom otvorenom lovištu broj: I/V... Klasa:
323-01/11-01/703, Ur. broj: 538-08-1/0168-11-4) od 05. srpnja 2011. godine.

Temeljem dobivenoga Rješenje o odstrjelju 17 grla svinja divljih [REDACTED] šteta do kraja lovne 2011/12. godine ukupno je odstrijeljeno 7 grla svinja divljih.

Lovna 2012/13. godina

Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo Zagrebačke županije temelju članka 83. stavka 3. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj: 140/05) i članka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj: 47/09.) u postupku odlučivanja u djelokrug u upravnim tijelima Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“), uz suglasnost Ministarstva poljoprivrede rješavajući povodom zahtjeva Lovačkog društva „SRNA“ Trebovec, za odstrjel svinje divlje u zajedničkom otvorenom lovištu broja I/165 – „TREBOVEC“, donosi Rješenje (Klasa: UP/I-323-01/12-01/01, Ur. broj: 1201/12) od 09. srpnja 2012. godine kojim se lovozakupniku Lovačkom društvu „SRNA“ Trebovec, zajedničkom otvorenom lovištu broj I/165 – „TREBOVEC“ odobrava odstrjel ukupno 10 svinja divljih prema dobnoj i spolnoj strukturi, što je navedeno u Rješenju. Navedeni odstrjel izvršiti će se do kraja 2013. godine i ne može se prenositi u sljedeću lovnu godinu. Odstrjel svinja divljih određen je na osnovu Odštetnog cjenika za izračun naknade za štete nastale zbog lova („Narodne novine“, broj: 67/06.) u iznosu od 9.850,00 kn, kolika je bila i isplaćena šteta koja su načinile svinje divlje.

Na temelju članka 83. stavka 3. Zakona o lovstvu i točke II. članka 80. Zakona o zaštiti prirode, a na prijedlog Upravnog odjela za poljoprivredu, ruralni razvoj i zaštitu prirode, Općina Trebovec daje suglasnost na Rješenje Upravnog odjela za poljoprivredu, ruralni razvoj i zaštitu prirode Općine Trebovec, broj: 1165-11/0898-12-3 od 27. kolovoza 2012. godine.

Dobiven odstrjel od 8 grla svinja divljih na temelju isplaćenih lovno-gospodarsku osnovu, a do komisijskog pregleda odstrijeljeno je

Temeljem navedenih karakteristika dosadašnjeg gospodarenja u budućem gospodarenju potrebno je održati matični fond u okviru propisa revizije i intenzivirati sve mjere zaštite da bi se osigurao što je moguće veći matični fond divljač obitava i boravi. Isto tako potrebno je otkloniti što je moguće više izvode do otpada te isto tako eventualni otpad evidentirati. U budućem gospodarenju smanjiti štete na poljoprivrednim kulturama na način da se intenziviraju sve mjere zaštite.

Ostale (sporedne) vrste divljači

Mačka divlja

Mačkom divljom do sada se nije gospodarilo odnosno navedeno je vrsteno u važeću lovnogospodarsku osnovu za razdoblje gospodarenja od 01. siječnja 2016. godine do 31. ožujka 2016. godine. Razlog navedenome vjerojatno je činjenica da se mačka divlja pojavljuje samo u pojedinim godinama pojavljivala na području lovišta. Pošto se mačka divlja pojavljuje samo u pojedinim godinama, a zatim je i njena brojnost matičnog fonda prešla biološki minimum te se mačka divlja vrstena u lovnogospodarsku osnovu sada stalno i to u sve većem broju obitava na području lovišta, u revidiranoj lovnogospodarskoj osnovi mačka divlja je vrstena u lovnogospodarsku osnovu kao stalna i to ostala (sporedna) vrsta sitne divljači.

osnovi nije bio predviđen obrazac LGO – 7b za mačku divlju, lovoovlaštenik posjeduje pisane tragove prvo o pojavljivanju, a zatim i o stalnom obitavanju navedene vrste divljači na području lovišta.

U budućem gospodarenju brojnost mačke divlje kao ostale (sporedne) vrste sitne divljači mora se održati na broju koji će biti propisan revidiranom lovnogospodarskom osnovom te je isto tako potrebno izvršiti predviđeno izlučivanje. Navedeno se mora ostvariti u granicama dozvoljenih odstupanja.

Kune

Lovna godina	Matični fond		Izlučivanje (odstrjel + otpad)		Izvršenje
	propis	ostvareno	propis	ostvareno	%
2006/07.	15	15	7	7	100
2007/08.	15	15	7	2	29
2008/09.	15	15	7	1	14
2009/10.	15	15	7	1	14
2010/11.	15	10	7	2	29
2011/12.	15	10	7	—	—
UKUPNO			42	13	31

Brojno stanje kuna na području lovišta u početku gospodarenja bilo je stabilno i uglavnom u skladu sa propisom lovnogospodarske osnove. Posljednjih godina ta brojnost matičnog fonda je u padu te iz navedenoga razloga u posljednje četiri lovne godine nije ni realizirano izlučivanje navedene vrste divljači. Pošto je brojnost matičnog fonda kuna kao stalne, ali ostale (sporedne) vrste sitne divljači znatno smanjen i manji je od dozvoljenih odstupanja od 25% od planiranoga te pošto ni ostvareno izlučivanje u posljednje četiri lovne godine nije realizirano u dozvoljenim odstupanjima od 35% planiranoga važećom lovnogospodarskom osnovom, pristupilo se izradi revizije lovnogospodarske osnove odnosno onog njenog dijela koji se odnosi na gospodarenje kunama.

Dabar

U trenutku izrade revizije važeće lovnogospodarske osnove dabar ne obitava na području lovišta. Međutim zbog odgovarajućeg i potencijalnoga staništa u revidiranu lovnogospodarsku osnovu uvršten je i obrazac LGO – 7b za dabra, u kojem će se evidentirati njegovo eventualno pojavljivanje ili naseljavanje na površinama lovišta.

Čagalj

Lovna godina	Matični fond		Izlučivanje (odstrjel + otpad)		Izvršenje
	propis	ostvareno	propis	ostvareno	%
2006/07.	—	—	—	—	—
2007/08.	—	—	—	—	—
2008/09.	—	2	—	—	—
2009/10.	—	4	—	4	—
2010/11.	—	4	—	—	—
2011/12.	—	2	—	—	—
UKUPNO			—	4	—

U trenutku izrade važeće lovnogospodarske osnove čagalj nije obitavao niti se pojavljivao na području lovišta, zbog čega je samo bilo propisano samo eventualno praćenje učestalosti pojavljivanja.

narednom gospodarenju čagalj se prvo počeo pojavljivati na području lovišta, a zatim i u pojedinim dijelovima godine i obitavati na njegovim površinama. Posljednjih godina njegovo brojno stanje se ustalilo te čak i prešlo biološki minimum, zbog čega je u pojedinim godinama vršen i odstrjel navedene vrste divljači.

U budućem gospodarenju lovištem i divljači u njemu, brojnost čaglja mora se pokušati održati na minimalnom broju odnosno broju koji neće negativno utjecati na brojnost sitne, ali i mladunčad krupne divljači osobito lanadi kod srne obične.

Tvor

Lovna godina	Matični fond		Izlučivanje (odstrjel + otpad)		Izvršenje ‰
	propis	ostvareno	propis	ostvareno	
2006/07.	5	5	2		—
2007/08.	5	3	2	—	—
2008/09.	5	3	2		
2009/10.	5	5	2		
2010/11.	5	5	2		—
2011/12.	5	5	2	—	—
UKUPNO			12		—

Brojno stanje tvora na području lovišta bilo je promjenjivo, iako je u posljednje tri lovne godine stabilno. Tvor u dosadašnjem gospodarenju nije lovljen niti jedne lovne godine niti je u dosadašnjem gospodarenju evidentiran otpad na tvor. I uz navedeno njegovo brojno stanje se nije povećavalo, a pošto izlučivanje (odstrjel + otpad) u proteklih šest lovni godina nije realizirano u dozvoljenim odstupanjima od 35%, pristupilo se izradi revizije lovnogospodarske osnove za tvora.

U budućem gospodarenju tvorom će se gospodariti na način da će se samo pratiti njegovo brojno stanje i to bez prava odstrjela, sve dok njegova brojnost ne prijeđe biološki minimum.

Patke divlje

Lovna godina	Matični fond		Izlučivanje (odstrjel + otpad)		Izvršenje ‰
	propis	ostvareno	propis	ostvareno	
2006/07.	25	25	25 + 50	25 + 50	100 + 100
2007/08.	25	25	25 + 50	20 + 13	80 + 26
2008/09.	25	25	25 + 50	5 + 0	20 + 0
2009/10.	25	25	25 + 50		
2010/11.	25	25	25 + 50	16 + 0	64 + 0
2011/12.	25	25	25 + 50	—	
UKUPNO			150 + 300	66 + 63	44 + 21

U važećoj lovnogospodarskoj osnovi za razdoblje gospodarenja od 01. travnja 2006. godine do 31. ožujka 2016. godine bio je propisan odstrjel 25 kljunova pataka divljih koje tijekom cijele godine obitavaju na području lovišta te 50 kljunova pataka divljih prolaznica. Iz prikaza odstrjela, pošto otpad u prikazanom razdoblju nije evidentiran, vidljivo je da je izvršenje lova pataka divljih koje tijekom cijele godine obitavaju na površinama lovišta oko 44%, dok je realizacija lova pataka divljih prolaznica tek oko 20%. Iako je matični fond tijekom prikazanog razdoblja u skladu sa propisom lovnogospodarske osnove, realizacija izvršenja lova u posljednje četiri lovne godine nije ni blizu dozvoljenih odstupanja od 35% plana. Glavni razlog neizvršenja lova je uređenje kanalske mreže, ali i zagađenje pojedinih vodotoka. Znatan dio kanala, ali i zaštitnih pojaseva je očišćen od korovske i pionirske drvenaste vegetacije pa patke divlje gube stanište, a gubitkom staništa smanjuje se matični fond pa time i gospodarski kapacitet lovišta

za navedenu vrstu divljači. Uređenjem kanalske mreže najveći dio bilo glavnih ili pomoćnih kanala više nema vodu tijekom cijele godine, što je povezano i sa sve manjim količinama oborina koje padnu tijekom godine. Na tako sada čistim poljoprivrednim površinama, uz gubitak staništa, patke divlje i znatno stradavaju od raznih zaštićenih i nezaštićenih predatora i grabežljivaca, što je isto tako potrebno evidentirati u otpadu. Uz navedeno i pojedini vodotoci koji imaju vodu tijekom cijele godine onečišćeni su raznim otpadnim vodama, tako da patke divlje više ne obitavaju na tim vodenim površinama. Pošto je dio kanala uređen te više nema vodu tijekom cijele godine te pošto je dio vodotoka onečišćen otpadnim vodama, dio matičnoga fonda pataka divljih migrirao je na nova, njima povoljnija staništa van površina ovoga lovišta.

U budućem gospodarenju potrebo je pokušati održati brojno stanje pataka divljih na broju koji će biti propisan revidiranom lovnogospodarskom osnovom ili ga prema mogućnostima staništa povećati, iako će patke divlje i u budućnosti, ako se nastavi sa uređenjem kanalske mreže i onečišćivanjem vodotoka, sve više gubiti stanište. Zbog neizvršavanja izlučivanja tijekom tri uzastopne lovne godine, pristupilo se izradi revizije važeće lovnogospodarske osnove za navedenu vrstu divljači.

2.1.2. Štete od divljači i na divljači

Kada se govori o štetama u jednom lovištu, nužno je spomenuti mogućnost dvije vrste šteta: štete načinjene od divljači – lovištu i štete koja je načinjena na divljači.

Prema izjavama lovoovlaštenika u šest lovnih godina, odnosno od odobravanja lovnogospodarske osnove za razdoblje gospodarenja od 01. travnja 2006. godine do 31. ožujka 2016. godine, pojavile su se veće štete na poljoprivrednim kulturama i to prvenstveno od svinja divljih. Iako je lovoovlaštenik poduzeo sve propisane mjere za sprječavanje šteta od divljači, štete se nisu smanjivale već su se i povećale, što je povezano i sa sve većim brojem svinje divlje, koja se u konačnici i stalno naselila na području lovišta. Budući da na području lovišta ima i veliki broj obradivih poljoprivrednih površina, štetu je divljač radila i to u sve većem obimu. Najvećim dijelom štete su radile svinje divlje koje bi uništile nasade na dijelu ili čak i na čitavim parcelama. Svinje divlje osim šteta koje su radile na kukuruзу u doba kada su klipovi puni soka, radili su štete i u vrijeme dozrijevanja kukuruza, ali i ostalog žita (zob, pšenica, ječam). Isto tako svinje divlje radili su i velike štete na ozimim žitaricama te na livadama i to rovanjem i gaženjem navedenih površina. Pošto su štete na poljoprivrednim kulturama bile vrlo velike, znatan dio poljoprivrednika morao je podsijavati ili podsadivati, ovisno o vrsti poljoprivredne kulture koja se nalazila na navedenim površinama, dok je dio površina i preoran te je na istoj parceli zbog cijele uništenosti nasada sijana ili sadena druga kultura. Lovoovlaštenik je tijekom lovne 2009/10. godine, kao naknadu šteta od divljači odnosno svinja divljih počinjenih na poljoprivrednim usjevima, oštećenima koji nisu prihvatili neki drugi vid nagodbe s lovoovlaštenikom (članovi udruge lovoovlaštenika, donatori i drugo) ukupno isplatio 9.828,00 kuna, tijekom lovne 2010/11. godine 13.277,25 kuna, tijekom lovne 2011/12. godine 9.728,00 kuna, dok je tijekom lovne 2012/13. godine do izrade revizije ukupno isplaćeno 9.850,00 kuna. Na šumskim površinama štete od svinja divljih nisu bile izražene, iako navedena vrsta divljači može činiti velike štete u sastojinama koje se nalaze u fazi obnove gdje pojedju sjeme. Međutim navedenih šteta na šumi i šumskom zemljištu nije bilo, odnosno bile su gospodarski tolerantne. U koliko bi se štete na šumskim površinama povećale i postale gospodarski netolerantne, potrebno je još više intenzivirati mjere zaštite te izlaganjem dovoljnih količina i raznovrsne hrane, smanjiti navedeni vid šteta.

U razdoblju od 2006/07. do 2011/12. lovne godine nisu zabilježene štete na vrstama divljači za koje se obavlja revizija važeće lovnogospodarske osnove. Međutim isto tako važno je istaći da je šteta vjerojatno bilo na sitnim vrstama divljači za koje se obavlja revizija jer je brojno stanje raznih i to zaštićenih predatora i grabežljivaca na cijelom području lovišta vrlo veliko. Isto tako na većem dijelu lovišta prisutna je vrlo intenzivna poljoprivredna proizvodnja, dok je u pojedinim godinama bilo i nepovoljnih klimatskih prilika (led, dugotrajni kišni pljuskovi, kasni mrazovi, poplave) te ostalih nepovoljnih čimbenika koji dovode do otpada. Međutim pošto štete na divljači nisu pronađene iste nisu ni mogle biti evidentirane.

2.1.3. Radovi na uređenju staništa

U proteklih šest lovni godina, odnosno od odobravanja lovnogospodarske osnove za razdoblje gospodarenja od 01. travnja 2006. godine do 31. ožujka 2016. godine, uz podizanje i potrebno održavanje lovnotehničkih i lovnogospodarskih objekata, u lovištu su obavljani i ostali radovi na uređenju staništa. U lovištu su se uređivali i održavali prirodni vodotoci, kanali i ostale vodene površine te je vršeno čišćenje svih prirodnih pojilišta i kaljužališta od prirodnog i drugog otpada. Napravljeno je nekoliko kilometara lovni staza, uredila su se i održavala prirodna pojilišta i kaljužališta. Redovno su se uređivale i kosile svijetle linije, prosjeke, nasipi, bankine prometnice, kao i zapuštene livade i pašnjaci da bi divljač na navedenim pokošenim površinama našla ispašu bolje kvalitete, ali i dovoljno mjesta za rovanje.

U dosadašnjem gospodarenju vršena je briga o prihrani divljači i poboljšanju kvalitete staništa, koja se ogledala se u tri vida. U dosadašnjem gospodarenju vršena je briga o prihrani divljači i poboljšanju kvalitete staništa, koja se ogledala se u tri vida. U vrijeme kritičnih, nepovoljnih i to najčešće zimskih dana kada hrane nedostaje ili je ima u manjim količinama, ista se unosila za prihranu, dok su se u vrijeme aktivnih poljodjelskih radova, obrađivale i zasijavale površine za jednogodišnje i višegodišnje remize u cilju poboljšanja prehrane divljači te sprječavanja šteta na usjevima. Treći vid poboljšanja stanišnih prilika ogledao se u čišćenju i košnji svijetlih linija, prosjeka, nasipa, čišćenju i košnji zapuštenih livada i pašnjaka, da bi divljač na tim površinama našla dodatnu pašu, kao i pašu bolje kvalitete. Osim navedenoga u lovište se unosila sol i mineralna smjesa zbog dodavanja mikroelemenata i antiparazitika.

Zbog preglednosti prikazuju se podaci o utrošenoj hrani za prihranu te podaci o obrađenom zemljištu u svrhu prehrane svih vrsta divljači zajedno.

Unos hrane

Lovna godina	VRSTA IZLOŽENE HRANE									
	Zrnata		Voluminozna		Sočna		Sol		Koncentrat	
	LGO	Izvrš.	LGO	Izvrš.	LGO	Izvrš.	LGO	Izvrš.	LGO	Izvrš.
	kilograma									
2006/07.	1850	2500	1200	1000	3550	3900	50	50	550	550
2007/08.	1850	2400	1200	1200	3550	3500	50	60	550	650
2008/09.	1850	2500	1200	1200	3550	4000	50	60	550	600
2009/10.	1850	2300	1200	1200	3550	3650	50	60	550	750
2010/11.	1850	2300	1200	1200	3550	3650	50	60	550	750
2011/12.	1850	3670	1200	1250	3550	3750	50	150	550	1050
UKUPNO	11100	15670	7200	7050	21300	22450	300	440	3300	4350

Zimsko prihranjivanje srne obične i fazana obavljano je svake godine bez obzira na vremenske prilike. Navedenim vrstama divljači izlagana je zrnata i sočna hrana te koncentrat (smjesa), dok je srni običnoj izlagana i voluminozna te sol. Voluminoznu hranu divljač je uzimala veoma rijetko (samo za vrijeme dubokog snijega i snježne pokorice). Sol je izlagana tijekom cijele godine, a izlagana je kvalitetna sol za divljač koja sadrži sve potrebne mikroelemente. Sva divljač prihranjivana je uglavnom prema propisu važeće lovnogospodarske osnove i prema stvarnim potrebama jer ako su vremenske prilike u pojedinim godinama bile povoljne, vršeno je prihranjivanje smanjenim količinama. Hranu izlaganu srni običnoj i fazanu koristile su i sve ostale vrste divljači.

Remize

Lovna godina	VRSTA REMIZA							
	Jednogodišnje		Višegodišnje		Košnja		Ostalo	
	LGO	Izvrš	LGO	Izvrš.	LGO	Izvrš.	LGO	Izvrš.
	hektara							
2006.07.	1,50	1,75	–	–	–	–	–	–
2007/08.	1,50	1,50	–	–	–	–	–	–
2008/09.	1,50	2,00	–	–	–	–	–	–
2009/10.	1,50	2,00	–	–	–	–	–	–
2010/11.	1,50	2,00	–	–	–	–	–	–
2011.12.	1,50	2,00	–	–	–	–	–	–
UKUPNO								

Sve remize koje su sadene, sijane i održavane, iskazane su pod jednogodišnjim remizama jer u važećoj lovnogospodarskoj osnovi remize nisu iskazane po jednogodišnjim i višegodišnjim te košnja pašnih površina, već su sve remize iskazane zajedno. Jednogodišnje remize su oranice koje su se sadile kukuruzom, repom, sijale sa zobi, pšenicom i sličnim jednogodišnjim usjevima. Isto tako u prošlom razdoblju vršena je košnja travnatih površina (livade, nasipi, svijetle linije, prosjeke) te su osnivane i površine pod višegodišnjim remizama (lucerka, djetelinsko – travne smjese).

Zaključak o dosadašnjem gospodarenju

U poglavlju „Dosadašnje gospodarenje“ prikazani su podaci o gospodarenju sa vrstama za koje se obavlja revizija važeće lovnogospodarske osnove, odnosno podaci o gospodarenju sa svinjom divljom, mačkom divljom, kunama, dabrom, čagljem, tvorom i patkama divljim, za razdoblje gospodarenja od 01. travnja 2006. do 31. ožujka 2012. godine.

Ako se pogledaju navedeni podaci za vrste divljači za koje se obavlja revizija važeće lovnogospodarske osnove može se zaključiti slijedeće:

1. Svinjom divljom do sada se nije gospodarilo odnosno navedena vrsta divljači nije bila uvrštena u lovnogospodarsku osnovu za razdoblje gospodarenje od 01. travnja 2006. godine do 31. ožujka 2012. godine jer se svinja divlja tek povremeno i to samo u pojedinim godinama pojavljivala na području lovišta. Pošto se svinja divlja sve učestalije pojavljivanja, štete na poljoprivrednim kulturama bile sve veće, a zatim se i brojnost matičnog fonda ustalila odnosno prešla biološki minimum te pošto navedena vrsta divljači sada stalno obitava na području lovišta, u revidiranu lovnogospodarsku osnovu uvrštena je svinja divlja kao stalna, ali zbog manjeg brojnog stanja ostala (sporedna) vrsta krupne divljači. U dosadašnjem gospodarenju na području lovišta evidentirane su i isplaćene štete na poljoprivrednim kulturama od svinja divljih te je na temelju tih isplaćenih šteta loveovlaštenik u lovnim godinama 2009/10., 2010/11., 2011/12. i 2012/13. i dobivao i djelom realizirao odstrjel svinje divlje.

2. Mačkom divljom do sada se nije gospodarilo odnosno navedena vrsta divljači nije bila uvrštena u važeću lovnogospodarsku osnovu za razdoblje gospodarenja od 01. travnja 2006. godine do 31. ožujka 2012. godine. Razlog navedenome vjerojatno je činjenica da se mačka divlja tek povremeno i to samo u pojedinim godinama pojavljivala na području lovišta. Pošto se mačka divlja sve češće pojavljivala, a zatim je i njena brojnost matičnog fonda prešla biološki minimum te pošto navedena vrsta divljači sada stalno i to u sve većem broju obitava na području lovišta, u revidiranu lovnogospodarsku osnovu uvrštena je mačka divlja kao stalna i to ostala (sporedna) vrsta sitne divljači.

3. Brojno stanje kuna na području lovišta u početku gospodarenja bilo je stabilno i uglavnom u skladu sa propisom lovnogospodarske osnove. Posljednjih godina ta brojnost matičnog fonda je u padu te iz navedenoga razloga u posljednje četiri lovne godine nije ni realizirano izlučivanje navedene vrste divljači. Pošto je brojnost matičnog fonda kuna kao stalne, ali ostale (sporedne) vrste sitne divljači znatno smanjen i manji je od dozvoljenih odstupanja od 25% od planiranoga te pošto ni ostvareno izlučivanje u

posljednje četiri lovne godine nije realizirano u dozvoljenim odstupanjima od 35% planiranoga važećom lovnogospodarskom osnovom, pristupilo se izradi revizije lovnogospodarske osnove odnosno onog njenog dijela koji se odnosi na gospodarenje kunama.

4. U trenutku izrade revizije važeće lovnogospodarske osnove dabar ne obitava na području lovišta. Međutim zbog odgovarajućeg i potencijalnoga staništa u revidiranu lovnogospodarsku osnovu uvršten je i obrazac LGO 7b za dabra, u kojem će se evidentirati njegovo eventualno pojavljivanje ili naseljavanje na površinama lovišta.

5. U trenutku izrade važeće lovnogospodarske osnove čagalj nije obitavao niti se pojavljivao na području lovišta, zbog čega je samo bilo propisano samo eventualno praćenje učestalosti pojavljivanja. U narednom gospodarenju čagalj se prvo počeo pojavljivati na području lovišta, a zatim i u pojedinim dijelovima godine i obitavati na njegovim površinama. Posljednjih godina njegovo brojno stanje se ustalilo te čak i prešlo biološki minimum, zbog čega je u pojedinim godinama vršen i odstrjel navedene vrste divljači. U budućem gospodarenju lovištem i divljači u njemu, brojnost čaglja mora se pokušati održati na minimalnom broju odnosno broju koji neće negativno utjecati na brojnost sitne, ali i mladunčad krupne divljači osobito lanadi kod srne obične.

6. Brojno stanje tvora na području lovišta bilo je promjenjivo, iako je u posljednje tri lovne godine stabilno. Tvor u dosadašnjem gospodarenju nije lovljen niti jedne lovne godine niti je u dosadašnjem gospodarenju evidentiran otpad na tvor. I uz navedeno njegovo brojno stanje se nije povećavalo, a pošto izlučivanje (odstrjel + otpad) u proteklih šest lovnih godina nije realizirano u dozvoljenim odstupanjima od 35%, pristupilo se izradi revizije lovnogospodarske osnove za tvora. U budućem gospodarenju tvorom će se gospodariti na način da će se samo pratiti njegovo brojno stanje i to bez prava odstrjela, sve dok njegova brojnost ne prijeđe biološki minimum.

7. Iz prikaza odstrjela, pošto otpad u prikazanom razdoblju nije evidentiran, vidljivo je da je izvršenje lova pataka divljih koje tijekom cijele godine obitavaju na površinama lovišta oko 44%, dok je realizacija lova pataka divljih prolaznica tek oko 20%. Iako je matični fond tijekom prikazanog razdoblja u skladu sa propisom lovnogospodarske osnove, realizacija izvršenja lova u posljednje četiri lovne godine nije ni blizu dozvoljenih odstupanja od 35% plana. Glavni razlog neizvršenja lova je uređenje kanalske mreže, ali i zagađenje pojedinih vodotoka. Znatan dio kanala, ali i zaštitnih pojaseva je očišćen od korovske i pionirske drvenaste vegetacije pa patke divlje gube stanište, a gubitkom staništa smanjuje se matični fond pa time i gospodarski kapacitet lovišta za navedenu vrstu divljači. Uređenjem kanalske mreže najveći dio bilo glavnih ili pomoćnih kanala više nema vodu tijekom cijele godine, što je povezano i sa sve manjim količinama oborina koje padnu tijekom godine. Na tako sada čistim poljoprivrednim površinama, uz gubitak staništa, patke divlje i znatno stradavaju od raznih zaštićenih i nezaštićenih predatora i grabežljivaca, što je isto tako potrebno evidentirati u otpadu. Uz navedeno i pojedini vodotoci koji imaju vodu tijekom cijele godine onečišćeni su raznim otpadnim vodama, tako da patke divlje više ne obitavaju na tim vodenim površinama. Pošto je dio kanala uređen te više nema vodu tijekom cijele godine te pošto je dio vodotoka onečišćen otpadnim vodama, dio matičnoga fonda pataka divljih migrirao je na nova, njima povoljnija staništa van površina ovoga lovišta.

**3. SMJERNICE BUDUĆEG GOSPODARENJA S
UVJETIMA I MJERAMA ZAŠTITE PRIRODE
ZA RAZDOBLJE GOSPODARENJA OD
01. 04. 2012. DO 31. 03. 2016. GODINE**

3.1. OSTALE (SPOREDNE) VRSTE DIVLJAČI

Svinja divlja (*Sus scrofa* L.)

Svinja divlja naseljava zapadnu, južnu i srednju Europu, središnju Aziju sve do Dalekog istoka i sjeverozapadnu Afriku. Umjetno je unesena na područje Sjeverne Amerike, zatim u Argentinu i Čile te u Australiju. Svinja divlja je izvorna divljač Hrvatske. Areal svinje divlje se poklapa s arealom jelena običnoga. Zastupljena je više u šumskim područjima bogatim hranom (žir, bukvice, kesteni), dok ih u crnogoričnim šumama, gdje je ponuda hrane lošija, ima manje. Voli močvarna područja u blizini rijeka i jezera, pogotovo ako se u okolini uzgajaju poljoprivredne kulture. Prednost joj je pred ostalom krupnom divljači njena velika moć reprodukcije. Svinja divlja nije vjerna staništu, pokretna je tražeći hranu i mir.

Težina svinja divljih je do 300 kg, ali nije u korelaciji s trofejnom vrijednošću. Tijelo joj je pokriveno ostrim čekinjama, koje su na krajevima svjetlije i rascijepane. Ženka ima najčešće 10 bradavica, od kojih je osam aktivnih. Osjetila su im odlično razvijena, ponajprije njuh i sluh, vid je nešto slabiji. Svinja divlja je društvena životinja, živi u krdima, koje uglavnom čine krmače s prasadi i nazimnicama. Parenje svinja divljih nazivamo bucanje. Bucanje počinje sredinom jeseni, a traje do prosinca. Veprovi se pare s više krmača, redom kako se koja u krdi počne bucati. Krmača prije prašenja napravi gnijezdo od svježeg granja koje odgriza u okolini, trave i drugog prikladnog materijala. Visina snijega igra važnu ulogu za opstanak priploda. Snijeg dublji od 30 cm, ako potraje više tjedana u doba nejake mladunčadi, uzrokuje ugibanje većine mladunčadi od hladnoće. Ovo je vrlo važno iz razloga što je u posljednje vrijeme poremećen ciklus parenja kod divlje svinje, pa umjesto da parenje počinje u 11. mjesecu ono počne već u osmom odnosno devetom mjesecu. Breda krmača nosi približno 115 dana pa se može dogoditi da se u prosincu u lovu prigoonom odstrijeli suprasna krmača.

Ova divljač je veoma interesantna za naša lovišta, ali je problematična zbog znakovitih šteta, posebice na poljodjelskim površinama. Svinja divlja je svežder. Od poljoprivrednih kultura svinja divlja najčešće jede krumpir, kukuruz, zob, raž, pšenicu i druge. Osim biljne svinje divlje trebaju i dio hrane animalnog podrijetla. Svinja divlja se ne zadovoljava samo šumom nego zahtijeva i livade zbog paše i rovanja, mokra tla i močvare zbog razne animalne hrane. To znači da je dinamičnog življenja i velikog radijusa kretanja. Gospodarska starost svinje divlje je oko 6 i više godina. Kod svinja divljih teško će se postići kontrola starosnih razreda i kontinuitet u uzgoju veprova do njihove gospodarske starosti. U praktičnom gospodarenju usvojena je pretpostavka da je težina grla u uskoj vezi sa starošću grla. Zbog tog razloga svinju divlju se sve više uzgaja u ograđenim uzgajalištima. Bez obzira uzgajali svinju divlju u otvorenom ili ograđenom prostoru uz sve zahtjeve, voda za pice i kaljužanje je neophodna za tu divljač.

Svinja divlja boluje od sličnih bolesti kao i domaća. Najopasnija je svinjska kuga, a prenose ju domaće svinje. Svinja divlja gotovo i nema prirodnih neprijatelja, osim u gorskim predjelima gdje može stradati od smeđeg medvjeda, vuka i risa.

Cilj gospodarenja svinjom divljom

Cilj gospodarenja je uzgoj propisanog matičnog fonda optimalne strukture, koji štetama neće ugroziti gospodarenje u poljoprivredi i šumarstvu, kao i uzgoj trofejno vrijednih veprova uz očuvanje prirodnog odnosa vrsta i njihovog staništa. Cilj gospodarenja je usklađen s dobivenim Uvjetima i mjerama zaštite prirode na način da se planira matični fond prirodne gustoće i strukture, uz provedbu gospodarskih mjera koje neće remetiti prirodan način života, rasta i razvoja vrste, a osigurati će biološku raznolikost ovoga lovišta odnosno područja. Divljač će se također prihranjivati hranjivima, odnosno vrstom, načinom i količinom hrane koja odgovara navikama svinje divlje koja obitava na ovom području, što je opisano u posebnom poglavlju. Divljač će se štititi osiguranjem mira u lovištu, kao i unapređenjem i poboljšanjem staništa divljači te redovitim prihranom i prehranom kojom će se štititi poljoprivredne

površine na kojima ova vrsta divljači može načiniti ogromne štete. Pokušati će se održavati prirodna struktura unatoč činjenici da svinje divlje migriraju (dnevne, sezonske migracije) i da je u lovištu promjenjiva njihova brojnost te se i u susjednim lovištima gospodari s istom vrstom divljači. U provedbi mjera zaštite prirode posebna će se pozornost posvetiti čišćenju linije svinje divlje jer se na ovom području redovito pojavljuju križanci divljih i domaćih svinja, odnosno **atipičnih svinja divljih koje je odstrjelom potrebno u potpunosti izlučiti iz lovišta.**

Zajedničko otvoreno lovište broj. I/165 „TREBOVEC“ ne može postići brojnost samostalne populacije svinja divljih zbog malih šumskih i vodenih površina te velikih poljoprivrednih tabli koja su nakon završetka vegetacije gole, već će cjelinu će činiti kao mikropopulacija s ostalim mikropopulacijama susjednih zajedničkih i državnih lovišta. Zbog navedenih razloga i zbog manjeg brojnog stanja svinja divljih koja tijekom čitave godine obitavaju na površinama lovišta, svinjom divljom će se gospodariti kao ostalom (sporednom) vrstom krupne divljači.

Dobni razredi za svinju divlju

Dobni razredi svinje divlje za oba spola:

	MLADUNČAD	POMLADAK	MLADI	SREDNJI	ZRELI
STAROST god.	1	2	3	4 – 5	6 i više

Starost se određuje na osnovu fenološkog osmatranja.

Mladunčad se smatraju prasci oba spola od trenutka prašenja do svršetka prve lovne godine. Pomladak je divljač u drugoj lovnoj godini, mladi su divljač u trećoj, srednji u četvrtoj i petoj, a zreli u šestoj lovnoj godini i na više. Gospodarska starost svinje divlje je 6 i više godina. Trofejno vrijednim veprovima smatra se divljač muškog spola od treće godine na više, odnosno to su mladi, srednji i zreli veprovi.

Ocjena bonitetnog razreda, određivanje lovnoproduktivnih površina i gospodarskog kapaciteta za svinju divlju

Ocjena bonitetnog razreda za svinju divlju

Hrana i voda

Hrane i vode ima dovoljno tijekom cijele godine, ali samo na pojedinim područjima lovišta te isto tako ta hrana nije tijekom cijele godine raznolika, ali i količinski ista. Nepovoljniji uvjeti što se tiče hrane su tijekom zime jer je najveći dio lovišta pod raznim poljoprivrednim kulturama pa nakon završetka vegetacije i pobiranja usjeva polja ostaju potpuno gola i uglavnom su sa vrlo malim količinama hrane za svinje divlje. Šumsku vegetaciju predstavljaju nizinske šume u kojima prevlada hrast lužnjak, ali i bagrem te meke vrste listača. Šumske sastojine osiguravaju nešto veće količine hrane svinjama divljim samo tijekom proljeća i jeseni. U proljeće su osigurane dovoljne količine hrane na šumskim površinama, odnosno ispaše te nešto više tijekom jeseni (sjemenje i gljive), ali samo u godinama obilnog uroda teškog sjemena odnosno uglavnom žira. Međutim nepovoljnost lovišta je ta što je ukupna površina šuma i šumskog zemljišta mala i gotovo sve su te šumske površine usitnjene i veličine do oko 50 – tak hektara.

Paša je svinjama divljim osigurana na manjem broju livada i pašnjaka, ali i na velikom broju nasipa raznih vodotoka i kanala, a koji se redovito i to obično dva puta godišnje kose. Isto tako na navedenim površinama svinja divlja nalazi i mjesta za rovanje, odnosno određene količine animalne hrane. Poljoprivredne površine prevladavaju na području lovišta i uglavnom okružuju sve šumske. Oranične površine koje zauzimanju najveće površine lovišta, naizmjeničnim plodoredom koriste se gotovo isključivo za proizvodnju kukuruza, pšenice, ječma, zobi. Od industrijskog bilja proizvodi se stočna i šećerna repa, soja, a dok su i manje površine pod leguminozama odnosno djetelinsko travnim smjesama i lucerkom. Dio sočne hrane svinja divlja pronalazi i sama jer sav sitan gomolj ostaje na polju i divljači je na raspolaganju. Na svim poljoprivrednim površinama svinja divlja može, a većim dijelom i čini velike štete na poljoprivrednim kulturama. Pašnjaci su najvećim dijelom zapušteni i obrasli gustom korovskom i drvenastom vegetacijom pa svinjama divljim osiguravaju dovoljno mjesta za pašu i rovanje. Zbog izrazito niskog terena na području lovišta ima i manji broj raznih depresija, a na kojima svinje divlje pronalaze razne korjenčiče i hranu animalnog porijekla. Međutim najveći problem lovišta je mala ukupna površina šuma i šumskog zemljišta odnosno površina na kojima svinja divlja radi najmanje štete. Svinja divlja će glavninu hrane morati naći unutar tih mali i rascjepkanih šumskih površina i na površinama koje će lovoovlaštenik zasijati u svrhu prehrane jer navedena vrsta divljači može, dijelom i čini velike štete na svim poljoprivrednim kulturama.

Voda je prisutna i dobro raspoređena u lovištu u obliku stalnih i povremenih površinskih, dijelom i kanaliziranih vodotoka te u raznim depresijama. Problema u opskrbi vodom nema niti zimi, iako se manji vodotoci zamrznu.

Ocjena za hranu i vodu:

Navedeni podaci i odnosi u prehrambenom potencijalu za svinju divlju, prema uputstvima Stručne podloge za bonitiranje i utvrđivanje lovnoproduktivnih površina u lovištima Republike Hrvatske, svrstavaju ovo lovište u razred „zadovoljava“.

Ocjena **ZA HRANU I VODU**.....je **15 bodova**.

Vegetacija

Vegetacija je zadovoljavajuća za svinje divlje jer mi ta vegetacija ne osigurava jednako dobar zaklon tijekom godine na cijelom području lovišta. Vegetacijski pokrov na najvećem dijelu lovišta čine velike poljoprivredne površine na kojima svinji divljoj u pojedinim dijelovima godine nedostaje zaklona, dok šumskih ima samo na pojedinim i manjim područjima. Šumsku vegetaciju ovog lovišta predstavljaju nizinske šume u kojima prevlada hrast lužnjak, ali i bagrem te meke vrste listača. U šumskim sastojinama dobro je razvijen proljetni aspekt zeljastog bilja, kao i urod žira i voćarica u jesenskom, ali samo u nekim sastojinama. Privatne šume nalaze se uglavnom uz rub državnih i zajedno sa njima čine nešto veće šumske komplekse, koji su veličine do oko 50 – tak hektara. Nešto veće šumske površine prostiru se na sjevernom dijelu lovišta na području predjela Grmic i Krči, na sjeverozapadnom uz vodotok St. Zelina i na središnjem u Šepačkom polju. Nepovoljnost lovišta je što šumske površine zauzimaju samo pojedine i manje dijelove lovišta, tako da na znatnim dijelovima svinji divljoj nedostaje mjesta za skrivanje tijekom zimskih mjeseci, odnosno nakon završetka vegetacije. Travne smjese su na većem dijelu lovišta dobro, a na manjem dijelu i nešto slabije zastupljene. Unutar šumskih kompleksa ima ih nešto na svijetlim linijama, prosjekama i na bankinama uz prometnice, a pošto se određeni broj i to prvenstveno pašnjaka nalazi uz pojedine šumske komplekse, paše i mjesta za rovanje svinja divlja ima u izobilju. Na dijelu navedenih površina svinja divlja radi i određene štete, ali pošto je dio livada i pašnjaka zapušten, na tim zapuštenim i zakorovljenim površinama štete nema. Oranične površine koje zauzimanju najveće dijelove lovišta, naizmjeničnim plodoredom koriste se gotovo isključivo za proizvodnju kukuruza, pšenice, ječma, zobi. Od industrijskog bilja proizvodi se stočna i šećerna repa, soja, a znatne su površine i pod djetelinsko travnim smjesama i lucerkom. Najveći dio poljoprivrednih kultura koje se uzgajaju na području lovišta podložne su štetama od svinja divljih. Zbog izrazito ravničarskog terena na cijelom području lovišta postoje manje depresije koje su izrazito vlažne, što osobito pogoduje svinjama divljim jer svinje divlje na njima pronalaze određenu količinu prvenstveno animalne hrane, ali i mjesta za kaljužanje. Najveći dio šumskih sastojina je bjelogoričan pa one zimi ne pružaju odgovarajući zaklon, ali pošto na području

lovišta ima i nešto sastojina I. dobnog razreda, to nema negativan utjecaj na obitavanje i gospodarenje svinjom divljom.

Ocjena za vegetaciju:

Navedeni podaci o vegetaciji za svinje divlje, prema uputstvima Stručne podloge za bonitiranje i utvrđivanje lovnoproduktivnih površina u lovištima Republike Hrvatske, svrstavaju ovo lovište u razred „zadovoljava“.

Ocjena ZA VEGETACIJU .....je 12 bodova.

Kvaliteta tla

Tlo je vrlo dobra podloga za uzgoj i obitavanje svinje divlje te pogoduje uspijevanju vegetacije koja predstavlja hranu i zaklon za ovu vrstu divljači. Geološki ovo područje pripada geološkom razdoblju Kenozoik, odnosno najvećim dijelom razdoblju Halocenu. Pošto je lovište izrazito ravničarski i nizinski teren geološku podlogu čine u pravilu mehanički talozi (klastiti) koji su rastresiti ili slabo vezani. Prema geološkoj podlozi koju u pravilu čine fluvijalno – aluvijalne naslage, razvila su se isključivo aluvijalna tla koja pripadaju razdjelu hidromorfni tala. Iako su ta tla po svom postanku izrazito hidromorfna, sa velikom količinom vlage i dosta hladna, antropogenim utjecajem (kanali, drenaža) znatno je smanjen nivo podzemne vode pa su tla, na većem dijelu površine pretvorena u suha i visoko produktivna poljoprivredna tla. U dijelu reljefa koji je uglavnom bio pod utjecajem rijeke Save postoje euglejna (močvarno glejno tlo), fluvisol, humofluvisol, livadsko glejna, pseudoglejna, ritska crnica i ostala hidromorfna i aluvijalna tla. Geneza ovih tala uvjetovana je klimatskim prilikama, vodnim režimom površinskih i podzemnih voda, biljnim pokrovom, a značajan je i antropogeni utjecaj. Tla su na većem dijelu lovišta slabije ocijedita (propusna) te se oborinska voda rijetko ocijedi odmah već je tlo nešto sporije propusti do donje vode. Veći dio tala ovoga izrazito ravničarskog i nizinskog lovišta je ljudskim zahvatima pretvoren u visoko produktivna poljoprivredna tla pa su navedena tla sada znatno toplija. Sporadično se na dijelu lovišta kao matični supstrat pojavljuje i uglavnom suhi facijes karbonatnog lesa. Na takvom matičnom supstratu razvila su se lesivirana tla, koja se odlikuju dubljim profilom, svježja su, dobro opskrbljena hranjivima te pogoduju šumskoj i poljoprivrednoj proizvodnji.

Ocjena za kvalitetu tla:

Broj bodova za kvalitetu tla dodjeljuje se na osnovu naprijed navedenog sastava tla.

Ocjena ZA KVALITETU TLA .....je 14 bodova.

Mir u lovištu

Lovište je kao i njegovo šire područje srednje gusto naseljeno, gdje se naselja cijelom svojom površinom nalaze na području ili okružuju lovište. Lovištem i to od njegove zapadne do istočne granice prolazi jedna županijska cesta, dok autocesta Zagreb – Lipovac na cijelom području čini sjevernu granicu lovišta. Uz navedenu lovište je uglavnom otvoreno velikim brojem ostalih i to najvećim dijelom poljoprivrednih cesta i putova, što nepovoljno utječe na mir u lovištu jer su navedene prometnice uglavnom prohodne i osobnim automobilima. Mir u lovištu narušen je radovima na eksploataciji i uzgajanju šuma, ali pošto je dio šuma u državnom vlasništvu moguće je uz dobro planiranje radova, podešavati iste što je više moguće ritmu življenja i reprodukcija populacija krupne i sitne divljači koja u lovištu obitava i uzgaja se. Isto će se zbog velikog broja vlasnika teško postići na privatnim šumskim površinama. Na obradivim poljoprivrednim površinama je vrlo intenzivna poljoprivredna proizvodnja, što nepovoljno utječe na mir u lovištu. Isto tako vrlo je važno istaći da i uz tu intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju dio je poljoprivrednih površina zapušten i obrastao u gustu korovsku i pionirsku drvenastu vegetaciju. Mir u lovištu narušava manjim dijelom i sakupljanje sporednih šumskih proizvoda i krivolov koji je zadnjih godina gotovo eliminiran, dok znatan problem čini i pašarenje ovaca na znatnom dijelu

površine. Bez obzira na navedene nepovoljne čimbenike narušavanja mira, a koje je prisutno svakodnevno, u šumskim iako manjim kompleksima, zapuštenom poljoprivrednom zemljištu te na raznim depresijama svinja divlja će pronaći zadovoljavajuće uvjete što se tiče ovoga čimbenika vrijednosti.

Ocjena za mir u lovištu:

Uz sve navedene izvor narušavanja mira u lovištu, svinja divlja je divljač koja se priviknula na dosta tih nepovoljnih utjecaja te joj to neće narušiti sposobnost preživljavanja i uspješne reprodukcije.

Ocjena ZA MIR U LOVIŠTU. ....je 10 bodova.

Opća prikladnost lovišta

a) Klima (mogući broj bodova od 1 do 3)

Klima je umjerena kišna, kontinentalnog tipa, s pojavom mrazova i snijega u zimskom dijelu godine. Zime mogu biti oštre sa snijegom kojeg može biti obilato, ali se ne zadržava dulje vrijeme. Zima može biti isprekidana toplijim razdobljima što uzrokuje djelomično topljenje snijega. Broj snježnih dana je najveći prosječno u XII., I i III mjesecu kada može prouzročiti veće poteškoće naročito ako je snježni pokrivač visok i s pokoricom, što uzrokuje ozljede nogu krupne divljači. Snježni pokrivač kada je dubok znatno otežava hranjenje svinja divljih, osobito ako se zadrži duže vrijeme, što je posljednjih godina sve rjeđe. Oborine su podjednako raspoređene tijekom cijele godine, osim u zimskom dijelu kada ih je nešto manje. Oborine ne predstavljaju veći problem za uzgoj krupne divljači jedino ako se ne poklope s niskim temperaturama, što može uzrokovati oboljevanje i uginuća mladunčadi, odnosno prasadi kod svinje divlje. Vjetrovi nisu česti, a kad se pojave, pušu iz pravca sjeveroistoka, a zatim sjevera i jugozapada te ne čine veće poteškoće svinjama divljim.

Ocjena ZA KLIMU .....je 3 boda.

b) Konfiguracija terena (mogući broj bodova od 1 do 3)

Lovište je izrazito nizinskog i ravničarskog tipa panonskog područja i nema razvijenu konfiguraciju terena. Pošto se lovište prostire na području riječne doline rijeke Save, veći dio lovišta je ili je bio reljefno oblikovan utjecajima same rijeke. Visinska razlika je ispod 5.0 metara i najveći dio lovišta je izrazito nizinskog tipa s vrlo jednostavnom slikom reljefa. Cijelo područje je blago nagnuto prema zapadu i jugozapadu, odnosno prema rijeci Savi, koja protječe nedaleko lovišta. Na području cijeloga lovišta koje je izrazito nizinsko i ravničarsko područje, a koje je u prošlosti prije opsežnih hidromelioracijskih zahvata bilo pod velikim utjecajem rijeke Save, nalazi se manji broj depresija zbog čega dolazi do razlike u mikoreljefu. Na području lovišta nema većih poplava, a moguće su tek manje i to posve lokalnog karaktera.

Ocjena ZA KONFIGURACIJU TERENA .....je 3 boda.

c) Odnos duljine granice polja prema ukupnoj duljini granice lovišta

(mogući broj bodova od 3 do 6)

Ovaj čimbenik je osrednji pa čak i nepovoljan za svinje divlje jer šumske površine zauzimaju tek pojedina i manja područja lovišta, a najvećem dijelu su okružene i prostorno razdvojene poljoprivrednim. Iz navedenoga razloga svinja divlja lako izlazi na poljoprivredne površine koje zauzimaju najveće dijelove lovišta, te na svim poljoprivrednim kulturama čine znatne štete. Odnos duljine granica polja i ukupne duljine granica lovišta je oko 85% poljskih granica.

Ocjena ZA ODNOS DULJINE GRANICE .....je 3 boda.

d) Postotno učešće površine pod okopavinama u površini lovišta

(mogući broj bodova od 3 do 8)

Na temelju saznanja o učešću ovog elementa na površinama u blizini staništa svinja divljih te na temelju površina koje je i koje će lovoovlaštenik u lovištu zasaditi repom, krumpirom i sličnim kulturama, ovaj čimbenik ne zadovoljava u potpunost jer iznosi 5 – 10%.

Ocjena ZA ODNOS POVRŠINE POD OKOPAVINAMA ..... je 3 boda.

Ukupan broj bodova opće prikladnosti lovišta za svinju divlju

– klima.....	3 boda
– konfiguracija terena.....	3 boda
– odnos duljine granica.....	3 boda
– postotno učešće pod okopavinama.....	3 boda
UKUPNO	12 bodova

Rekapitulacija osnovnih čimbenika cijeloga lovišta za svinju divlju

osnovni čimbenici	bodovi
– hrana i voda.....	15
– vegetacija.....	12
– kvaliteta tla.....	14
– mir u lovištu.....	10
– opća prikladnost.....	12
UKUPNO	63 boda

Zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC sa 63 bodova, prema važećim kriterijima dobilo je ocjenu II. bonitetnog razreda za svinju divlju u nizinskom tipu lovišta bez poplava.

Lovnoproduktivna površina za svinju divlju

Tip lovišta – nizinski bez poplava

Vrsta kulture		ha	Površina za LPP oko (ha)	Dozvoljen % udio u LPP	% oko	LPP oko (ha)	Napomena
Šume	državne	142	131	< 90	90	120	
	privatne	90	90	< 90	90	80	
Neobraslo šumsko zem.		25	25	< 90	80	20	
Oranice		1253	1253	< 5	1	10	
Livade		120	120	< 20	20	25	
Pašnjaci		85	85	< 50	45	40	
Ostalo		5					
Vođene površine		30	30	< 20	15	5	
UKUPNO		1750				300	

Prema Stručnoj podlozi ministarstva nadležnog za poslove lovstva kod obračuna lovnoproduktivnih površina za svinju divlju ne obračunavaju se površine zadnjeg dobnog razreda,

odnosno površine šuma koje su u fazi oplodnih sječa, čija je ukupna površina na području lovišta oko 11 ha. Državne šumske sastojine obračunate su sa oko 90% jer su to uglavnom nizinske sastojine hrasta lužnjaka, bagrema ili mekih listača koje svinjama divljim osiguravaju dobar zaklon te zadovoljavajuće količine hrane. Kod obračuna lovnoproduktivnih površina za svinju divlju privatne šume obračunate su sa oko 90% jer navedene sastojine pružaju dovoljno mjesta za skrivanje i dovoljne količine hrane, a nadovezuju se međusobno ili na državne šume čineći šumske komplekse nešto većim. Dio površina koje se vode kao livade i pašnjaci više se ne kose i na njima se više ne ispušta stoka na pašu te su obrasle korovskom vegetacijom, u prvom redu kupinom, glogom, crnim trnom, bagremom, ali i ostalom pionirskom drvenastom vegetacijom. Zbog navedenoga razloga u obračun je uzeto oko 20% livada i oko 45% pašnjaka jer na tim površinama svinje divlje nalaze mjesta za pašu i rovanje, a ne čine štetu. Iz obračuna lovnoproduktivnih površina izuzete su oranice koje nisu namijenjene za ishranu divljači, ali su u obzir uzete površine koje su zapuštene i zakorovljene jer na tim površinama svinje divlje ne mogu načiniti štete, kao i površine koje lovoovlaštenik obrađuje kao remize. U obračun je uzeto i oko 80% neobraslog šumskog zemljišta jer su u njemu iskazane uglavnom bivše poljoprivredne površine koje su zarasle u gustu korovsku ili drvenastu pionirsku vegetaciju te se one teško više mogu privesti poljoprivrednoj proizvodnji. U lovnoproduktivnu površinu sa oko 15% obračunate su i vodene površine jer na području lovišta ima mikrodepresija koje su obrasle trskom, šašem, zlatošibom, a u kojima svinja divlja rado obitava i boravi.

Matični fond, prirast i gospodarski kapacitet

Zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC“ bonitiranjem je, prema važećim kriterijima, dobilo ocjenu **II. bonitetnog razreda za svinju divlju u nizinskom staništu bez poplava**. Prema uputstvima stručne podloge na II. bonitetnom razredu nizinskog staništa bez poplava može se uzgajati **2,0 grla svinje divlje na 100 ha lovnoproduktivne površine**. Prema tome na oko **300 ha lovnoproduktivne površine matični fond (M.F.) svinje divlje**, sa 2,0 grla na 100 ha lovnoproduktivne površine, **iznosi oko 6 grla**. Prirast na II. bonitetnom razredu nizinskog staništa bez poplava obračunava se sa **2,5 na broj krmača starijih od jedne godine** pa **prosječni godišnji prirast (PR.) iznosi oko 8 grla**. Iz navedenoga proizlazi da je **gospodarski kapacitet (G.K.) zajedničkog otvorenog lovišta broj: I/165 – „TREBOVEC“ za svinju divlju oko 14 grla** ($M.F. 6 + PR. 8 = G.K. 14$).

Brojnost divljači

Prebrojavanjem i osmatranjem svinje divlje tijekom 2011/12. lovne godine, utvrđen je u zajedničkom otvorenom lovištu broj: I/165 – „TREBOVEC“ matični fond svinje divlje na dan 01. travnja 2012. godine od 6 grla i to 3 muška i 3 ženska grla u slijedećoj dobnoj strukturi:

POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA		UKUPNO		
grla										
m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	Σ
1	1	1	2	1	–		–	3	3	6

SMJERNICE GOSPODARENJA ZA SVINJU DIVLJU (*Sus scrofa* L.)
(sporedna vrsta krupne divljači)

LOVNA GODINA		PROLJETNO BROJNO STANJE	PRIRAST	IZLUČIVANJE										Σ		ΣΣ
				MLADUNČAD		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
				M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
				grla												
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
01.04. 2006. 31.03. 2007.	PLAN															
	OSTV															
01.04. 2007. 31.03. 2008.	PLAN															
	OSTV															
01.04. 2008. 31.03. 2009.	PLAN															
	OSTV															
01.04. 2009/ 31.03. 2010.	PLAN															
	OSTV															
01.04. 2010/ 31.03. 2011.	PLAN															
	OSTV															
01.04. 2011/ 31.03. 2012.	PLAN															
	OSTV															
01.04. 2012. 31.03. 2013.	PLAN			-		2	2	2	1	1	-			5	3	8
	OSTV	6	8													
01.04. 2013. 31.03. 2014.	PLAN	6	8	2	2	1	1	1	1	-		-		4	4	8
	OSTV	8	10	3	3	2	1	-	-	-	-	-	-	5	4	9
01.04. 2014/ 31.03. 2015.	PLAN	6	8	2	2	1	1	-		1	1	-		4	4	8
	OSTV	8	10	2	1	-	-	-	-		-	-	-	2	1	3
01.04. 2015. 31.03. 2016.	PLAN	6	8	2	2	1	1	1	1	-		-		4	4	8
	OSTV	4	6	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	2	1	3

Prihrana i prehrana svinje divlje i mjere uređenja lovišta

Lovište ima dovoljne količine hrane za svinje divlje, osim u zimskim mjesecima kada je taj prirodni potencijala ipak nešto smanjen. Isto tako sastav i količina hrane nisu tijekom cijele godine jednako povoljni i količinski isti. U hranidbenom lancu tijekom tih nešto nepovoljnijih mjeseci izostaju brojne karike što divljači stvara nepovoljnije životne uvjete. Razmatrajući klimatske prilike podneblja u koje lovište pripada (nizinski kontinentalni tip), uočava se razdoblje od oko 120 dana koje je nešto nepovoljnije za divljač. Zastupljenost biljnih zajednica po vrstama jamči dovoljnu količinu hrane tijekom jednog dijela godine, a isto tako ta hrana nije tijekom cijele godine povoljna i količinski ista odnosno dovoljna. **Tijekom tog zimskog, nepovoljnog razdoblja svinje divlje prihranjivati će se zrnatom i sočnom hranom.** Prilikom prihrane svinja divljih od zrnate hrane koristi se najčešće kukuruz, a može im se izlagati i ostale žitarice, dok se od sočne koriste stočna i šećerna repa, jabuke, krumpir. **Važno je napomenuti da se sočna hrana može izlagati samo kada je temperatura zraka do -5°C .** Temperature zraka u zimskim mjesecima mogu se spuštati i ispod -5°C pa se sočna hrana ispod navedene temperature zamrzne te ako je divljač jede izaziva probavne smetnje. Te probavne smetnje u konačnici dovode do fizičke oslabljenosti divljači pa čak i do uginuća.

Prihrana divljači u lovištu provoditi će se redovno svake lovne godine i to već od početka druge polovine studenoga, kako bi se divljač na vrijeme privikla na mjesto zimskog prihranjivanja. U početku prihrane divljači odnosno svinjama divljim izlagati će se manje količine hrane. Hrana se svinjama divljim izlaže sve do polovice veljače iduće godine, a po potrebi, zbog dubokog snijega, i duže. U koliko započne iznenadna, ranija zima ili produži u proljeće, prihranu treba prilagoditi vremenskim prilikama. Uvažavajući činjenicu da su svinje divlje svežderi, iskazuju se normativi prema vrstama hrane kojom će se vršiti prihranjivanje tijekom nepovoljnih mjeseci i to u hranilištima za svinje divlje. Važno je napomenuti da će se hrana izlagati prema stvarnoj potrošnji, s ciljem da divljač uvijek ima svježiju hranu na raspolaganju, a da se spriječi stajanje većih količina hrane što pogoduje njenom kvarenju. Također je ovakav način hranjenja povoljniji u pogledu češćeg obilaska mjesta hranjenja i pracenja stanja (brojnog, zdravstvenog i drugo) unutar populacije. Za pojednu godinu uzima se u obračun 120 hranidbenih dana bez obzira što je i u prirodi djelomično osigurana hrana, posebno posljednjih godina od kako su zime sve blaže i sa manje snijega koji brže okopni.

Prikaz dnevnih i godišnje potrebe hrane u prihrani za svinju divlju:

VRSTA KRMIVA	BROJ GRILA	Minimalno dnevno po grlu	Ukupno dnevno (2 x 3)	Broj hranidbenih dana	Ukupno zimska prihrana (4 x 5)
		kg			kg
1	2	3	4	5	6
Zrnata hrana	6	1,0	6,00	120	750
Sočna hrana	6	0,5	3,00	120	400
Sol i mineralna smjesa	6	0,008	0,048	365	20
UKUPNO	6				

Svinja divlja nije toliko zahtjevna u dopunskoj ishrani kao preživaci pa je iz navedenoga razloga jednostavnije obaviti prihranu tijekom zimskog, nepovoljnog razdoblja, ali i tijekom cijele godine. Iz dva razloga je potrebno prihranjivati svinju divlju. Prvi odnosno zimskom prihranom omogućuje se lakše preživljavanje svinjama divljim nepovoljnog dijela godine, a ujedno se svinje divlje zadržavaju na određenim lokalitetima prikladnima za boravak, što uz dobru organizaciju omogućava i uspjeh u skupnom lovu prigonom. **Drugi razlog je prihranjivanje, odnosno primamljivanje tijekom ostatka godine zbog sprječavanja šteta na poljodjelskim i šumskim kulturama.** Najprikladnija mjesta za prihranu su prosjeke i svijetle linije uz šumske prometnice koje se ne koriste tijekom zime ili se ne koriste

i duže vrijeme jer nema radova u tom dijelu šume. Posebno su pogodne prosjeke uz ili u branjevinama koje su udaljene od polja. **Prihranu** svinja divljih, a i druge krupne divljači **treba izbjegavati u blizini polja** koja nisu namijenjena ishrani divljači. U koliko se pojavi veliki urod žira, prihrana se može umanjiti i do 35%, što se može učiniti i u godinama sa blagom zimom bez većih i dugotrajnijih snjegova. **Površine pod raznim kulturama koje služe za prehranu (remize) koristiti će sve vrste divljači, a iskazane su kod srne obične.**

Tehnika prihranjivanja svinja divljih je jednostavna u odnosu na drugu krupnu divljač. Nije potrebno graditi klasična hranilišta jer ih svinje divlje rovanjem brzo poruše osim kukuruzara – hranilišta i skladišta za hranu – kukuruzara iz kojih se izbacivanjem hrane vrši prihrana. Zbog toga se klip kukuruza izbacuje na zemlju, a u ljetnoj prihrani se izbacuje na rijetko, okomito na pravac kretanja svinja divljih ka poljima. Prikladne su i izbušene limene bačve koje se mogu koristiti na ravnom terenu jer ih svinje divlje kotrljaju da bi kroz rupe izlazio kukuruz. Zbog ekonomičnog utroška kukuruza, može se postaviti nekoliko automatskih hranilica s podešavanjem vremena izbacivanja hrane, najčešće kukuruza.

Količinu prihrane treba računati po grlu prema navedenim normativima tijekom zimskih mjeseci, za vrijeme snježnog pokrivača i zamrznutosti tla. Pošto je svinje divlje dozvoljeno loviti primamljivanjem hranom, vodom ili drugim sredstvima, preporučava se da određena količina hrane bude prisutna u lovištu tijekom cijele godine. Na taj način (primamljivanjem) sprječavati će se štete na poljodjelskim i šumskim kulturama, osobito za vrijeme dozrijevanja žitarica u polju ili u vrijeme dozrijevanja žira, ako se vrši pomlađivanje sastojina. Potrošnja soli obračunata je sa oko 3 kilograma po grlu godišnje, a svinje divlje sol će koristiti iz već postojećih solista koja su postavljena za srnu običnu te na solistima koja će se postaviti u blizini hranilišta za svinje divlje. Hranilišta za svinje divlje smjestiti na pogodna mjesta gdje navedena divljač najčešće obitava i boravi, a izbacivanjem hrane iz navedenih objekata vršiti će se prihranjivanje svinja divljih. **Visoke čeke koriste se za osmatranje i lov svih vrsta krupne divljači pa tako i kod osmatranja i lova svinja divljih, a iskazane su kod srne obične.**

PRIHRANA I PREHRANA DIVLJAČI

LOVNA GODINA	PRIHRANA (kg)						PREHRANA (ha)						NAPO MENA
	VRSTA HRANE (kg)	PLANI RANO	OSTVA RENO	ODSTUPANJA			VRSTA NASADA (ha)	PLANI RANO	OSTVA RENO	ODSTUPANJA			
				+-	%	OBRAZLO- ŽENJE				+-	%	OBRAZLO- ŽENJE	
1	2	3	4					8	9	10	11	12	
01.04. 2007 31.03. 2008.	Zrnata Sočna Sol						*						
01.04. 2007 31.03. 2008.	Zrnata Sočna Sol						*						
01.04. 2008/ 31.03. 2009.	Zrnata Sočna Sol						*						
01.04. 2009 31.03. 2010	Zrnata Sočna Sol						*						
01.04. 2010 31.03. 2011.	Zrnata Sočna Sol						*						
01.04. 2011 31.03. 2012.	Zrnata Sočna Sol						*						
01.04. 2012 31.03. 2013.	Zrnata Sočna Sol	750 400 20	800 400 50				*						
01.04. 2013 31.03. 2014.	Zrnata Sočna Sol	750 400 20	1000 400 50				*						
01.04. 2014 31.03. 2015.	Zrnata Sočna Sol	750 400 20	800 400 50				*						
01.04. 2015 31.03. 2016.	Zrnata Sočna Sol	750 400 20	800 400 50				*						

* Površine pod raznim kulturama iskazane u prehrani koristiti će sve vrste divljači, a iskazane su kod srne obične.

MJERE UREĐIVANJA LOVIŠTA

LOVNA GODINA	LOVNOGOSPODARSKI I LOVNOTEHNIČKI OBJEKTI										NAPOMENA		
	VRSTA OBJEKTA	JEDI- NICA MJERE	IZGRADNJA					ODRŽAVANJE					
			PLANI RANO	OSTVA RENO	ODSTUPANJA			PLANI RANO	OSTVA RENO	ODSTUPANJA			
					+	-	%			OBRAZLO- ŽENJE		+	-
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
01.04. 2006/ 31.03. 2007	Hranilište Solište Visoka čeka	kom. kom. kom.											
01.04. 2007/ 31.03. 2008	Hranilište Solište Visoka čeka	kom. kom. kom.											
01.04. 2008/ 31.03. 2009.	Hranilište Solište Visoka čeka	kom. kom. kom.											
01.04. 2009/ 31.03. 2010.	Hranilište Solište Visoka čeka	kom. kom. kom.											
01.04. 2010/ 31.03. 2011.	Hranilište Solište Visoka čeka	kom. kom. kom.											
01.04. 2011/ 31.03. 2012.	Hranilište Solište Visoka čeka	kom. kom. kom.											
01.04. 2012/ 31.03. 2013	Hranilište Solište Visoka čeka	kom. kom. kom.	1 2	2 2									
01.04. 2013 31.03. 2014.	Hranilište Solište Visoka čeka	kom. kom. kom.	1 2	1 2			2 4	2 4					
01.04. 2014 31.03. 2015	Hranilište Solište Visoka čeka	kom. kom. kom.					2 4	2 4					
01.04. 2015 31.03 2016	Hranilište Solište Visoka čeka	kom. kom. kom.					2 4	2 4					

Mjere zaštite svinje divlje

Da bi se smanjile štete koje mogu nastati na svinjama divljim potrebno je poduzimati odgovarajuće preventivne radnje. Osnovna mjera zaštite svinja divljih je osiguranje potrebnog mira u cijelome lovištu, a osobito u dijelovima gdje svinje divlje najčešće obitavaju i borave, da bi se na navedeni način spriječila nepotrebne migracije. U narednom gospodarenju potrebno je potpuno eliminirati krivolov, uništavanje divljači raznim sredstvima i načinima, što je već osigurano organizacijom lovočuvarske službe. Suzbijanje pojava paljenja otvorene vatre, naročito u ljetnim mjesecima, planira se čestim obilaskom lovišta putem stručne i lovočuvarske službe. Na javnim prometnicama bitno je postaviti prometne znakove o prisutnosti divljači, a šumske prometnice treba redovito zatvarati rampama, pogotovo u neradne dane i dane blagdana. Kod izvođenja lovova obavezno koristiti radno ispitane lovačke pse, a pse skitnice redovito uklanjati iz lovišta. U slučaju elementarnih nepogoda mora se odmah pomoći divljači i to zavisno o vrsti elementarne nepogode. U slučaju jakih povremenih snježnih mećava mora se u lovištu napraviti dovoljan broj prtina i to zvjezdasto, od hranilišta u okolni prostor onoliko prtina koliko to konfiguracija terena dozvoljava. Prema svakom objektu namijenjenom izlaganju hrane trebaju voditi najmanje tri prtine u različitim pravcima i u duljini najmanje od jednog kilometra. U slučaju leda ili ledene kiše, a kad led traje duže od dva dana, treba postupiti kao prilikom snježne mećave. U slučaju dugotrajne suše te kada prirodna popilišta i kaljužališta presuše, potrebno je odgovarajućom građevinskom mehanizacijom navedene prirodne objekte produbiti i vodu dovesti. Na području lovišta nema većih poplava, a moguće su tek manje i to posve lokalnog karaktera. Značajnije, a osobito velike poplave mogu utjecati na gospodarenje krupnim vrstama divljači jer se divljač premješta na druge dijelove lovišta koji su izvan dohvata poplavnih voda ili čak i van površina lovišta, gdje se koncentrira u velikom broju pa može činiti štete na šumskom raslinju i poljoprivrednim kulturama, a isto tako izložena je i krivolovu. U slučaju nekih ekstremnih poplava potrebna je osobitu pažnju posvetiti prihrani svinja divljih na dijelovima lovišta koji nisu poplavljeni, osiguranju potpunog mira, kao i sprječavanju potencijalnog krivolova. U slučaju ekstremnih poplava obavezno pratiti brojno stanje kao i ostvareni prirast svinje divlje te u slučaju utapanja pojedinih grla obavezno reducirati odstojel, uz evidentiranje otpada. **Prema Zakonu o lovstvu, a temeljem članka 64. stavak 3. zabranjeno je loviti divljač kada je ugrožena poplavom, snježnim nanosima, poledicom, visokim temperaturama, požarom ili na drugi sličan način, osim u svrhu spašavanja.**

Svinje divlje obolijevaju od raznih bolesti, a ovdje će se skrenuti pažnja samo na neke za koje se smatra da su češće prisutne u našim lovištima.

Svinjska kuga

Svinjska kuga akutna je do kronična zarazna bolest domaćih i divljih svinja. U jednih i drugih uzrokuje znatne gubitke, a očituje se zahvaćanjem probavnog sustava. Svinjska kuga se prenosi virusom, a izvor je bolesti zaražena domaća ili divlja svinja, a prenosi se dodirnom bolesnih i zdravih svinja, pri čemu bolesne izlučuju uzročnika balegom, mokraćom, iscjerkom iz očiju i nosnica i krvlju. Prenosioci virusa mogu biti mačke i psi skitnice, lisice pa čak i ptice grabljivice.

Prvi se znakovi bolesti očituju ležanjem, prestajanjem uzimanja hrane, povišenjem tjelesne temperature, pojavom gnojnog konjunktivisa i otežanim disanjem, hrapavim glasanjem, izmjenom proljeva i začepa, zanošenjem stražnjih dijelova tijela i tako dalje. Svinjska se kuga očituje brojnim krvarenjem po kori bubrega, po sluznici mokraćnog mjehura, po limfnim čvorovima i po koži, gnojnim iscjerkom iz očiju, nalazom krvnih oštro ograničenih područja po rubovima slezene (infarkti), krupoznom upalom pluća, upalom želudca i crijeva. Pri dugotrajnijem bolovanju smatra se karakterističnim nalazom pojava uzdignutih oštro ograničenih zelenkastosmeđih područja promjera od pola do jednog centimetra. Bolest može trajati do petnaestak dana. Kuga se dokazuje načinom širenja, slikom bolesti, razudbenim nalazom, biološkim pokusima na zdravim necijepljenim svinjama i dokazom uzročnika bolesti. Virus ulazi u organizam preko tonzila, konjunktiva ili ozlijeđene kože. Inkubacija traje 3 do 6 dana, a nakon toga se javljaju simptomi perakutnog, akutnog i kroničnog oblika. Kod perakutnog oblika životinja naglo ugiba. U akutnoj fazi smanjeno reagira na šumove, leži postrance, hod im zadaje bol, a o tlo se upiru vršcima papaka. Najčešće se bolest javlja u kroničnom obliku te su te životinje mršave i zakržljale, zanašaju se u

hodu, na koži je uočljiv osip, a imaju kraste na ušima i repu. Kod dolaska čovjeka ili pasa životinje uopće ne reaguju.

Pri pojave svinjske kuge u slobodnoj prirodi preporučava se odstrjel što je moguće većeg broja svinja divljih te zakapanje ili spaljivanje svih odstrijeljenih životinja. Pogonom se ne lovi jer bi u tom slučaju došlo do rastjerivanja životinja koje bi bolest raširile na veće područje. Profilaksa: Preventivu je moguće provesti samo u ograđenim prostorima. Meso oboljelih svinja nije upotrebljivo za prehranu ljudi.

Leptospiroza

Akutna zarazna bolest različitih vrsta domaćih životinja, lovne divljači i čovjeka. Očituje se ponajprije pobačajem, a uzročnici su razni tipovi bakterije *Leptospira interrogans*. Izvori su bolesti bolesne životinje koje mokraćom izlučuju leptospire na površine vode, zemlju, travu i močvarne terene. Postoje i životinje kliconoše koje ne pokazuju znakove bolesti, ali mokraćom izlučuju bakteriju. Navedena zarazna bolest koja se može manifestirati kao teška septikemija, blaga infekcija ili zaraznim pobačajem. Svinje divlje se inficiraju direktnim ili indirektnim kontaktom sa glodavcima, miševima i štakorima, bilo da ih pojedu ili da piju vodu, a mogu se zaraziti i kaljužanjem. Svinja divlja može biti rezervoar infekcije za drugu divljač i čovjeka. Ako veći dio krmača pobaci ili ako je veći mortalitet prasadi sumnja se na leptospirozu. Liječenje se u većini slučajeva ne sprovodi jer je na odraslim jedinkama bolest blaže prirode pa se i teže uočava. Dijagnoza se postavlja nalazom uročnika u bubrezima odnosno dokazom protutijela u krvi životinje.

Profilaksa: Kontrolirati higijensku ispravnost vode i na hranilištima provoditi deratizaciju, ali mehaničkim lovkama. Meso je uvjetno upotrebljivo za prehranu ljudi, što znači da ga treba prethodno prokuhati ili sterilizirati.

Metastrongiloza svinja

To je bolest od koje prvenstveno obolijeva nazimad. Rasprostranjenost infekcije ovisi o količini kišnih glista u zemljištu i njihove infekcijama larvicama. Uzročnik je *Metastrongylus elongatus*, mužjak veličine 12 do 26 mm, ženka 20 do 25 mm. Izmetom se jajašca eliminiraju iz invadiranih životinja u okoliš. Za daljnji razvoj ličinke potreban je posrednik – kišna gujavica: *Lubricus terrestris*, *El. lubellus*, *Helodrilus foetidus*, *Blastus tenuis* i dr. Razvoj larve u glistama traje do 16 dana pri temperaturi od 15 °C. Ukoliko je temperatura niža razvoj se znatno produžava, čak do 219 dana. Svinja divlja se inficira kada pojede zaraženu glistu, a daljnji razvoj parazita sličan je diktiokaulozi jelena običnog. Pri slaboj infekciji simptomi bolesti se slabo zapažaju na životinjama. Kod jačih infekcija uočljiv je kašalj, a parazitsko djelovanje pogoduje razvoju sekundarnih bakterija (upale pluća) u životinja, što može dovesti do smrti oboljele životinje. Bolest se najčešće pojavljuje u gaterima, uzrokovana je lošom prehranom, prenapučenošću i klimatskim promjenama. Najneotpornija na bolest je mladunčad i to drugo leglo. Liječenje se teško provodi na otvorenim prostorima, dok u gaterima veliku efikasnost daju neki preparati.

Profilaksa: Slabe i iscrpljene životinje odmah odstrijeliti. Redovito provoditi profilaktičku dehelmintizaciju dva puta godišnje dodavanjem antiparazitika u hranu. Lijekove naročito koristiti u terminu jesen – proljeće. Uklanjanje izmeta svinja divljih sa hranilišta i provoditi biotermičku sterilizaciju gnoja. Vršiti patološke pretrage dišnog sustava kako bi se uočio stupanj invazije, a to naročito činiti nakon vršenja redovnog odstrijela prilikom evisceracije organa. Dva puta godišnje uzimati izmet svinja divljih radi slanja na koprološku pretragu. Nakon uvida u patološki i laboratorijski nalaz, pod stručnim vodstvom veterinarske službe provesti preventivu i terapiju svih životinja u uzgajalištu, ili samo određenih dobnih razreda.

Trihineloz

Trihineloz je parazitska bolest zajednička životinjama i ljudima. Uzročnik je valjkasti crvić *Trichinella spiralis*. Razlikuju se spolno zrele jedinke koje parazitiraju u tankom crijevu i spiralno savijene ličinke začahurene u mišićnoj muskulaturi. Paraziti se u prirodi pojavljuju kod svinje divlje,

domaće svinje, psa, štakora i drugdje. Svinje se inficiraju ako pojedu zaraženog štakora ili strvinu šumskih životinja. Kad trihinela dospije u probavni trakt, oslobađa se iz čahurice i spolno dozrijeva. Nakon oplodnje ženka u stjenku crijeva polaže žive ličinke koje limfnim i krvnim sudovima odlaze u poprečno prugaste mišiće. Tu se začahure dok ih ne proguta neki drugi nositelj. Klinički simptomi na životinji nisu uočljivi pa stoga nema ni liječenja.

Profilaksa: Radi sprječavanja bolesti potrebno je uklanjati sve lešine, a meso svinje divlje koristiti tek nakon veterinarske pretrage na trihinelu, zbog zdravstvene zaštite ljudi. Preporuča se uzimanje odstrijeljenoj divljači ošita i krvi radi serološke pretrage te utvrđivanje stupnja zaraženosti, kako bi se prema tome poduzimale i druge mjere.

Trihiroza

Svinje divlje obolijevaju od većeg broja parazita koji oštećuju digestivni trakt. Uzročnik bolesti je *Trichuris suis*. Odrasli paraziti žive na sluznici slijepog crijeva pa preko izmeta ženke jajašcima kontaminiraju okoliš. Nakon nekog vremena infektivna jajašca iz okoliša dopiru u probavni sustav putem uzimanja hrane, prolaze tanko crijevo i opet završavaju svoj ciklus razvoja u lumenu slijepog crijeva domaćina. Infekcija životinja obavlja se isključivo putem inficirane hrane i vode na hranilištima i pojilištima. Kod bolesne prasadi zapaža se proljev, mršavljenje i zaostajanje u rastu, a u težim slučajevima i uginuće. Liječiti se mogu samo one životinje koje su naučene na redovno uzimanje hrane, i to dodavanjem efikasnih parazitaranih sredstava.

Profilaksa: Prilikom suzbijanja bolesti osobitu je pažnju potrebno posvetiti održavanju veterinarsko sanitarnih uvjeta na hranilištima i pojilištima. Koprološku pretragu obaviti u skladu s propisanim uvjetima kod provođenja preventive za metastrongilozu.

Higijena lovišta

Budući je u slobodnoj prirodi nemoguća upotreba cjepiva kao kod domaće stoke, neobično je važno veliku pažnju posvetiti higijeni lovišta kao jedinom sredstvu u borbi protiv bolesti divljači. U ove mjere spada dezinfekcija hranilišta i tla oko hranilišta, dezinfekcija mjesta na kojima se pronađe uginula divljač, zakapanje uginule divljači, odstrjel oboljele i zaražene divljači uz istodobnu dezinfekciju mjesta, odnosno područja odstrjela te sprječavanje ulaza u lovište pasa i mačaka skitnica kao glavnih nositelja zaraze, parazita i bolesti.

U higijenske mjere mogu se ubrojiti i one preventivne mjere kojima se sprječava bolesti, a to je prije svega briga za zdravu i dobru ishranu divljači tijekom cijele godine koja omogućava da se divljač osjeća snažna, a kao takva otporna i teže podložna bolestima. Brigom za pitku vodu uz odvodnjavanje vlažnih livada i mokrih terena u velike se pogoduje divljači, sprječava se širenje nekih bolesti, osobito metilja.

Provođenjem redovitog uzgojnog odstrjela, uklanjanjem bolesnih, nemoćnih i neotpornih grla, kao i onih koja su naklonjena bolestima i napadima raznih parazita, stvaraju se povoljni uvjeti ostaloj zdravoj i otpornoj divljači za daljnji razvoj. Pri ocjeni bolesnih grla, a najposlije onih slabih i nemoćnih mora se biti dovoljno oprezan da bi se razlikovala trenutno oslabljena divljač od one koja je već duže vremena bolesna, za koju nema nade da će se njeno zdravstveno stanje popraviti.

Mjere zaštite prirode, očuvanja i poboljšanja staništa, sprječavanja šteta od divljači te usklađenje odnosa sa šumarstvom i poljoprivredom

Mjere zaštite prirode, očuvanja i poboljšanja staništa i uređivanja lovišta

Temeljem Rješenju o uvjetima zaštite prirode izdanih od Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Uprave za zaštitu prirode, lovoovlaštenik treba uskladiti planove lova i ostalih aktivnosti u lovištu sa zonama značajnim za razne oblike turističkih i ostalih djelatnosti. Lovoovlaštenik se isto tako treba uključiti u zaštitu i održavanje elemenata krajobrazne i biološke raznolikosti i to kroz poštivanje odredbi lovnogospodarske osnove (košnja i slično). U blizini (do 300 m) aktivnih gnijezda strogo zaštićenih ptica grabljivica i crne rode ne provoditi lovne aktivnosti u vrijeme njihovog razmnožavanja. Svaki pronalazak uginule ili ozlijeđene strogo zaštićene životinjske svojte treba odmah prijaviti nadležnom ministarstvu i Državnom zavodu za zaštitu prirode.

Lovište je izrazito ravničarskog i nizinskog tipa te ima dovoljne količine vode tijekom cijele godine. Pored tekućica (stalnih vodotoka) na području lovišta postoji i manje stajaće vode u mikrodepresijama (bare, tršćaci i slično), a u kojima svinje divlje rado borave. Iz navedenoga razloga na području lovišta nema potrebe za izgradnjom pojilišta i kaljužališta za svinje divlje, već je potrebno samo prirodne održavati. Propisani broj svinja divljih neće ugroziti njeno stanište, a isto tako neće negativno utjecati ni na koju drugu vrstu divljači i životinjsku vrstu.

Briga o prirodnoj hranidbi divljači je osnova uspjeha u uzgoju. Težnja da se divljači osigura što više kvalitetne hrane je logična jer se tim načinom osigurava organska hranjiva materija, ugljikohidrati, proteini, minerali i vitamini koji su u međusobnoj integralnoj funkciji. Veliki nedostatak bilo kojeg od njih uzrokuje bolest, lošu kondiciju, povećane štete na poljoprivrednim i šumskim kulturama te migraciju na kvalitetnija staništa. Sve propisane mjere u poglavlju prihrane i prehrane ujedno su i mjere poboljšanja staništa, a posebno očuvanje površina pod livadskom i pašnjačkom vegetacijom te poboljšanje ispaše uređenjem i održavanjem (košnja, tarupiranje) zapuštenih livada, pašnjaka, prosjeka, svijetlih pruga uz šumske prometnice, neobraslog šumskog zemljišta namijenjenog divljači i slično. Potrebno je redovito kositi što veće površine pod livadskom i pašnjačkom vegetacijom, čime bi se na pojedinim dijelovima lovišta spriječila njihova sukcesija i pretvaranje u šumske. Da bi se postigla optimalna travnata masa, za vrijeme košnji intenzivno korištene površine moraju se prihranjivati gnojenjem i to krajem zime – početkom proljeća sa 300 do 400 kg 8.26:26 (NPK) ili sličnim gnojivom i sa 50 kg UREA-e. To gnojenje mora se obaviti do početka ožujka. Iza svake košnje prihranjuje se dušičnim gnojivo ili NPK (100 kg KAN-a ili 150 kg NPK 17-8-9 po 1 ha). Prihrana dušičnim gnojivom povišuje rast trave, a ostala gnojiva doprinose povećanju učešća lepinjača u travnatoj smjesi. Tako kultivirani pašnjaci - livade su odlična ispasišta za svinje divlje, ali i druge vrste divljači, s tim što će svinje divlje dio tih površina izrovati tražeći hranu animalnog porijekla pa će se svakog proljeća neki dijelovi morati poravnati tanjuranjem i drljanjem. U slučaju oštećenja rovanjem na razmjerno većem dijelu površine, nužno je izvršiti podsijavanje travama i lepinjačama koje odgovaraju pojedinom području. Preporučava se osnivanje što većih površina pod jednogodišnjim i višegodišnjim remizama i to osobito unutar ili uz rub šumskih površina, čime bi se spriječio izlazak svinja divljih na obrađene poljoprivredne površine, na kojima navedena vrsta divljači može i čini velike štete. Jednogodišnje remize mogu se zasaditi i zasijati sa kukuruzom, zob, pšenicom, stočnom repom, ječmom i ostalim jednogodišnjim kulturama. Višegodišnje remize preporučljivo je zasijati djetelinom, lucerkom i sličnim više godišnjim kulturama koje će osigurati različitu prehranbenu bazu svim vrstama divljači. Isto tako preporučava se zasijati što veće površine remiza na zapuštenom zemljištu i zemljištima u vlasništvu „Hrvatskih šuma“ d.o.o. i to sjemenom kultura koje preferiraju svinje divlje (kukuruz Bc 488, Bc 462). Površine koje će se zasaditi čičkom potrebno je svake godine zagnojiti, pokositi nakon cvatnje i odorati svaki drugi red te ponoviti sadnju ako je potrebno. Primijećeno je da u zimskom periodu kada nema smrznavice svinje divlje uzimaju čičoku, a rovanjem omogućuju da do gomolja dođe i srna obična.

U lovištu će se izgraditi i održavati propisani broj hranilišta za svinje divlje, a za hranilišta se preporučava da budu u obliku kukuruzar - hranilište. Objekte graditi od kvalitetnog materijala koji štiti od kvarenja i neracionalnog trošenja hrane, a zbog mira ih udaljiti od prometnica i postaviti na toplim ekspozicijama. Svinje divlje sol će koristiti i iz solišta koja su postavljena za srnu običnu, kao i iz solišta

koja će se izgraditi u blizini hranilišta za svinje divlje. Visoke čeke iskazane kod srne obične koristi će se za osmatranje i lov svih vrsta krupne divljači pa tako i kod osmatranja i lova svinja divljih. U lovištu se preporučava čišćenje što većeg broja lovnih staza, koje će osigurati nesmetano prikradanje svinjama divljim. Staze moraju biti očišćene od grmlja i grana koje ometaju bilo promatranje, bilo odstrjel divljači. Obavezno treba urediti zapuštene voćnjake u lovištu zbog dopunske prehrane sočnom hranom.

U cilju poboljšanja uvjeta za napajanje i kaljužanje, poboljšati će se stanišni uvjeti uređenjem svih, kako stalnih, tako i povremenih prirodnih pojilišta i kaljužališta. U kanalima mogu se podići mali priručni uređaji za zaustavljanje vode, da bi se na taj način povećao broj pojilišta i kaljužališta, osobito tijekom ljetnih mjeseci kada je količina vode u kanalima mala. To se može izvesti izgradnjom malih drvenih kaskada na pogodnim mjestima i u dogovoru s nadležnom šumarijom ili vodoprivredom, ovisno u čijem je vlasništvu navedeni objekt. Posebnu pažnju treba posvetiti dovoljnoj količini vode u vrijeme sazrijevanja žira jer je tada kod svinja divljih uvećana potreba za vodom i to jednako potreba za vodom za piće, kao i za vodom za kaljužanje.

Odabir lokacija za sve lovnogospodarske i lovnotehničke objekte, površine i kulture remiza obavezno vršiti u dogovoru sa stručnom osobom za provedbu lovnogospodarske osnove, sa stručnjacima šumarske i agronomске struke.

Sprječavanje šteta od divljači

Svinja divlja je divljač koja može načiniti ogromne štete na poljoprivrednim kulturama. Svinje divlje na šumi i šumskim površinama uglavnom ne čine značajnije štete, osim u sastojinama koje su u fazi obnove gdje pojedu sjeme, ali ujedno razrahlje tlo i zatrpaju dio nepojedenog sjemena. Za sada ne postoje apsolutno sigurne metode za sprječavanje šteta od svinja divljih (osim ograđivanja ili kulture ili svinja divljih), ali se primjenom odgovarajućih zahvata u lovištu štete mogu znatno umanjiti. Osnovna metoda ublaživanja ili sprječavanja šteta je osiguranje dobre i obilne hrane na šumskim površinama. Kako to učiniti opisano je u poglavlju o prehrani kod svinja divljih. Osim izlaganja hrane u lovištu i uz puteve kojima svinje divlje izlaze u polje te u šumi, važno je imati površine zasijane poljoprivrednim kulturama na kojima divljač nalazi hranu odnosno remize. Dobro bi bilo ovakve površine priručno ograditi da ih divljač ne uništi do njihove mliječne zriobe ili cvatnje, no nije neophodno. Dobro je takve oranice zasijavati u razmacima kako bi i u razmacima sazrijevale jer se sa tih površina ne računa prinos, već je to izlaganje zelene hrane divljači u „stojećem stanju“. Sadržinom ili stetvom većih površina kukuruza i ostalih žitarica te gomoljača u predjelima gdje divljač boravi, primjećeno je da su štete u veliko umanjene. Brojno stanje svinje divlje mora se održavati u propisu lovnogospodarske osnove, odnosno njene revizije. Da bi se štete od svinja divljih smanjile odnosno eliminirale potrebno je trajno surađivati sa korisnicima zemljišta u pogledu usklađivanja odnosa prema staništu divljači. Isto tako potrebno je educirati korisnike zemljišta na uočavanje pojava štetnih posljedica po stanište.

Štete od divljači moraju se spriječiti na gospodarski dopustivu mjeru i to biološkim, mehaničkim i kemijskim metodama.

Biološke metode sastoje se iz više komponenata i dugoročno su jedino one efikasne, a sastoje se.

- Od striktnog provođenja odredaba lovnogospodarske osnove i njene revizije.
- Redovitog provođenja plana prihrane i prehrane divljači, kako u vrsti propisane hrane, tako i u količini propisane hrane.

Zasaditi dovoljan broj kvalitetnih remiza.

Objekti za izlaganje hrane trebaju biti postavljena u dovoljnom, ali ne prevelikom broju. U koliko se pojave značajne štete treba odmah izložiti odgovarajuću hranu u prikladnim ili prenosivim objektima na mjesta gdje divljač čini štetu ili hranu treba izložiti na putevima kojima divljač dolazi do mjesta na kojima čini štetu.

Povećanje količine propisane hrane i provjeravanje da li sastav sadrži sve potrebne sastojke

- Održavanje propisane brojnosti.

Objekti za izlaganje hrane moraju biti svrsishodni, a hranu treba izlagati ustaljenim ritmom i u uobičajenom vremenu.

Mehaničke metode sastoje se iz zaštite ugroženih kultura određenim, provedenim radovima u lovištu ili oko napadnute kulture ili objekta. Mehanička zaštita ugroženog objekta može se obavljati:

- Ogradom koja onemogućava pristup svinjama divljim. To je najskuplja, ali i najefikasnija zaštita.
- Veće površine štite se postavljanjem električnih pastira ili postavljanjem raznih žičanih i drvenih ograda ili ograda od svjetlucavih folija koji će spriječiti svinje divlje da čine štete na poljoprivrednim i šumskim kulturama.
- Čuvanjem poljoprivrednih kultura uz paljenje vatre kada je kultura najugroženija.

Ne preporuča se čuvati napadnute kulture sa psima niti plinskim topovima, zbog neefikasnosti i uznemiravanja lovišta. Divljač se na plinske topove vrlo brzo navikne.

Kemijske metode sastoje se od upotrebe repelenata, bilo kao gotovih proizvoda, bilo u vlastitoj proizvodnji. Na tržištu se nalazi cijeli niz repelenata pod različitim trgovačkim nazivima, a zajedničko im je da svinje divlje odbijaju od napadnutih kultura na bazi specifičnog, njima odbojnog mirisa. Prodaju se pod raznim imenima, svakodnevno se mijenjaju ili stižu novi pa ih se zato ovdje i ne navodi.

Usklađenje odnosa sa šumarstvom i poljoprivredom

Kod usklađenja odnosa sa šumarstvom i poljoprivredom osnovno je da brojno stanje svinja divljih po lovnogospodarskoj osnovi i njenoj reviziji bude usklađeno i ne bude veće od brojnog stanja propisanog šumskogospodarskom osnovom. U koliko bi se održavalo veće brojno stanje svinja divljih nego što je propisano lovnogospodarskom osnovom, osim što bi bile prevelike štete na poljoprivrednim kulturama, bila bi onemogućena i prirodna obnova šuma. Šumske sastojine koje su u fazi prirodne obnove odnosno u fazi oplodnih sječa kod regularnog načina gospodarenja ne uzimaju se u obzir prilikom određivanja lovnoproduktivnih površina za svinju divlju. Štete se mogu sprječavati samo ograđivanjem, danonoćnim čuvanjem i istjerivanjem divljači iz ugroženih područja. Zajedničkim gospodarenjem sa šumom i divljači na istoj površini, moraju se naći i zajednički interesi sa „Hrvatskim šumama“ d.o.o., odnosno nadležnom Šumarijom. Potrebno je dogovoriti uređenje i održavanje pojilišta na šumskim površinama, osigurati mir na šumskim površinama za vrijeme prašenja krmača, sprječavanje šumskih požara i slično.

Sa poljodjelicima – vlasnicima zemljišta moraju se postići najkorektniji odnosi jer zato što u isto vrijeme lovoovlaštenik gospodari sa divljači na istom terenu, nije ništa u povlaštenjem položaju od drugih vlasnika zemljišta. Glede zaštite interesa poljodjelstva, poduzimat će se mjere propisane zakonom i po ovlaštenim službama. Djelatnici zaposleni u lovstvu dužni su pratiti stanje na zemljištu i usjevima van šume i intervenirati u slučaju gospodarski nedopustive štete koju čini divljač. Te mjere se sastoje iz organizacije čuvanja usjeva, izгона divljači s ugroženog terena, organizacije postavljanja plašila, kemijskih sredstava, a kao najnužnije, plansko i sistematsko osiguranje **adekvatne – prirodne hrane** u dubini lovišta. Poljoprivrednicima treba pravodobno osigurati razne i dostupne repelente, a u slučaju većih šteta primijeniti ostale mjere zaštite (ograđivanje, čuvanje, izgon divljači i drugo). Sa poljoprivrednicima dogovarati da u kritičnim područjima ne sade i ne siju kulture i sorte koje preferiraju svinje divlje. Zbog sprječavanja šteta na poljoprivrednim površinama lovoovlaštenik mora vlasnike zemljišta obavijestiti preko javnih medija i plakata o raspodjeli zaštitnih sredstava, njihovim obavezama pri sprječavanju šteta od divljači, odnosno zaštiti tih poljoprivrednih kultura. Vlasnici voćnjaka i ostalih plantažnih nasada moraju iste ograditi ili ih zaštititi na bilo koji drugi način, kako divljač u njima ne bi počinila štetu.

Način lova svinje divlje

Svinju divlju dopušteno je loviti pojedinačnim lovom i to dočekom, šuljanjem i privozom zaprežnim kolima te skupnim lovom prigonom i pogonom sa ili bez pasa. Svinja divlja je jedina krupna divljač koja se može loviti skupnim lovom i sa lovačkim psima. U lovu odraslih grla koristiti se lovačko oružje sa užlijebljenim cijevima, gdje najmanja dopuštena kinetička energija zrna na 100 metara iznosi 2500 džula, a najmanja dopuštena težina zrna je 8,20 grama. Kod odstrjela mladunčadi (prasadi) najmanja dopuštena kinetička energija zrna na 100 metara iznosi 1000 džula, a najmanja dopuštena težina zrna je 3,24 grama. Najveća dopuštena daljina odstrjela je 150 metara. Svinju divlju dopušteno je loviti i znom (kuglom) iz lovačkog oružja s glatkim cijevima kalibra 10., 12., 16. ili 20. Pravilnikom o lovostaju krmaču je zabranjeno loviti od 01. veljače do 30. lipnja, dok na vepa, nazime i prase nema lovostaja

Briga o životinjskim vrstama

Sve životinjske vrste koje bitno utječu na lovno gospodarenje ako stalno ili sezonski obitavaju unutar lovišta, u pravilu se unutar lovišta hrane i razmnožavaju, što je u svakom slučaju od presudnog utjecaja kao za pojedine vrste divljači, tako i za iste i ostale životinjske vrste. Za vrijeme važnosti lovnogospodarske osnove i njene revizije utvrđuju se osnovne mjere (briga) o tim životinjskim vrstama u cilju očuvanja i poboljšanja prirodnih staništa divljači i ostalih životinjskih vrsta te održavanja bio – ekoloških odnosa, uvažavajući mogućnosti staništa, te biološke zahtjeve divljači i životinjskih vrsta koje bitno utječu na lovno gospodarenje.

U ovom lovištu obitavaju brojne zaštićene vrste posebice se to odnosi na sisavce, ptice pjevice i pernate grabežljivce. U lovištu se zadržavaju, kote se, legu i gnijezde razne vrste zaštićenih sisavaca i ptica.

Pored gore navedenog potrebno je u lovištu provoditi i slijedeće radnje na praćenju i brizi o životinjskim vrstama:

1. stalno praćenje obitavanja drugih životinjskih vrsta unutar lovišta sa ciljem evidentiranja pojave novih vrsta te utvrđivanja vremenskog intervala obitavanja u lovištu sezonskih, odnosno prolaznih vrsta,
2. stalno praćenje bioloških zahtjeva životinjskih vrsta u pogledu mjesta hranjenja i utvrđivanja izvora – porijekla hrane,
3. redovno praćenje i evidentiranje prisutnosti pojedinih vrsta i njihovog broja na mjestima hranjenja divljači te procjena i evidentiranje količina konzumirane hrane izložene za divljač,
4. praćenje ponašanja i zdravstvenog stanja životinjskih vrsta i dojava nadležnim ustanovama o pojavi uginuća i nadenim primjercima uginulih životinjskih vrsta, uz evidentiranje uzroka uginuća na dojavu iste ustanove ili prema vlastitoj procjeni,
5. evidentiranje broja žive i uginule mladunčadi po leglu, odnosno gnijezdu u cilju praćenja općeg stanja i broja unutar životinjskih vrsta,
6. sprječavanje uništavanja legla, odnosno gnijezda i jaja životinjskih vrsta te uništavanja mladunčadi i odraslih primjeraka,
7. pojavom nove vrste ili većeg broja pojedine životinjske vrste, tražiti od nadležne ustanove poduzimanje odgovarajućih mjera u cilju sprječavanja šteta na divljači ili staništu,
8. pojavom prekomjernih šteta na divljači počinjenih po životinjskim vrstama, zatražiti pripadajuću naknadu u skladu sa zakonskim propisima.

Temeljem članka 123. Zakona o zaštiti prirode lovoovlaštenik je zatražio i dobio od Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Uprave za zaštitu prirode, Uvjete zaštite prirode za zajedničko otvoreno lovište broj: I 165 – „TREBOVEC“ (Klasa: UP.I 612-07 12-71 60, Ur. broj: 517-07-2-2-12-4) od 21. studenoga 2012. godine.

Mačka divlja (*Felis silvestris* Schr.)

Mačka divlja je autohtona, sitna dlakava divljač svih naših staništa, ali je na području južno od rijeke Save strogo zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj: 70/05, 139/08, 57/11) i Pravilnika o proglašenju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim („Narodne novine“, broj: 99/09). Na ostalim je prostorima lovostajem zaštićena divljač. Treba napomenuti da se mačka divlja križa s domaćom mačkom tako da u većini naših staništa ima križanaca. Danas se smatra da je ta vrsta svoj izvorni genom, bez pretapanja s domaćom mačkom, zadržala jedino u Lici i Gorskom kotaru.

Rasprostranjena je, premda različitim intenzitetom, na cijelom europskom prostoru, osim skandinavskih zemalja i Rusije. U Hrvatskoj ju nalazimo u gotovo svim staništima, bez obzira na nadmorsku visinu. Iznimka su jadranski otoci, na kojima je nema. Najviše se zadržava u šumskim kompleksima sa razvijenim slojem grmlja i u šikarama. Mačka divlja je noćno aktivna. U lov kreće u sumrak, a okončava ga pred zorom. Premda lovi sve životinje koje može svladati, odnosno od divljeg zeca, poljske i šumske koke te poneko lane, njezina su osnovna hrana sitni glodavci tj. miševi i voluharice. Osim miševa rado lovi i poljske štakore. Zbog toga što se hrani sitnom divljači i glodavcima, spada u grabežljivce u rangu sa lisicom i kunom. Zbog plahe naravi ne dolazi blizu ljudskih naselja. Živi asocijalno, samački, sve do vremena parenja.

Pare se jedanput godišnje od veljače do ožujka, ali ima i odstupanja. Ženka nosi 63 dana i od travnja do svibnja omaci 4 – 5 mačića. Za macenje traži sigurno sklonište pod zemljom ili nad njom (jazbine, špilje, duplje itd.).

Ris je najopasniji prirodni neprijatelj mačke divlje. Ako ne može pobjeći psu ili lisici, ona im se suprotstavlja. Zbog toga što ulazi u lisičje jame, mačka divlja oboljeva od silvatične bjesnoće.

Mačka divlja lovi se lovačkim oružjem s glatkim cijevima, dopuštenog promjera sačme 3,0 – 4,0 mm, na najvećoj dopuštenoj udaljenosti odstrjela do 50 metara. Mačku divlju dopušteno je odstrijeliti i lovačkim oružjem s užlijebljenim cijevima najmanjeg kalibra 22 long rifle. Pravilnikom o lovostaju mačku divlju je zabranjeno loviti od 01. veljače do 31. listopada, dok članak 9. navedenoga Pravilnika propisuje da nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji lovostaj za mačku divlju (*Felis silvestris* Schr.) iz članka 4. točke B istoga Pravilnika određuje se u razdoblju od 01. siječnja do 31. prosinca te će se njome gospodariti u skladu s Planom gospodarenja mačkom divljom u Republici Hrvatskoj i Akcijskim planom gospodarenja mačkom divljom.

Mogući matični fond za ovo lovište iznosi oko jedan par mačaka divljih na 1000 ha LPP, sa prirastom od oko 1,0 grla na ukupan broj mačaka divljih u matičnom fondu. Prirast se računa na ukupan broj mačaka, a ako je u lovištu prisutna bjesnoća prirast se umanjuje za 50 %.

U ovom lovištu na oko 1000 ha lovnoproduktivne površine matični fond iznosi 2 mačke divlje. Zbog toga što mačka divlja oboljeva od bjesnoće, odstrjel joj se može umanjiti radi ugibanja uslijed bolesti.

SMJERNICE GOSPODARENJA ZA MAČKU DIVLJU (<i>Felis silvestris</i> Schr.) (sporedna vrsta sitne divljači)									
LOVNA GODINA			PROLJETNO BROJNO STANJE	KOEFICI- JENT PRIRASTA	PRIRAST	IZLUČENJE			IZVRŠENJE %
						ODSTRJEL	OSTALO	Σ	
01.04. 2006/ 31.03. 2007.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2007/ 31.03. 2008.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2008/ 31.03. 2009.	PLANIRANO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2009/ 31.03. 2010.	PLANIRANO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2010/ 31.03. 2011.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2011/ 31.03. 2012.	PLANIRANO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2012/ 31.03. 2013.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE				2		2	
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE	2	1,00	2				
		PROLAZNICE							
01.04. 2013/ 31.03. 2014.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE	2	1,00	2	2		2	
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE	2	1,0	2	φ		φ	
		PROLAZNICE							
01.04. 2014/ 31.03. 2015.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE	2	1,00	2	2		2	
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE	2	1,0	2	φ		φ	
		PROLAZNICE							
01.04. 2015/ 31.03. 2016.	PLANIRANO	STALNE - GNJEZDARICE	2	1,00	2	2		2	
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE	2	1,0	2	φ		φ	
		PROLAZNICE							

Kune (*Martes* sp.)

Od roda kuna (*Martes* sp.) divljač naših prostora je kuna bjelica (*Martes foina* EHR.) i kuna zlatica (*Martes martes* L.). Kune su naša autohtona sitna dlakava divljač.

Kuna bjelica u Republici Hrvatskoj osim što naseljava kontinentalni i središnji dio, izraziti je stanovnik juga te ju nalazimo u priobalju i na otocima. Štoviše, u krškim staništima je brojnija. U brdsko – planinskim područjima obitava tijekom ljeta, a početkom zime migrira u niže predjele. Kuna zlatica na području Hrvatske obitava pretežno u brdskim i brdsko – planinskim staništima te većim šumskim kompleksima na nižoj nadmorskoj visini. To znači da je i u našim predjelima areal kune bjelice i kune zlatice uvelike zajednički.

Za normalno preživljavanje kunama je potrebno najmanje 500 ha lovišta i rijetko odlaze iz svojeg lovnog područja. Teritorijalne su životinje i svoj areal čuvaju od ostalih kuna. Kuna je noćno aktivna životinja, odnosno u lov polazi u sumrak. Površina područja na kojem lovi kreće se od pet do dvadeset četvornih kilometara. Dan provodi u skrovištu, koje ne gradi i ne uređuje, nego preuzima od svoga plijena. Krzno joj je vrlo kvalitetno do kasne zime.

Kune, osobito kuna bjelica, se često nastanjuje u blizini ljudskih naselja, ponajviše uz gospodarske zgrade, okućnice, ispod hrpa kamenja i granja i slično. Kuna zlatica za razliku od kune bjelice je tipičan predstavnik otvorenih terena, voli rubove šuma, šikare i zaparložene površine te zapuštene voćnjake.

Kuna bjelica tjelesno je nešto manja od srodne joj zlatice, ali je zato robusnije građena. Nije dobar penjač poput kune zlatice pa su njena skrovišta pretežno na tlu, u različitim pukotinama, oborenim stablima, rupama, stijenama i napuštenim zdanjima.

Kuna zlatica je predator i hrani se loveći plijen. Veliki je grabežljivac, a osnovna su joj lovina sitni glodavci, miševi i voluharice, jaja ili ptići u gnijezdu, poneka šumska koka, vjeverica, a katkad napada i krupniju dlakavu divljač, poput zeca, laneta i slično. Osim toga povremeno se hrani i šumskim voćem, odnosno jagodama, malinama, kupinama i slično. Osnovan su joj hrana voluharice pa u godinama kada ih ima u izobilju jede gotovo isključivo samo njih. Stoga je kuna korisna u lovištu jer smanjuje njihovu brojnu populaciju, a time pridonosi sprječavanju širenja brojnih bolesti kojima su glodavci rezervoar. Stanovnik je šuma i šikara, a u potrazi za hranom konkurenti su joj lisice, kune bjelice, divlje mačke i ptice grabljivice.

Kuni bjelici lovina su sitni glodavci, ptice i njihova jaja, puhovi, mladi zečevi te insekti i njihove ličinke. Često se, kad nema lovine u staništu, uvlači u peradarnike i kokošinjce, gdje napravi veliku štetu koljući perad. Lovi noću na većoj udaljenosti od nastambe, kako bi u proganjanju smanjila rizik od pronalaženja legla i nastambe. Plijen su joj sve životinje koje može svladati, a koristi čini uništavajući glodavce.

Kune imaju jedno leglo godišnje i rijetko ih je više od pet u gnijezdu. Neprijatelji su im orlovi, sove ušare, lisica i divlja mačka. Kune obolijevaju od silvatične bjesnoće.

Kune se love lovačkim oružjem s glatkim cijevima, dopuštenog promjera sačme 3,0 – 3,5 mm, na najvećoj dopuštenoj udaljenosti odstrjela do 40 metara. Pravilnikom o lovostaju za kunu bjelicu nije propisan lovostaj, osim za ženku kada je visoko bređa ili dok vodi mladunčad, dok je kunu zlaticu zabranjeno loviti od 01. ožujka do 31. listopada.

Kunama je za normalno preživljavanje potrebno oko 500 ha, a brojno stanje koje neće negativno utjecati na ostale vrste divljači kao i druge životinjske vrste je oko 10 kuna. Koeficijent prirasta je 0,40 na ukupan broj kuna u lovištu. Kune obolijevaju od silvatične bjesnoće pa im se odstrjel može umanjiti radi ugibanja uslijed bolesti. Zabranjuje se svaki odstrjel ako se populacija ove divljači smanji ispod 4,0 repa na 1000 ha njezina prirodnog staništa.

SMJERNICE GOSPODARENJA ZA ZA KUNE (*Martes* sp.)
 (sporedna vrsta sitne divljači)

LOVNA GODINA			PROLJETNO BROJNO STANJE	KOEFI- JENT PRIRASTA	PRIRAST	IZLUČENJE			IZVRŠENJE %
						ODSTRJEL	OSTALO	Σ	
01.04. 2006/ 31.03. 2007.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2007/ 31.03. 2008.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2008/ 31.03. 2009.	PLANIRANO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2009/ 31.03. 2010.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2010/ 31.03. 2011.	PLANIRANO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2011/ 31.03. 2012.	PLANIRANO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2012/ 31.03. 2013.	PLANIRANO	STALNE - GNJEZDARICE				4		4	
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE	10	0,40	4	2		2	
		PROLAZNICE							
01.04. 2013 31.03. 2014.	PLANIRANO	STALNE - GNJEZDARICE	10	0,40	4	4		4	
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE	10	0,4	4	φ		φ	
		PROLAZNICE							
01.04. 2014 31.03. 2015.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE	10	0,40	4	4		4	
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE	8	0,4	3	φ		φ	
		PROLAZNICE							
01.04. 2015/ 31.03. 2016	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE	10	0,40	4	4		4	
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE	8	0,4	3	φ		φ	
		PROLAZNICE							

Dabar (*Castor fiber* L.)

U Republiku Hrvatsku je dabar ponovo naseljen od 1996. do 1998. godine u sklopu projekta „Dabar u Hrvatskoj“. Ukupno je uneseno 85 jedinki.

Dabar je semiakvatična životinjska vrsta i najveći glodačac sjeverne polutke. Masivne je i zdepaste građe, izvrstan plivač i ronilac. Dužina tijela mu dosegne do 1 metra, visina u hrptu 30 centimetara, a široki i plosnati rep dugačak je do 30 centimetara. Prednje noge imaju snažne prste i nokte, kojima dobro kopa zemlju, a na stražnjima među prstima ima plivaću kožicu. Tijelo je pokriveno dlakom, osim repa koji je ljuskav.

Dabar je tipični monogam. Parenje traje od siječnja do ožujka i odvija se u vodi. Gravidnost traje prosječno 105 dana, a mladi dolaze na svijet od travnja do lipnja. Ženka okoti 1 – 5 mladih. Sišu oko 2 mjeseca.

Dabar je isključivo biljožder. Jede trave, šaševe mlade izbojke i lišće, a zimi glavna mu je hrana kora mekih listača, i to samo živa i mlada stabla. Živi na vodotocima i vodenim površinama obraslim bogatom močvarnom vegetacijom zeljastih i drvenastih vrsta.

Prirodni neprijatelj mu je vuk te za mladunce lisica i orao. **Prema Pravilniku o lovostaju dabra je zabranjeno loviti od 01. siječnja do 31. ožujka, odnosno tijekom cijele godine.** Eventualni lov dabra vršiti će se u skladu s Planom gospodarenja dabrom u Republici Hrvatskoj i Akcijskim planom gospodarenja dabrom za pojedinu lovnu godinu.

U trenutku izrade revizije važeće lovnogospodarske osnove dabar ne obitava na području lovišta. Međutim zbog odgovarajućeg i potencijalnoga staništa eventualno pojavljivanje ili naseljavanje dabra na površinama lovišta evidentirati će se u obrascu LGO – 7b.

SMJERNICE GOSPODARENJA ZA ZA DABRA (<i>Castor fiber L.</i>) (sporedna vrsta sitne divljači)									
LOVNA GODINA			PROLJETNO BROJNO STANJE	KOEFI- JENT PRIRASTA	PRIRAST	IZLUČENJE			IZVRŠENJE %
						ODSTRJEL	OSTALO	Σ	
01.04. 2006/ 31.03. 2007.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2007/ 31.03. 2008.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2008/ 31.03. 2009.	PLANIRANO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2009/ 31.03. 2010.	PLANIRANO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2010/ 31.03. 2011.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2011/ 31.03. 2012.	PLANIRANO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2012/ 31.03. 2013.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2013/ 31.03. 2014.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2014/ 31.03. 2015.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2015/ 31.03. 2016.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							

Čagalj (*Canis aureus* L.)

Čagalj obitava na jugu Azije te krajnjem jugu Europe i Balkanskom poluotoku. Izvorno stanište u Hrvatskoj su mu Dalmacija i otoci južna Jadrana.

U opisu izgleda i vanjšine čaglja prevladavaju tjelesne karakteristike svojstvene lisici i vuku. Tjelesna masa mu je većinom od 10 do 15 kg, iako kapitalni primjerci mužjaka mogu znatno premašiti tu težinu. Trag mu je vrlo sličan lisičjem, premda je veći. U tragu osim otisaka šape ostavlja i tragove noktiju četiri prsta. Glasa se zavijanjem poput psa, koje je neugodno za uho jer podsjeća na ljudski jauk. Čagalj je aktivan noću. To znači da u sumrak izlazi u lov, a u zoru ga završava. Čagalj je proždrljivi svežder jer uzima i biljnu i životinjsku hranu. U lovištu čini štete na sitnoj divljači, te na lanadi kod krupne divljači. Ako lovi krupnu divljač, onda lovi u čoporu, a ako lovi sitnu divljač onda lovi sam.

Čagljevi se pare koncem zime i početkom ranog proljeća tj. u veljači i ožujku. Ženka nosi 60 do 63 dana te tijekom travnja okoti 5 do 8 mladih. Koti se u jamama, jazbinama ili na nekom drugom skrovitom mjestu. Čagljevi dožive oko 12 do 15 godina. Čagalj isto kao i lisica obolijeva od bjesnoće te je prilikom odstrjela potrebno uraditi veterinarski pregled na bjesnocu.

Čagalj se lovi lovačkim oružjem s glatkim cijevima, dopuštenog promjera sačme 3,5 – 4,5 mm, na najvećoj dopuštenoj udaljenosti odstrjela do 50 metara. Čaglja je dopušteno odstrijeliti i lovačkim oružjem s užljebljenim cijevima najmanjeg kalibra 22 long rifle. Pravilnikom o lovostaju za čaglja nije propisan lovostaj, osim za ženku kada je visoko bređa ili dok vodi sitnu mladunčad.

Prirast kod čaglja obračunava se sa 2,0 na ukupan broj ženki. Zbog silvatične bjesnoće od koje čagalj obolijeva, može se planirati uginanje čaglja uslijed bolesti. Zabranjuje se svaki odstrjel ako se populacija ove divljači smanji ispod 1,0 jedinke na 1000 ha njezina prirodnog staništa.

SMJERNICE GOSPODARENJA ZA ČAGLJA (<i>Canis aureus</i> L.) (sporedna vrsta sitne divljači)									
LOVNA GODINA			PROLJETNO BROJNO STANJE	KOEFI- JENT PRIRASTA	PRIRAST	IZLUČENJE			IZVRŠENJE %
						ODŠTRJEL	OSTALO	Σ	
01.04. 2006/ 31.03. 2007.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2007/ 31.03. 2008.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2008/ 31.03. 2009.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2009/ 31.03. 2010.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2010/ 31.03. 2011.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2011/ 31.03. 2012.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2012/ 31.03. 2013.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE				2		2	
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE	2	1,00	2				
		PROLAZNICE							
01.04. 2013/ 31.03. 2014.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE	2	1,00	2	2		2	
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE	2	1,0	2	2		2	
		PROLAZNICE							
01.04. 2014/ 31.03. 2015.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE	2	1,00	2	2		2	
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE	2	1,0	2	1		1	
		PROLAZNICE							
01.04. 2015/ 31.03. 2016.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE	2	1,00	2	2		2	
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE	3	1,0	3	0		0	
		PROLAZNICE							

Tvor (*Mustela putorius* L.)

Tvor je rasprostranjen na gotovo cjelokupnom euroazijskom, klimatski umjerenom prostoru. Nastanjen je i sjevernije, osim na rubnim sjevernim područjima, pa ga nalazimo u Rusiji, dijelu Skandinavije i ostatku Europe. U našoj zemlji rasprostranjen je na njezinu većem dijelu.

Pogoduju mu staništa koja obiluju hranom, bez obzira na to jesu li to ravnica, planina, šuma ili polje. Uglavnom češće nastanjuje područja uz ljudska naselja, osobito sela i seoska gospodarstva. Zapravo ljeti obitava u poljima, šumarcima i šumama, a zimi dolazi bliže naseljima, tj. selima, pa i gradovima, jer na njihovu području lakše nalazi hranu.

Noćno je aktivna životinja, pa u sumrak kreće u pohode. Dan provodi pretežno u skrovištu, koje mu nije trajno te ga posebno ne uređuje. Od napada se i proganjanja brani se izbacivanjem smrdljivog sadržaja svojih žlijezda. Obitava na prostoru lovišta veličine oko 600 ha.

Osnovna su lovna tvora sitni glodavci, miševi, voluharice i štakori. Osim njih lovi i brojne druge životinjske vrste, poput hrčaka, krtica, ježeva, zmija, vodozemaca, osobito žaba, koje odvlači u sklonište. Budući da dobro pliva i rodi, uhvati i poneku ribu. Osobito voli loviti ptice, koke, golubove, pa i patke, te skupljati njihova jaja. Osim svoje lovine rado jede raznoliko voće, a voli posegnuti i u pčelinjak za medom. Ne čini neke velike štete osim na mladunčadi i gnijezdima u lovištu. Pari se jednom do dvaput godišnje, a sezona je od ožujka do srpnja. Bredost traje oko 40 dana, a ženka okoti od travnja do kolovoza 4 do 8 mladunaca.

Tvor se lovi lovačkim oružjem s glatkim cijevima, dopuštenog promjera sačme 3,0 – 3,5 mm, na najvećoj dopuštenoj udaljenosti odstrjela do 40 metara. Tvora je dopušteno odstrijeliti i lovačkim oružjem s užlijebljenim cijevima najmanjeg kalibra 22 long rife. Pravilnikom o lovostaju za tvora nije propisan lovostaj, osim za ženku kada je visoko bređa ili dok vodi sitnu mladunčad.

Normalno brojno stanje tvora u lovištu je oko 6 grla. Koeficijent prirasta kod tvora je 1,0 na ukupan broj ženki. Tvor obolijeva od silvatične bjesnoće pa mu se može umanjiti odstrjel radi ugibanja uslijed bolesti. Zabranjuje se svaki odstrjel ako se populacija ove divljači smanji ispod 3,0 repa na 1000 ha njezina prirodnog staništa. **Trenutno brojno stanje tvora na području ovoga lovišta je ispod biološkoga minimuma. Matični fond tvora za ovo lovište iznosio bio 6 grla. Koeficijent prirasta je 0,5 na ukupan broj grla u matičnom fondu pa prema matičnom fondu prirast bi iznosi 3 grla. Kada su zadovoljeni svi navedeni uvjeti dopušta se odstrjel 3 grla tvora.**

SMJERNICE GOSPODARENJA ZA TVORA (*Mustela putorius L.*)

(sporedna vrsta sitne divljači)

LOVNA GODINA			PROJETNO BROJNO STANJE	KOEFI- JENT PRIRASTA	PRIRAST	IZLUČENJE			IZVRŠENJE %
						ODSTRJEL	OSTALO	Σ	
01.04. 2006/ 31.03. 2007.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2007/ 31.03. 2008.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2008/ 31.03. 2009.	PLANIRANO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2009/ 31.03. 2010.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2010/ 31.03. 2011.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2011/ 31.03. 2012.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2012/ 31.03. 2013.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNJEZDARICE	2	0,50		φ		φ	
		PROLAZNICE							
01.04. 2013/ 31.03. 2014.	PLANIRANO	STALNE - GNJEZDARICE		0,50					
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE	2	0,5	1	φ		φ	
		PROLAZNICE							
01.04. 2014/ 31.03. 2015.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE		0,50					
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE	2	0,5	1	φ		φ	
		PROLAZNICE							
01.04. 2015/ 31.03. 2016.	PLANIRANO	STALNE GNJEZDARICE		0,50					
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNJEZDARICE	2	0,5	1	φ		φ	
		PROLAZNICE							

Patke divlje

U Hrvatskoj od pataka divljih divljač su: gluhara (*Anas platyrhynchos* L.), glavata (*Aythya ferina* L.), krunasta (*Aythya fuligula* L.), pupčanica (*Anas querquedula* L.) i kržulja (*Anas crecca* L.). Patke divlje rasprostranjene su u cijeloj Hrvatskoj, ali daleko su najbrojnije u nizinskom dijelu, pogotovo za gniježđenja. U Hrvatskoj su najbrojnije tijekom jeseni, kada pristižu i sjevernije populacije koje dijelom ostaju na zimovanju, a dijelom nastavljaju selidbu prema jugu.

Optimalna staništa pataka divljih su prostrana, plitka močvarna područja, ali obitavaju i po riječnim rukavcima i mirnijim dijelovima rijeka i potoka, jezerima, barama i umjetnim kanalima i u vlažnim šumama. Na priobalnom moru zadržavaju se veoma rijetko.

Svejadi su, hrane se pretežno u sumrak i u svitanje. Najčešće hranu skupljaju dok lagano plivaju glave uronjene u vodu ili dok polako hodaju po nekoliko centimetara dubokoj vodi i kljunom pretražuju i filtriraju mulj. Od biljne hrane uzimaju alge i zelene dijelove vodenog bilja, ali i gomolje, podanke i plodove, katkad izlaze i na obale i okolna područja, gdje pasu poput gusaka i skupljaju sjemenke, uključujući žitarice i razne druge kulture na poljodjelskim površinama. Od životinjske hrane uzimaju različite vodene beskrležnjake, ponajviše kukce. Znatno manje jedu sitne ribe i vodozemce, uglavnom kad ih nađu uginule ili zarobljene u lokvi. Od predatora patke divlje uništavaju vidra, lisica, štekavac, jastreb, sivi sokol, a jaja uništavaju i vrane te tvor i kune.

Patke divlje love se dočekom na večernjem i jutarnjem preletu te potražice sa psima. Patke divlje love se lovačkim oružjem s glatkim cijevima, dopuštenog promjera sačme 3,0 – 3,5 mm, na najvećoj dopuštenoj udaljenosti odstrjela do 40 metara. Pravilnikom o lovostaju patke divlje zabranjeno je loviti od 01. veljače do 31. kolovoza.

PATKA GLUHARA (*Anas platyrhynchos* L.) je daleko najbrojnija, najrasprostranjenija i najbrojnija patka. Stalna je i sezonska vrsta. Duga je oko 50 cm, raskriljena 90 cm. Patak je veći od patke. Vrat i glava su mu tamnozeleni, a na vratu ima bijeli prsten. Nastavak vrata i prsa su kestenjave boje, a na krilima ima ljubičasto perje koje se prelijeva (ogledalo). Iznad repa ima kovrčavo perje na gore. Patka je jednolično sivo smeđe zelenkaste boje. Parenje je u trećem mjesecu. Gniježdi se na zemlji, a nese osam do petnaest jaja na kojima ženka sjedi 26 dana. Žive u većim jatima i do 150 kljunova. Patka gluhara je plivačica, a njena težina je oko 1 kg (0,8 – 1,2 kg).

PATKA GLAVATA (*Aythya ferina* L.) je dužina oko 45 cm, raskriljena oko 75 cm. Kljun im je crn s plavom poprečnom prugom u sredini, glava i vrat sjajno kestenjasti, trbuh bijel, oči žute. Gniježdi prilično često na močvarnim jezerima gusto obraslim trskom. Zimuje na jezerima, akumulacijama, šljunčarama, ribnjacima. Oblik glave je trokutast s krupnim kljunom i pljosnatim čelom. Krila sivkasto – smeđa u letu, svjetlija kod mužjaka. U gniježdećim skupinama, mužjaci često bročano nadmašuju ženke. Kada su slabe zime ostaje kod nas. Meso je vrlo ukusno. Ova vrsta je ronilica.

PATKA KRUNASTA (*Aythya fuligula* L.) je ime dobila po kukmi (u mužjaka je duga, u ženke kratka i slabo vidljiva), odnosno po do 6 cm dugih pera na glavi. Kljun ima je plavosiv, na vrhu malo proširen. Gniježdi na raznim nizinskim vodama, uključujući jezera u parkovima. Izvan sezone gniježđenja živi u velikim jatima na jezerima, akumulacijama, šljunčarama i zaklonjenim morskim obalama. Mužjak je vrlo kontrastan s bijelim bokovima i trbuhom te crnim ostalim dijelovima i padajućom kukmom. Ženka ima kraću kukmu i često tanku bijelu prugu na osnovi kljuna (ponekad široka). Oba spola imaju žute oči. Kod nas prezimljuje, a rjeđe gniježdi. Navedena vrsta je ronilica.

PATKA PUPČANICA (*Anas querquedula* L.) je dugačka oko 35 cm, kljun crno zagasite boje, noge popeljasto sive. Glava mužjaka s bijelom prugom od očiju prema vratu. Perje na vratu i psima crno smeđe u poprečnim prugama. Trbuh bijel. K nama dolazi u proljeće gdje se i gniježdi. Snese 9 - 15 jaja na kojima sjedi 26 dana. Rijetka na nizinskim jezerima, uglavnom na malim bazenima u močvarnim i poplavljenim livadama. Mala kao patka kržulja. U letu krila mužjaka izgledaju bjelkasto plavo – siva. Mladi mužjaci imaju tamno siva krila (inače ruho kao stariji mužjaci). Prednji dio krila ženke nije nejednoliko svijetao (ili plav), ali se razlikuje od patke kržulje po tome što je stražnja bijela pruga koja graniči s ogledalom uočljivo deblja od prednje (kao kod patke lastarke), umjesto obratno te po svijetlim letnim perima koja daju opći svijetao izgled krila u letu. Na vodi se ženka razlikuje od ženke patke kržulje po svijetloj traci ispod tamne očne pruge (koja se sprijeda širi u svijetlu mrlju na osnovi kljuna), odozdo ograničene tamnim obrazima.

PATKA KRŽULJA (*Anas crecca* L.) je naša najmanja patka, duga je oko 32 cm, a raskriljena oko 50 cm, kljun crn, noge sive, glava smeđa, pored očiju ima zelene pruge, prsa svjetlo smeđa s

tamnijim pjegama, trbuh bijel, leđa siva, na krilima ima zelena ogledala crno obrubljena. U ožujku i travnju snese 8 – 12 jaja na kojima sjedi 26 dana.

Utvrđivanje staništa i matičnog fonda pataka divljih:

Vrsta površine	Površina	Broj gnijezda (kom)	Broj gnijezda ukupno (kom)	Prirast po gnijezdu (kljuna)	Ukupno prirast (kljuna)	Ukupno kljunova
Vodotoci preko 6 m		4/km		2		
Neregulirani vodotoci i kanali	1 km	6 – 8/km	8	2	16	32
Jezeri i ribnjaci		4 – 5/ha		2		
Bare i zamočvareno šumsko zemljište		6 – 8/ha		2		
UKUPNO			8		16	32

Ako u proljeće prva gnijezda budu poplavljena, prirast se umanjuje za 50%.

Matični fond, prirast i gospodarski kapacitet

Na osnovi veličine staništa pataka divljih utvrđuje se matični fond i gospodarski kapacitet lovišta za patke divlje.

Broj gnijezda	Matični fond (kljunova)	Prirast po gnijezdu (kljunova)	Prirast ukupno (kljunova)	Gospodarski kapacitet	Izlučenje (kljunova)
8	16	2	16	M.F. 16 + PR. 16 = G.K. 32	16

Na području lovišta patke divlje su, temeljem članka 7. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači („Narodne novine“, broj: 40 06. 92/08 i 39/11), stalne, sezonske i prolazne vrste. Osim pataka divljih koje su stalna vrsta na području lovišta i na njemu obitavaju tijekom cijele godine, na njegovom području pojavljuju se i patke divlje koje su sezonske i prolazne vrste.

Patke divlje – selice prolaznice su one koje prelaze iz lovišta u lovište tijekom jedne lovne godine, a ovisno o godišnjem dobu (zimski i ljetni stanisti, okomiti i vodoravna migracija i slično). Lov pataka divljih – prolaznica temelji se na broju divljači koja migrira, dužine boravka u drugom lovištu, elemenata gospodarenja, ulaganja u uzgoj i zaštitu divljači, a na način da se osigura i ne naruši stabilnost populacije divljači koja migrira. **Od tih pataka divljih selica prolaznica može se loviti uz ograničenje 10 kljunova/lovac/dan, odnosno do 20% utvrđenog brojnog stanja koji pristigne na područje lovišta.**

Patke divlje – selice stanarice (gnjezdarice) dolaze u lovište tijekom proljeća te se u istome hrane, sklanjaju i razmnožavaju, a u jesen odlaze. **Lov pataka divljih – gnjezdarica može se obaviti u visini do 50% utvrđenog prirasta uz prihranu i prehranu cijele populacije.**

Patke divlje – selice zimovalice – dolaze u lovište tijekom jeseni i zime te se u njima hrane i sklanjaju, a u proljeće odlaze. Patke divlje zimovalice, u koliko će se loviti, moraju se prihranjivati 60 dana godišnje i to sa 0,06 kg/dan/kljun zrnate hrane. **Lov pataka divljih zimovalica može se obaviti u visini do 20% kljunova koji pristigne na područje lovišta.**

Patke divlje – prolazne vrste – koje tijekom svoje migracije prolaze kroz lovište. **Od tih pataka divljih tijekom svoje migracije prolaze kroz lovište (koje su u preletu) može se loviti uz ograničenje 10 kljunova/lovac/dan, odnosno do 10% utvrđenog brojnog stanja koji prolazi kroz područje lovišta.**

Temeljem članka 43. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači („Narodne novine“, broj: 40/06, 92/08 i 39/11) lov selica stanarica (gnjezdarica) i selica zimovalica nije obavezan.

Brojnost divljači

Prisutan broj parova pataka divljih koje se gnijezde, utvrđuje se opažanjem u proljeće na jutarnjem i večernjem izlasku pataka divljih na vodene površine ili na preletu. U zajedničkom otvorenom lovištu broj: I/165 – „TREBOVEC“ utvrđen je matični fond od 16 kljunova pataka divljih.

SMJERNICE GOSPODARENJA ZA PATKE DIVLJE (sporedna vrsta sitne divljači)									
LOVNA GODINA			PROLJETNO BROJNO STANJE	KOEFI- JENT PRIRASTA	PRIRAST	IZLUČENJE			IZVRŠENJE %
						ODSTRJEL	OSTALO	Σ	
01.04. 2006/ 31.03. 2007.	PLANIRANO	STALNE GNEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2007/ 31.03. 2008.	PLANIRANO	STALNE GNEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2008/ 31.03. 2009.	PLANIRANO	STALNE GNEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2009/ 31.03. 2010.	PLANIRANO	STALNE GNEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2010/ 31.03. 2011.	PLANIRANO	STALNE GNEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2011/ 31.03. 2012.	PLANIRANO	STALNE - GNEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNEZDARICE							
		PROLAZNICE							
01.04. 2012/ 31.03. 2013.	PLANIRANO	STALNE - GNEZDARICE				16		16	
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE - GNEZDARICE	16	1.00	16	16		16	
		PROLAZNICE				19		19	
01.04. 2013/ 31.03. 2014.	PLANIRANO	STALNE GNEZDARICE	16	1.00	16	16		16	
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNEZDARICE	16	1,0	16	φ		φ	
		PROLAZNICE							
01.04. 2014/ 31.03. 2015.	PLANIRANO	STALNE - GNEZDARICE	16	1.00	16	16		16	
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNEZDARICE	20	1,0	20	φ		φ	
		PROLAZNICE							
01.04. 2015/ 31.03. 2016.	PLANIRANO	STALNE GNEZDARICE	16	1.00	16	16		16	
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE GNEZDARICE	16	1,0	16	φ		φ	
		PROLAZNICE							

3.2. SUMARNI PRIKAZ PLANA I IZVRŠENJA PLANA PRIHRANE SVIH VRSTA DIVLJAČI

SUMARNI PRIKAZ PLANA I IZVRŠENJA PLANA PRIHRANE SVIH VRSTA DIVLJAČI

LGO -- 8

LOVNA GODINA		VRSTA HRANE							
		ZRNATA	VOLUMI NOZNA	SOČNA	SILAŽA	KONCEN- TRAT	SOL, MINERALNI I DODACI	MESO	Σ
		kg							
01.04.2006. / 31.03.2007.	PLANIRANO	1850	1200	3550		550	50		7200
	OSTVARENO								
01.04.2007. / 31.03.2008.	PLANIRANO	1850	1200	3550		550	50	-	7200
	OSTVARENO								
01.04.2008. / 31.03.2009.	PLANIRANO	1850	1200	3550		550	50		7200
	OSTVARENO								
01.04.2009. / 31.03.2010.	PLANIRANO	1850	1200	3550	-	550	50	-	7200
	OSTVARENO								
01.04.2010. / 31.03.2011.	PLANIRANO	1850	1200	3550		550	50	-	7200
	OSTVARENO								
01.04.2011. / 31.03.2012.	PLANIRANO	1850	1200	3550		550	50		7200
	OSTVARENO								
01.04.2012. / 31.03.2013.	PLANIRANO	2600	1200	3950	-	550	70		8370
	OSTVARENO								
01.04.2013. / 31.03.2014.	PLANIRANO	2600	1200	3950	-	550	70	-	8370
	OSTVARENO	3800	1200	4000		900	150		10050
01.04.2014. / 31.03.2015.	PLANIRANO	2600	1200	3950		550	70		8370
	OSTVARENO	3200	1200	4000		900	150		10050
01.04.2015. / 31.03.2016.	PLANIRANO	2600	1200	3950		550	70	-	8370
	OSTVARENO	3400	1200	3900		700	150		9350
UKUPNO	PLANIRANO	21500	12000	37100		5500	580		76680
	OSTVARENO								

U gore navedenoj tablici prikazan je sumarni prikaz plana i izvršenja plana prihrane svih vrsta divljači zajedno.

3.3. ULAGANJA U DIVLJAČ I STANIŠTE ZA RAZDOBLJE OD 2006/07. DO 2015/16. GODINE

TROŠKOVI I DUGOROČNA ULAGANJA	Jed. mjere	Količina planirano	Količina ostvareno	Jedinična cijena KN	UKUPNO KN
1. UREĐIVANE I KULTIVIRANJE PAŠNJAKA I LIVADA					
Nabavka sjemena trava	kg				
UKUPNO 1.					
2. NABAVKA SJEMENA					
Sjeme žitarica	kg				
Sjeme djetelinsko – travnih smjesa	kg				
UKUPNO 2.					
3. UMJETNO GNOJIVO					
Gnojiva za osnovnu gnojdbu i prihranu pašnjaka i oraničnih usjeva za 10 godina	tona				
UKUPNO 3.					
4. UTROŠAK TRAKTORA – DANA ZA OBRADU I SJETVU					
Obrada i sjetva raznih kultura	dana				
Košnja livada i pašnjaka	dana				
UKUPNO 4.					
5. ZIMSKA PRIHRANA					
Zrnata hrana	tona				
Voluminozna hrana	tona				
Sočna hrana	tona				
Sol i mineralna smjesa	kg				
UKUPNO 5.					
6. TROŠKOVI PRIJEVOZA I SPREMANJA (PRIPREME) HRANE					
Prijevoz u spremište te razvoz po hranilištima	dana				
UKUPNO 6.					

TROŠKOVI I DUGOROČNA ULAGANJA	Jed. mjere	Količina planirano	Količina ostvareno	Jedinična cijena KN	UKUPNO KN
7. IZRADA I POSTAVA LOVNOTEHNIČKIH I LOVNOGOSPODARSKIH OBJEKATA					
Hranilište za srnu običnu	kom				
Hranilište za svinju divlju	kom				
Hranilište za sitnu divljač	kom				
Visoka čeka	kom				
Solište	kom				
Spremište hrane	kom				
UKUPNO 7.					
8. NABAVKA I UZDRŽAVANJE PASA					
	pasa				
UKUPNO 8.					
9. OSTALI TROŠKOVI					
Nabava repelehata, meh. sredstava i sl. za 10 godina	litara/ metara				
UKUPNO 9.					
10. KADROVI					
Čuvari lovišta i stručna osoba	djelatnika				
UKUPNO 10.					
SVEUKUPNO TROŠKOVI I DUGOROČNA ULAGANJA					

Temeljni cilj svakog lovoovlaštenika je uzgojiti optimalan broj kvalitetne divljači u lovištu. Da bi to postigao mora uložiti mnogo truda, znanja i sredstava u lovište odnosno divljač. No kao konačni cilj je ubiranje plodova na temelju svega uloženog. Taj cilj se ostvaruje kroz odstrjel divljači i korištenje divljači i njenih dijelova.

Pošto je zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 „TREBOVEC“ povjereno na gospodarenje Lovačkom društvu „SRNA“ Trebovec proističe da u pogledu ekonomskog efekta treba voditi brigu jednaku onoj uloženoj u stručni uzgoj divljači. Ekonomsko – financijski efekt će se postići od prodaje divljačine, lovnih usluga u turističkom lovu i trofeja krupne divljači.

3.4. OČEVIDNIK LOVNOTEHNIČKIH I LOVNOGOSPODARSKIH OBJEKATA

LGO-11

[illegible]

OČEVIDNIK LOVNOGOSPODARSKIH I LOVNOTEHNIČKIH OBJEKATA

VRSTA OBJEKTA	REDNI BROJ OBJEKTA	LOKACIJA	GODINA IZGRA- DNJE	GODINA ODRŽA- VANJA	VRJEDNOST	PREMJEŠTANJE OBJEKTA		
						GODINA	LOKACIJA	NOVI BROJ
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Hranilište za sitnu divljač	1.	Bušotina Zelinska	2000.					
Hranilište za sitnu divljač	2.	Sjenokoša	2002.					
Hranilište za sitnu divljač	3.	Grmiče	2004.					
Hranilište za sitnu divljač	4.	Kuketina	2004.					
Hranilište za sitnu divljač	5.	Šepečko polje	2005.					
Hranilište za sitnu divljač	6.	Špekova šuma	2004.					
Hranilište za sitnu divljač	7.	Lasen	2003.					
Hranilište za sitnu divljač	8.	Jugica	2004.					
Hranilište za sitnu divljač	9.	Maničko polje	2005.					
Hranilište za sitnu divljač	10.	Gr. Čret	2006.					
Hranilište za sitnu divljač	11.	Cunjevka	2005.					
Hranilište za sitnu divljač	12.	Krči Buš.	2004.					
Hranilište za sitnu divljač	13.	Brlekovka	2005.					
Hranilište za sitnu divljač	14.	Kosača	2003.					
Hranilište za sitnu divljač	15.	Ergela	2002.					
Hranilište za sitnu divljač	16.	Zalčena	2000.					
Hranilište za sitnu divljač	17.	Uz Zelinu	2004.					
Hranilište za sitnu divljač	18.	Zal. Jalš.	2005.					
Hranilište za sitnu divljač	19.	Petrinke	2006.					
Hranilište za sitnu divljač	20.	Gr. Čret	2005.					
Hranilište za sitnu divljač	21.	Šim. šikara	2003.					
Hranilište za sitnu divljač	22.	Gr. Čret	2002.					

OČEVIDNIK LOVNOGOSPODARSKIH I LOVNOTEHNIČKIH OBJEKATA

VRSTA OBJEKTA	REDNI BROJ OBJEKTA	LOKACIJA	GODINA IZGRA- DNJE	GODINA ODRŽA- VANJA	VRIJEDNOST	PREMJESTANJE OBJEKTA		
						GODINA	LOKACIJA	NOVI BROJ
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Solište	1.	Glogovka	2000.					
Solište	2.	Zalčena	2001.					
Solište	3.	Ivanecko	1998.					
Solište	4.	Jugica	2003.					
Solište	5.	Gr. čret	2003.					
Solište	6.	Cunjevka	2002.					
Solište	7.	Šim. šikara	2000.					
Solište	8.	Krčevine	2006.					
Solište	9.	Krčevine	2007.					
Solište	10.	Ergela	2008.					
Solište								
Solište								

POGOVOR

Neće biti na odmet naglasiti nekoliko detalja glede korištenja i provedbe lovnogospodarske osnove kao i njenog revidiranog dijela u budućoj praksi.

Lovnogospodarska osnova, kao i njena revizija obrađuje široku lepezu detalja od kojih dio postaje obveza, a dio služi kao podsjetnik u radu stručne službe i ovlaštenika prava, čime se štedi vrijeme te ga se upućuje kako najbrže pronaći rješenje za izvršenje određenih mjera u provedbi i gospodarenjem divljači na površinama ovoga lovišta. Zbog toga je nužno dobro proučiti lovnogospodarsku osnovu i njenu reviziju i znati se njome služiti. Tijekom praktičnog rada u lovištu, potrebno je savjesno bilježiti u lovnu kroniku sve razne događaje i zapažanja vezana za divljač, njen život i stanište u kome ona živi. Posebice voditi računa o onim detaljima koji eventualno odstupaju od propisanih odrednica lovnogospodarske osnove i njene revizije.

Člankom 48 Zakona o lovstvu Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj: 140/05 i 75/09) propisana je revizija u slučaju trajno ili bitno izmijenjenih uvjeta i okolnosti na kojima se temelji lovnogospodarska osnova (znakovito odstupanje brojnosti pojedinih populacija, epidemije, klimatske katastrofe i slično). Bez tijesne suradnje i što češćih kontakata, prvenstveno među stručnim djelatnicima iz područja šumarstva, zatim agronomije i veterinarstva te ostalim stručnjacima iz područja bioloških znanosti neće biti moguće kvalitetno izvršiti potrebne i kvalitetne mjere uzgoja divljači u lovištu. To je vrlo osjetljivo područje komuniciranja pa mu valja posvetiti i adekvatnu pažnju. U pitanju je usklađivanje u reguliranju prometa kroz šumu, termina značajnijih uzgojnih i eksploatacijskih radova, održavanje povoljnih i potrebnih površina za obradu zbog sjetve i sadnje usjeva za divljač, održavanje travnatih površina, izgradnja lovnogospodarskih i lovnotehničkih objekata pa do realizacije planova odstrjela i uvođenje lovaca u lovište.

PRILOZI

PRILOG BROJ 1: EVIDENCIJA TROFEJA DIVLJAČI (ETD)

(Državno / Zajedničko, broj lovišta, naziv lovišta)

OVLAŠTENIK PRAVA LOVA:

ŽUPANIJA:

IZVIJEŠĆE O OCJENJENIM TROFEJIMA DIVLJAČI

Lovna godina .....!

[illegible]

Ovlaštenik prava lova:

(Odgovorna osoba)

M.P.

Članovi komisije: 1.

2.

3.

**PRILOG BROJ 2: UGOVOR O MEĐUSOBNIM PRAVIMA I
OBAVEZAMA IZMEĐU
LOVOOVLAŠTENIKA I „HRVATSKIH
ŠUMA“ d.o.o.**

Trgovačko društvo Hrvatske šume d.o.o.Uprava šuma podružnica Zagreb,Ul.Vladimira Nazora 7, 10000 Zagreb, zastupane po Voditelju Podružnice Krunoslavu Jakupčiću, dipl. ing.šum.(u daljem tekstu: Hrvatske šume)

I

Ovlaštenik prava lova Lovačka udruga „SRNA“-TREBOVEC Dugoselska 19,Zelina Breška,10310 Ivanić Grad), zastupana po predsjedniku Udruge Dragutinu Makovici u daljem tekstu: (Ovlaštenik prava lova) zaključili su dana 14.07.2011. godine

UGOVOR

O međusobnim pravima i obvezama između Hrvatskih šuma i Ovlaštenika prava lova za područje lovišta gdje se nalaze šume i šumsko zemljište u vlasništvu RH kojima gospodare Hrvatske šume

Članak 1.

Ugovorne strane suglasne su ovim Ugovorom urediti međusobne odnose koji će nastati u svezi s provedbom ugovora o zakupu zajedničkog lovišta br. I/165-TREBOVEC,a sve u cilju nesmetanog obavljanja djelatnosti gospodarenja šumama i šumskim zemljištima na površinama lovišta koji svojim granicama ulaze u sastav šumskogospodarskog područja UŠP Zagreb-Šumarije-Dugo Selo kao i nesmetanog lovnog gospodarenja.

Lovište iz stavka 1.ovog članka obuhvaća dio G.J. Črnovščak ,odjel 13, ukupne površine 49,43 ha za koju je izrađena gospodarska osnova ,a ima važnost od 01.01.2009.do 31.12.2018. god. Lovnogospodarska osnova ima važnost od 01.04.2006. do 31.03.2016. godine.

Članak 2.

U smislu odredbi članka 1.ovog Ugovora,ugovorne strane suglasno utvrđuju:

I Da Hrvatske šume UŠP Zagreb putem Šumarije Dugo Selo obavljaju djelatnost gospodarenja šumama i šumskim zemljištem u granicama unutar kojih se nalazi navedeno lovište Ovlaštenika prava lova.

II Da je Ovlaštenik prava lova Ugovorom o zakupu zajedničkog lovišta zaključenog 14.11.2006.godine stekao pravo lova zakupom lovišta kojeg granice ulaze u sastav šume i šumskog zemljišta iz članka 1. ovog Ugovora.

III Da je temeljem takvog stanja stvari bilo neophodno razriješiti pitanja koje se odnose na:

- zajedničko korištenje ulaznih rampi na ulazima u šumske i lovne revire,
- određivanje lokacija za izgradnju i korištenje lovno-tehničkih i lovnogospodarskih objekata u šumi-lovištu,
- korištenje šumskih komunikacija,
- korištenje šumskih prosjeka i mekih šumskih puteva,

- mogućnost korištenja drugih objekata izrađenih u šumi za ukazane potrebe Ovlaštenika prava lova,
- određivanje površina za podizanje kultura za prehranu divljači,
- sprečavanje, praćenje, utvrđivanje i reguliranje štete od divljači,
- usklađivanje dinamike mjera i radova u gospodarenju šumama i korištenju prava lova,
- formiranje zajedničkog tijela za praćenje provedbe ovog Ugovora,
- sporazumno rješavanje eventualnih sporova proizašlih u svezi s provedbom odredaba ovog Ugovora,
- korištenje sporednih šumskih proizvoda od strane drugih pravnih i fizičkih osoba.

ZAJEDNIČKO KORIŠTENJE ULAZNIH RAMPI

Članak 3.

Hrvatske šume će Ovlašteniku prava lova predati kopije ključeva od rampi koje će zajednički koristiti i to. Nema rampi.

Ovlaštenik prava lova se obvezuje predati Hrvatskim šumama-Šumariji Dugo Selo kopije ključeva rampi, odnosno ulaza u ograđene objekte koje je temeljem propisa LGO i zajedničkog dogovora postavio u lovištu, kako slijedi: Nema ograđenih objekata

Ugovorne strane se obvezuju po isteku trajanja Ugovora ili po njihovom ranijem raskidu vratiti sve predane im ključeve.

Primopredaja ključeva kao i njihov povrat konstatirati će se posebnim zapisnicima koje će sastaviti upravitelj šumarije Dugo Selo i ovlašteni predstavnik Ovlaštenika prava lova.

Ovlaštenik prava lova je odgovoran za štetu u šumi uzrokovanu neovlaštenim korištenjem ključeva od rampi koje se zajednički koriste.

Hrvatske šume odgovorne su za štetu na divljači i lovnogospodarskim i lovnotehničkim objektima koja je nastala uslijed neodgovornog korištenja ključeva.

Ugovorne strane se obvezuju da će zajednički održavati i popravljati oštećene rampe u skladu sa pozitivnim propisima i međusobnim dogovorom.

ODREĐIVANJE LOKACIJA ZA IZGRADNJU I KORIŠTENJE LOVNO TEHNIČKIH I LOVNOGOSPODARSKIH OBJEKATA

Članak 4.

Mjesto za izgradnju lovno gospodarskih i lovno-tehničkih objekata u šumi i na šumskom zemljištu, odnosno lovištu predloženih lovnogospodarskom osnovom zajednički će odrediti Hrvatske šume i Ovlaštenik prava lova.

Za svaki konkretni slučaj iz stavka 1. ovog članka se vodi i sastavlja zapisnik u pisanoj formi.

Hrvatske šume dužne su voditi brigu o lovnotehničkim i lovnogospodarskim objektima te ih u slučaju oštećenja uzrokovanih radovima u šumi i na šumskom zemljištu trebaju dovesti u prvobitno stanje, ili nadoknaditi nastalu štetu. Ovlašteniku prava lova po Odštetnom cjeniku za izračun naknade štete na divljači i lovištu (Narodne novine broj:67/06).

U cilju sigurnije obnove i zaštite mladih šumskih sastojina i kultura, ugovorne strane su suglasne da se objekti iz stavka 1. ovoga članka u pravilu neće graditi u šumskim sastojinama koje su u fazi obnove, u novoobnovljenim kulturama i nasadima i na pomlađenim površinama do 20 godina starosti.

Prilozi:-Karta lovišta sa ucrtanim objektima
-Prijedlog izgradnje novih objekata

KORIŠTENJE ŠUMSKIH KOMUNIKACIJA

Članak 5.

Ovlaštenik prava lova se obvezuje da će šumske komunikacije (ceste, putove, šumske vlake i dr.) koristiti isključivo za potrebe lova, uz poštivanje općih akata Hrvatskih šuma koji reguliraju korištenje šumskih komunikacija i naknadu za korištenje istih.

Ugovorne strane su suglasne da je opći akt iz stavka 1. ovog članka sastavni dio ovog Ugovora.

KORIŠTENJE ŠUMSKIH PROSJEKA I MEKIH PUTOVA

Članak 6.

Ugovorne strane suglasne su da se korištenje šumskih prosjeka i mekih šumskih putova glede načina, vremena i uvjeta korištenja uredi godišnjim planovima gospodarenja G.J. Črnovšćak i lovištem Ovlaštenika prava lova.

U slučaju oštećenja objekata iz stavka 1. ovoga članka, u prvobitno stanje dovodi ih ona strana koja je prouzročila oštećenja i to u roku petnaest dana od završetka radova koji su uzrokovali oštećenja.

KORIŠTENJE DRUGIH OBJEKATA IZGRAĐENIH U ŠUMI

Članak 7.

Korištenje drugih objekata izgrađenih u šumi (kovačke kuće, lugarnice, lovački domovi i dr.) koji su u vlasništvu Hrvatskih šuma ili koji su u posjedu i njima gospodare Hrvatske šume, rješavati će se posebnim ugovorom u skladu sa općim aktima hrvatskih šuma i pozitivnim propisima.

ODREĐIVANJE POVRŠINA ZA PODIZANJE KULTURA ZA PREHRANU DIVLJAČI

Članak 8.

Hrvatske šume ustupit će Ovlašteniku prava lova, bez naknade, na korištenje neobraslo proizvodno šumsko zemljište koje je osnovom gospodarenja, odnosno programom gospodarenja gospodarskom jedinicom predviđeno za prirodnu prehranu divljači.

O površinama zemljišta, koja se nalaze unutar granica lovišta (uzgajališta), a koja nisu privedena svojoj namjeni odredbama šumskogospodarskih planova prije davanja u zakup ili služnost, Hrvatske šume dužne su pismeno obavijestiti Ovlaštenika prava lova o namjeri glede uspostavljanja zakupa, služnosti ili nekog drugog obvezno pravnog ili stvarno pravnog odnosa na tome zemljištu sukladno ovlaštenjima hrvatskih šuma u skladu sa pozitivnim propisima.

Ugovorne strane su suglasne da odluku o ustupanju zemljišta iz stavka 2. ovoga članka donose nadležna ministarstva (Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva) ili druga tijela Državne uprave.

SPREČAVANJE, PRAĆENJE I REGULIRANJE ŠTETA OD DIVLJAČI

Članak 9.

Hrvatske šume i Ovlaštenik prava lova se obvezuju trajno pratiti pojave štete od divljači sukladno odredbama Zakona o lovstvu.

Praćenje šteta od divljači obavljat će ugovorne strane pregledom stanja šuma i tla od strane zajedničkog stručnog tijela o čemu će sačiniti zapisnik.

Ovlaštenik prava lova je dužan provoditi efikasne mjere zaštite od šteta koju čini divljač.

Visina naknade za utvrđenu štetu obračunava se sporazumno i isplaćuje u roku mjesec dana od dana nastanka štete, a ako se u tom roku naknada ne obračuna sporazumno, ili se ne isplati, pravo na naknadu štete ostvaruje se u postupku pred redovnim sudom prema mjestu nastanka štete.

USKLADIVANJE DINAMIKE MJERA I RADOVA U GOSPODARENJU ŠUMAMA I KORIŠTENJU PRAVA LOVA

Članak 10.

Ugovorne strane međusobno se obvezuju na usklađivanje radova u šumi i šumskom zemljištu odnosno lova u lovištu prema planu i dinamici izvršenja šumskogospodarske i lovngospodarske osnove (programa uzgoja divljači).

Pri održavanju lova u radno vrijeme za Hrvatske šume, Ovlaštenik prava lova, iz sigurnosnih razloga, obvezuje se najmanje 10 dana prije početka lova pisano obavijestiti nadležne osobe Hrvatskih šuma - Šumarije Dugo Selo o mjestu, vremenu, načinu lova i broju sudionika uz uvjet da ne remeti redovito gospodarenje šumama i šumskim zemljištem.

Hrvatske šume, Šumarija Dugo Selo dužne su početkom poslovne godine dostaviti Ovlašteniku prava lova radova po mjestu izvođenja radi usklađivanja plana gospodarenja

lovištem za tekuću godinu. Sva odstupanja od godišnjeg plana Hrvatske šume, Šumarija Dugo Selo su dužne prijaviti Ovlašteniku prava lova najkasnije 10 (deset) dana prije početka radova.

Pod radnim vremenom smatra se radno vrijeme propisano važećim Zakonom o radu kao i važećim Kolektivnim ugovorom za radnike Hrvatskih šuma.

Hrvatske šume odgovorne su za svu štetu na divljači kao i na lovno-gospodarskim i lovnotehničkim objektima koje prouzroče osobe koje u šumi i na šumskom zemljištu borave ili obavljaju radove za Hrvatske šume temeljem sklopljenog ugovora.

Prigodom sklapanja ugovora sa tvrtkama ili pojedincima koje temeljem ugovora obavljaju određene radove na području lovišta Ovlaštenika prava lova, Hrvatske šume će predmetnim ugovorima utvrditi obvezu na naknadu štete na lovnogospodarskim, lovnotehničkim objektima i divljači u koliko šteta nastane zbog sakrivenog postupanja ili grube nepažnje druge ugovorne strane.

Ovlaštenik prava lova dužan je čuvati lovnogospodarske i lovnotehničke objekte i divljač pažnjom dobrog gospodara, a u suprotnom nema pravo na naknadu štete na teret Hrvatskih šuma.

ZAJEDNIČKO TIJELO ZA PRAĆENJE I PROVEDBU OVOG UGOVORA

Članak 11.

U cilju zajedničke i kontinuirane suradnje u rješavanju problematike koja proizlazi iz ovog Ugovora, ugovorne strane obvezuju se ustanoviti Zajedničko tijelo od četiri člana, a svaka ugovorna strana imenuje po dva svoja člana.

Članak 12.

Zajedničko tijelo iz prethodnog članka nadležno je svu problematiku iz ovog Ugovora rješavati sporazumno te donositi odluke, preporuke i zaključke obvezujuće za obje ugovorne strane.

Zajedničko tijelo sastaje se po potrebi, a obvezno jednom u 6 mjeseci, računajući ovaj rok od zaključenja Ugovora.

Svi zapisnici zajedničkog tijela dostavljaju se objema ugovornim stranama koje su dužne po istima postupati.

Članak 13.

Ugovorne strane obvezuju se imenovati svoje predstavnike u zajedničko tijelo u roku od 30 dana od dana zaključenja ovog Ugovora a prva sjednica održati će se u roku 15 dana od njegova ustanovljenja na poziv predstavnika Hrvatskih šuma.

Odluke o imenovanju predstavnika ugovornih strana sastavni su dio Ugovora.

Članak 14.

Na sve odnose koji nisu obuhvaćeni odredbama ovog Ugovora primjenjivat će se odredbe Zakona o šumama, Zakona o lovstvu i Zakona o obveznim odnosima kao i svi drugi zakonski i podzakonski propisi koji reguliraju problematiku gospodarenja šumama i šumskim zemljištima kao i problematiku lova.

Članak 15.

Ovaj Ugovor zaključuje se na vrijeme važenja lovnogospodarske osnove lovišta Ovlaštenika prava lova, koji je dužan izvijestiti Hrvatske šume o lovnogospodarskoj osnovi i vremenu važenja iste, s tim da može prestati i prije isteka važenja lovnogospodarske osnove lovišta u slučaju da Ovlaštenika prava lova prestane to svojstvo zbog bilo kojeg razloga.

O razlozima prestanka statusa iz stavka 1. ovoga članka Ovlaštenik prava lova je dužan bez odlaganja izvijestiti Hrvatske šume u pisanoj formi, a najkasnije u roku 3 dana od nastanka tih razloga.

U slučaju isteka važenja postojeće osnove gospodarenja i izrade nove osnove gospodarenja, odnosno izvanredne revizije važeće osnove, ugovorne strane su suglasne da se zbog tih razloga pristupi izmjenama odgovarajućih odredbi ovoga Ugovora.

Članak 16.

Moguće sporove, ugovorne strane će rješavati sporazumno, a u protivnom je nadležan sud prema sjedištu Hrvatskih šuma.

Članak 17.

Ovaj Ugovor sastavljen je u roku 6 (šest) istovjetna primjerka od kojih svaka strana zadržava za sebe po 3 (tri) primjerka.

U Zagrebu, 25.04. 2011.

ZA HRVATSKE ŠUME D.O.O.
UŠP ZAGREB

VODITELJ PODRUŽNICE

Krunoslav Jakupčić dipl.ing.šum.

ZAGREB

1

29-04-11-1675/01

[Signature]

ZA OVLAŠTENIKA PRAVA LOVA

PREDSJEDNIK UDRUGE

Dragutin Makovica

PRILOG BROJ 3: ZAPISNIK STRUČNOG POVJERENSTVA
ZA PREGLED REVIDIRANE
LOVNOGOSPODARSKE OSNOVE

ZAPISNIK

sastavljen 8. veljače 2013. godine u Trebovcu povodom pregleda usklađenosti elaborata revidirane lovnogospodarske osnove za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC“ sa Zakonom o lovstvu („Narodne novine“, broj: 140/05. i 75/09.) te posebnim propisima i aktima koji se odnose na gospodarenje lovištem.

Na temelju članka 18. stavka 2. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj: 140/05.), članka 35. stavka 2. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine“, broj: 33/01 i 129/05) i članka 19. Statuta Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, broj: 17/05) Skupština zagrebačke županije na svojoj sjednici održanoj 4. svibnja 2006. godine u postupku ustanovljenja zajedničkih lovišta na prijedlog Stručne komisije) donosi Odluku o ustanovljenju zajedničkog otvorenog lovišta I/165 – „TREBOVEC“ na području Zagrebačke županije.

Na temelju članka 30. stavka 1. i 4. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj: 140/05.) Odluke županijske skupštine Zagrebačke županije o davanju u zakup zajedničkog otvorenog lovišta broj: I/165 – „TREBOVEC“ župan mr. sc. Stjepan Kožić i Lovačko društvo „SRNA“ Trebovec, Dugoselska 19, Zelina Breška, zastupano po predsjedniku društva Draženu Kelšinu sklapaju Ugovor broj 01065 o zakupu prava lova u zajedničkom otvorenom lovištu broj: I/165 – „TREBOVEC“ dana 4. svibnja 2006. godine. (Klasa: 021-01/06-01/76, Urbroj: 238/1-01-06-33).

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva odobrilo je lovnogospodarsku osnovu za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC“ 7. svibnja 2007. godine (Klasa: UP/I-323-02/07-01/10, Urbroj: 525-13-07-05-ZJ).

Izradi revizije lovnogospodarske osnove pristupilo se je zbog pojave nove vrste divljači – svinja divlja u lovištu odnosno ugradnje iste u lovnogospodarsku osnovu i usklađenja brojnosti sporednih vrsta divljači.

Lovačko društvo „SRNA“ Trebovec, podnijelo je zahtjev 27. prosinca 2012. godine Ministarstvu poljoprivrede za pregled elaborata revizije lovnogospodarske osnove za navedeno lovište, radi odobrenja iste.

Ministarstvo poljoprivrede temeljem spomenutog zahtjeva i članka 46. stavka 3. i članka 48. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj: 140/05. i 75/09.) osnovalo je Povjerenstvo za pregled elaborata lovnogospodarske osnove u sastavu:

1. Tomislav Žuglić, dipl. ing. šum. - predsjednik
2. Zrinko Jakšić, dipl. ing. šum. – član
3. Biljana Miljovski, dipl. ing. šum. – član

i dalo mu u zadatak da obavi pregled predloženoga elaborata lovnogospodarske osnove i da svoje mišljenje o potvrđivanju istog Ministarstvu poljoprivrede.

Povjerenstvo se sastalo u uredu i na terenu 8. veljače 2013. godine, a radu Povjerenstva bili su prisutni predstavnici lovoovlaštenika i izrađivač osnove.

Lovačko društvo „SRNA“ Trebovec povjerilo je izradu revidirane lovnogospodarske osnove za predmetno lovište trgovačkom društvu „PLODOVI BILOGORE“ d.o.o. Bjelovar, J. Haulika 17., . (licenca br.0429), stručna osoba za izradu lovnogospodarskih osnova je Branimir Stankić dipl. ing. šum.

Povjerenstvo za pregled elaborata revidirane lovnogospodarske osnove u vremenskom razdoblju koje je imalo na raspolaganju, nije utvrdilo nedostatke prema Pravilniku o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači („Narodne novine“, broj: 40/06., 92/08. i 39/11), Zakona o lovstvu te provedbenih propisa donešenih temeljem Zakona.

Predloženi elaborat revidirane lovnogospodarske osnove sadrži sljedeće propisane dijelove:

1. Uvod

2. Podaci o lovištu:

- osnovni podaci o lovištu
- prikaz vrsta i broja divljači i životinjskih vrsta
- opis tehničke opremljenosti lovišta.

3. Gospodarenje s divljači i lovištem:

- dosadašnje gospodarenje
- smjernice budućeg gospodarenja s uvjetima i mjerama zaštite prirode
- sumarni prikaz plana i izvršenja plana prihrane i izlučivanja glavnih vrsta divljači
- očevidnik lovnotehničkih i lovnogospodarskih objekata

Uvod sadrži sve potrebne podatke o načinu i vremenu ustanovljenja lovišta kao i podatke o lovovlašteniku. Podaci o lovištu sadrže opširan opis prirodnih značajki staništa, prikaz vrsta i broja divljači i ostalih životinjskih vrsta koje obitavaju u njemu te opis tehničke opremljenosti lovišta.

Iz poglavlja „Gospodarenje s divljači i lovištem“ daju se sljedeći osnovni podaci:

Dosadašnje gospodarenje:

Prema dosadašnjoj lovnogospodarskoj osnovi sa svinjom divljom nije se gospodarilo. Svinja divlja se lovne godine 2009/10, 2010/11, 2011/12 te 2012/13 odstrjeljivala prema Rješenjima Zagrebačke županije, uz suglasnost Ministarstva nadležnog za poslove lovstva na osnovu počinjenih šteta.

Brojno stanje svinje divlje utvrđeno osmatranjem i prebrojavanjem na dan 1. travnja 2012. godine.

Vrsta divljači	Pomladak		Mladi		Srednji		Zreli		Ukupno		Sveukupno
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
Svinja divlja	1	1	1	2	1	-	-	-	3	3	6

Prikaz budućeg gospodarenja za razdoblje od 1. travnja 2012. do 31. ožujka 2016. godine UZGOJ DIVLJAČI

Sa svinjom divljom gospodariti će se kao sa sporednom vrstom divljači, a glavni parametri će biti sljedeći:

Vrsta Divljači	LPP	Bonitet	Matični fond	Prirast	Gospodarski kapacitet
	ha	razred	grla/kljunova		
Svinja divlja	300	II	6	8	14

LOVNOGOSPODARSKI I LOVNOTEHNIČKI OBJEKTI

Lovnogospodarski i lovnotehnički objekti prikazani su za divljač svinja divlja s dinamikom izgradnje i održavanja. Postojeći lovnogospodarski i lovnotehnički objekti su redovito održavani i u ispravnom su stanju.

Redni broj.	Vrsta objekta - komada	planirano izgraditi novih objekata
1	Hranište za divlje svinje	2
2.	Solišta	4

BIOTEHNIČKE MJERE NA PREHRANI I PRIHRANI DIVLJAČI

Prihrana i prehrana divljači prikazana je za divljač svinja divlja i s dinamikom prihrane prema dinamici razvoja fonda.

OSTALO

U elaboratu važeće lovnogospodarske osnove dat je prikaz lova i korištenja divljači (načini lovljenja) te uporaba lovačkog oružja i lovačkih naboja za pojedine vrste divljači.

Također je dat prikaz stručne službe za provedbu lovnogospodarske osnove i prikaz organizacije lovočuvarske službe, prikaz potrebnih ulaganja u divljač i stanište, kao i izračun vrijednosti lovišta na kraju važenja lovnogospodarske osnove. Osnovi su priloženi lovna kronika, topografska karta lovišta u mjerilu 1 : 25 000, akt o ustanovljenju lovišta, a priložit će se i akt o odobrenju lovnogospodarske osnove.

Primjedbe i prijedlozi su tijekom rada Povjerenstva prihvaćeni i ugrađeni u elaborat.

Nakon pregleda elaborata revidirane lovnogospodarske osnove povjerenstvo donosi sljedeći:

ZAKLJUČAK

- U revidiranoj lovnogospodarskoj osnovi potrebno je izvršiti sljedeće izmjene i dopune:
  - ugraditi Uvjete zaštite prirode
  - sukladno članku 27. Pravilniku o načinu izrade... priložiti elaboratu ostale potrebne dokumente
  - ugraditi i ostale primjedbe i prijedloge Povjerenstva u osnovu.
- Lovoovlaštenik se obvezuje u roku od 15 dana od dana sastavljanja ovoga zapisnika dostaviti ovom Povjerenstvu presliku Zapisnika o prebrojavanju divljači u predmetnom lovištu na dan 1. travnja 2012. godine.
- Lovačko društvo „SRNA“ Trebovec obvezuje se da u roku od 30 dana od dana sastavljanja ovoga zapisnika dostavi na uvid u Ministarstvo poljoprivrede jedan primjerak usklađene revidirane lovnogospodarske osnove za predmetno lovište s ugrađenim primjedbama i prijedlozima Povjerenstva i priložima sukladno članku 27. Pravilnika o načinu izrade...
- Provjeru usklađenosti revidirane lovnogospodarske osnove izvršiti će se uredski prema ovome Zapisniku i radnoj inačici lovnogospodarske osnove o čemu će se napisati službena zabilješka ukoliko to bude potrebno.
- Predlaže se Ministarstvu poljoprivrede:
  - da na temelju članka 46. stavka 3. Zakona o lovstvu a u svezi članka 4. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja.... odobri revidiranu lovnogospodarsku osnovu za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 – „TREBOVEC“ za vremensko razdoblje od 1. travnja 2012. do 31. ožujka 2016., ukoliko se u danom roku dostavi usklađena revidirana lovnogospodarske osnove s primjedbama i prijedlozima Povjerenstva.

b) da na temelju članka 46. stavka 3. Zakona o lovstvu a u svezi članka 4. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja... odbaci revizija lovnogospodarske osnove za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 „TREBOVEC“ ukoliko se u danom roku ne dostavi usklađena revidirana lovnogospodarska osnova s primjedbama i prijedlozima Povjerenstva.

6. Nakon provedenog postupka usklađivanja ispravljene revidirane lovnogospodarske osnove s radnom inačicom i odobravanja iste sukladno točki 5. podtočki a) ovoga Zapisnika, lovoovlaštenik je obavezan u roku od 30 dana od dana primitka Rješenja o odobrenju revidirane lovnogospodarske osnove dostaviti u Ministarstvo poljoprivrede na ovjeru 2 primjerka uvezane revidirane lovnogospodarske osnove te jedan primjerak na CD-u.

Za lovoovlaštenika:

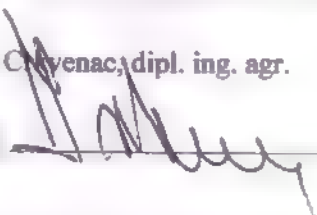
LD „SRNA“ Trebovec
Predsjednik: Dragutin Maković

Za izradivača LGO:

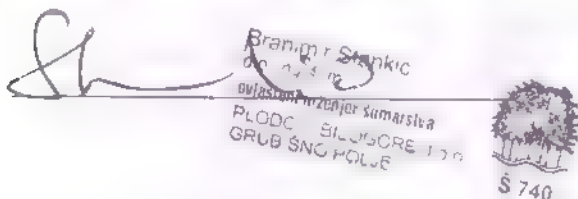
PLODOVI BILOGORE d.o.o. Bjelovar

Đuro Čvjenec, dipl. ing. agr.

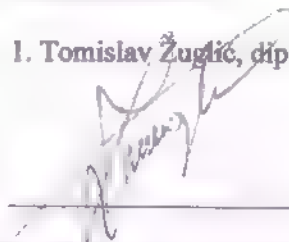
PLODOVI BILOGORE
BJELOVAR

Branimir Stankić, dipl. ing. šum.

Za Povjerenstvo:

1. Tomislav Žuglić, dipl. ing. šum.

2. Zrinko Jakšić, dipl. ing. šum.

3. Biljana Miljovski, dipl. ing. šum.

PRILOG BROJ 4: AKT O ODOBRENJU REVIDIRANE
LOVNOGOSPODARSKE OSNOVE

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 78, P.P. 1034
Telefon: 61 06 111, Telefax: 61 09 201

KLASA: UP/I-323-02/12-01/44
URBROJ: 525-11/1029-13-6
Zagreb, 13. ožujka 2013. godine

Ministarstvo poljoprivrede, na temelju članka 46 stavka 3. i članka 48. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj 140/05. i 75/09.), članka 4. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači („Narodne novine“, broj 40/06, 92/08 i 39/11.) te članka 96 stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, 47/09.), povodom zahtjeva lovoovlaštenika Lovačkog društva „SRNA Trebovec“ za odobrenje revidirane lovnogospodarske osnove za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 - „TREBOVEC“, donosi

RJEŠENJE

1. Odobrava se revidirana lovnogospodarska osnova za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 - „TREBOVEC“.
2. Revidiranom lovnogospodarskom osnovom iz točke 1. ovoga Rješenja utvrđuje se gospodarenje lovištem u razdoblju od 1. travnja 2012. do 31. ožujka 2016. godine.
3. Ovo Rješenje i Zapisnik Povjerenstva sastavljen su dnevni revidirane lovnogospodarske osnove iz točke 1. ovoga Rješenja.
4. Revidiranoj lovnogospodarskoj osnovi iz točke 1. ovoga Rješenja prilaže se lovnogospodarska osnova odobrena Rješenjem Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva (Klasa: UP/I-323-02-07-01/10, URBROJ: 525-13-07-05-ZJ od 7. svibnja 2007. godine) za razdoblje od 1. travnja 2006. do 31. ožujka 2016. godine.
5. Lovoovlaštenik se obvezuje u roku od 30 dana od dana primitka ovoga Rješenja, dostaviti Ministarstvu poljoprivrede na ovjeru dva primjerka vezane revidirane lovnogospodarske osnove iz točke 1. ovoga Rješenja s propisanim prilogima i primjerak iste osnove u elektroničkom zapisu na optičkom mediju.

Obrazloženje

Lovoovlaštenik u zajedničkom otvorenom lovištu broj: I/165 - „TREBOVEC“ Lovačko društvo „SRNA“ Trebovec, podnijelo je dana 27. prosinca 2012. godine Ministarstvu poljoprivrede zahtjev za odobrenje revidirane lovnogospodarske osnove za zajedničko otvoreno lovište broj: I/165 - „TREBOVEC“.

U provedbenom postupku, Povjerenstvo Ministarstva poljoprivrede, ustanovljeno za pregled elaborata revidirane lovnogospodarske osnove Odlukom o osnivanju povjerenstva (KLASA: UP/I-323-02-12-01/44, URBROJ: 525-11/1029-13-2 od 1. veljače 2013. godine), na sjednici održanoj 8. veljače 2013. godine pregledalo je dostavljeni elaborat revidirane lovnogospodarske osnove za lovište iz točke 1. ovoga Rješenja te je svojim Zapisnikom utvrdilo da je elaborat izrađen prema odredbama Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači. Istim je Zapisnikom obavezalo lovoovlaštenika da u roku od 30 dana od dana sastavljanja Zapisnika dostavi na uvid u Ministarstvo poljoprivrede jedan primjerak

revidirane lovnogospodarske osnove s ugrađenim primjedbama i prijedlozima koje je istaknulo Povjerenstvo pri pregledu elaborata.

Ispravljeni i dopunjeni elaborat revidirane lovnogospodarske osnove dostavljen je Upravi šumarstva, lovstva i drvne industrije u za to predviđenom roku.

Primjerak revidirane lovnogospodarske osnove (s ugrađenim primjedbama i prijedlozima iskazanim na sjednici Povjerenstva Ministarstva poljoprivrede od 8. veljače 2013. godine) uspoređen je s radnim primjerkom revidirane lovnogospodarske osnove razmatranom na pregledu te je utvrđeno da su sve primjedbe i prijedlozi ugrađeni na način kako je to zatraženo Zapisnikom Povjerenstva sa pregleda.

S obzirom da je revidirana lovnogospodarska osnova, za lovište iz točke 1. ovoga Rješenja, izrađena u skladu s gore navedenim propisima, valjalo je temeljem članka 96. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku riješiti kao u izreci.

Upravna pristojba po Tarifnom broju 1 i 53. točka 2. Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 8/96, -126/11) uplaćena je od pristojbenog obveznika u korist računa Državnog Proračuna Republike Hrvatske, a izvještaj nadležnom tijelu o izvršenoj uplati priložen je uz zahtjev.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovoga Rješenja može se pokrenuti upravni spor, tužbom kod mjesno nadležnog upravnog suda u roku 30 dana od dana dostave Rješenja.

MINISTAR
Tihomir Jakovina

DOSTAVITI:

- ① Lovačko društvo „SRNA“ Trebovec
Dugoselska 19, Zelina Breška, 10 310 Ivanić Grad
2. Zagrebačka županija
Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo
Ulica grada Vukovara 72/V, p.p. 974., 10 001 Zagreb
3. Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije
Sektor inspekcija u šumarstvu i lovstvu
Služba inspekcija u šumarstvu i lovstvu
4. Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije
Sektor šumarstva i lovstva
Služba lovstva
5. Pismohrana.

PRILOG BROJ 5: UVJETI ZAŠTITE PRIRODE

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 4866 100

Uprava za zaštitu prirode
KLASA: UP/I 612-07/12-71/60
URBROJ: 517-07-2-2-12-4
Zagreb, 21. studenoga 2012.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za zaštitu prirode temeljem članka 18. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstva i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“, br. 150/2011, 22/2012) i članaka 122., 123. i 201. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 70/2005, 139/2008, 57/2011), povodom zahtjeva lovačkog društva „SRNA“ TREBOVEC, Dugoselska 8, Zelina Breška, 10310 Ivanić Grad, lovoovlaštenika zajedničkog otvorenog lovišta broj: I/165 – „TREBOVEC“, podnesenog putem izrađivača revizije lovnogospodarske osnove, Trgovačkog društva „PLODOVI BILOGORE“ d.o.o., J. Haulika 17, 43000 Bjelovar, donosi

RJEŠENJE

Lovačkom društvu „SRNA“ TREBOVEC, Dugoselska 8, Zelina Breška, 10310 Ivanić Grad, lovoovlašteniku zajedničkog otvorenog lovišta broj I/165 – „TREBOVEC“, za izradu i provođenje revidirane lovnogospodarske osnove za ovo lovište, izdaju se

uvjeti zaštite prirode

1. Uskladiti planove lova i ostalih aktivnosti u lovištu sa zonama značajnim za razne oblike turističkih i ostalih djelatnosti;
2. Uključiti se u zaštitu i održavanje elemenata krajobrazne i biološke raznolikosti, kroz poštivanje odredbi lovnogospodarske osnove, npr. košnja i sl.;
3. Svaki pronalazak uginule ili ozlijeđene strogo zaštićene životinjske svojte treba odmah prijaviti nadležnom ministarstvu i Državnom zavodu za zaštitu prirode;
4. U blizini (do 300 m) aktivnih gnijezda strogo zaštićenih ptica grabljivica i crne rode ne provoditi lovne aktivnosti u vrijeme njihovog razmnožavanja;
5. Obraditi stanje ostalih životinjskih vrsta, s posebnim naglaskom na vidru, orla štekavca, orla kliktaša, škanjca osaša, eju livadarku, crnu lunju, crnu rodu, goluba dupljaša, jastrebaču, kosca, malu šljuku i šumsku šljuku, te druge zaštićene vrste u smislu posebnih zakonskih i podzakonskih akata (popis propisa u privitku);
6. U poglavlju Kronika lovišta potrebno je evidentirati opažanja i nalaze rijetkih i strogo zaštićenih vrsta sukladno uvjetu br. 5, npr. zabilježiti aktivna gnijezda orla štekavca, orla kliktaša, škanjca osaša, eje livadarke, crne lunje, crne rode, opažanja jedinki vidre i sl., a podatke jednom godišnje dostavljati Državnom zavodu za zaštitu prirode;
7. Ovo Rješenje sa privitkom: Mjere zaštite prirode za lovno-gospodarsku osnovu za zajedničko otvoreno lovište br. I/165 „TREBOVEC“, sastavni je dio revidirane lovnogospodarske osnove;

Obrazloženje

Lovačko društvo „SRNA“ TREBOVEC, Dugoselska 8, Zelina Breška, 10310 Ivanić Grad, lovoovlaštenik zajedničkog otvorenog lovišta broj: L165 „TREBOVEC“, podnijelo je putem izrađivača revizije lovnogospodarske osnove, Trgovačkog društva „PLODOVI BILOGORE“ d.o.o., J. Haulika 17, 43000 Bjelovar, zahtjev za izdavanje uvjeta zaštite prirode, kako bi ih ugradilo u revidiranu lovnogospodarsku osnovu tog lovišta.

Članak 122. Zakona o zaštiti prirode propisuje da se korištenje prirodnih dobara provodi na temelju planova gospodarenja, članak 123. propisuje da planovi gospodarenja prirodnim dobrima, radi zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti, sadrže mjere i uvjete zaštite prirode, a članak 201. utvrđuje vrijeme ishodenja i ugradnje uvjeta zaštite prirode prilikom obnove ili prve revizije.

Razmatrajući predmetni zahtjev sa stanovišta zaštite prirode te imajući u vidu svrhu i značaj istog, ovo Ministarstvo nalazi da treba utvrditi i uvrstiti uvjete zaštite prirode u navedenu plansku dokumentaciju, te je stoga riješeno kao u dispozitivu.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Ovo je Rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog Rješenja.

Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički

Privitak: kao u tekstu

Dostaviti:

1. „PLODOVI BILOGORE“ d.o.o., J. Haulika 17, 43 000 Bjelovar
(za LD „SRNA“ TREBOVEC, Dugoselska 8, Zelina Breška, 10 310 Ivanić Grad)
2. Državni zavod za zaštitu prirode, Trg Mažuranica 5, 10 000 Zagreb
3. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije,
Služba lovstva, Trg kralja Petra Krešimira IV br. 1, 10 000 Zagreb
4. Uprava za inspekcijske poslove, Sektor inspekcije zaštite prirode – ovdje
5. U spis predmeta

Hrvatska zakonska regulativa iz područja zaštite prirode

1. Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske - ("Narodne novine" br. 143/08)
2. Zakon o zaštiti prirode - ("Narodne novine" br. 70/05, 139/08, 57/11)
3. Pravilnik o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim - ("Narodne novine" br. 99/09)
4. Pravilnik o prekograničnom prometu i trgovini zaštićenim vrstama - ("Narodne novine" br. 12/09, 143/10)
5. Pravilnik o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova - ("Narodne novine" br. 07/06, 119/09)
6. Pravilnik o zaštiti vrsta vodozemaca (Amphibia) - ("Narodne novine" br. 80/99)
7. Pravilnik o zaštiti kopnenih puževa (Gastropoda terrestria) - ("Narodne novine" br. 29/99)
8. Pravilnik o zaštiti gljiva (Fungi) - ("Narodne novine" br. 34/02)
9. Pravilnik o visini naknade štete prouzročene nedopuštenom radnjom na zaštićenim životinjskim vrstama - ("Narodne novine" br. 84/96, 79/02)
10. Pravilnik o skupljanju samoniklih biljaka u svrhu prerade, trgovine i drugog prometa - ("Narodne novine" br. 154/08)
11. Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu - ("Narodne novine" br. 118/09)
12. Uredba o proglašenju ekološke mreže - ("Narodne novine" br. 109/07)
13. Pravilnik o prijelazima za divlje životinje - ("Narodne novine" br. 5/07)

Popis međunarodnih konvencija iz područja zaštite prirode, kojih je RH stranka

1. Konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine (Pariz, 1972) - Notifikacija o sukcesiji ("Narodne novine - Međunarodni ugovori" br. 12/93)
2. Konvencija o močvarnim staništima koja su od međunarodnog značenja, naročito kao staništa ptica močvarica (Ramsar, 1971.) - Notifikacija o sukcesiji ("Narodne novine - Međunarodni ugovori" br. 12/93)
3. Konvencija o biološkoj raznolikosti (Rio de Janeiro, 1992)
  - Zakon o potvrđivanju - ("NN - Međunarodni ugovori" br. 6/96)
  - Protokol o biološkoj sigurnosti u okviru Konvencije o biološkoj raznolikosti ("Narodne novine - Međunarodni ugovori", broj 7/2002)
4. Konvencija o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja (Bonn, 1979) i pripadajući sporazumi
  - Zakon o potvrđivanju za sve - ("Narodne novine - Međunarodni ugovori" br. 6/2000),
  - Sporazum o zaštiti euroazijsko-sjevernoafričkih migratornih ptica močvarica (AEWA) (1995),
  - Sporazum o zaštiti europskih šišmiša (EUROBATS) (1991);
  - Memorandum o razumijevanju u svezi s mjerama zaštite za droplju (Otis tarda) (2000.);
  - Memorandum o razumijevanju u svezi s mjerama zaštite za tankokunog pozviždača (Numenius tenuirostris) (1994)
 Republika Hrvatska potpisnica od 1994. godine
5. Konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bern, 1979.)
  - Zakon o potvrđivanju ("Narodne novine" - Međunarodni ugovori" br. 6/2000)
6. Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore (CITES), (Washington, 1973)
  - Zakon o potvrđivanju (ratifikaciji) - ("Narodne novine" - Međunarodni ugovori" br. 12/99)
7. Konvencija o europskim krajobrazima (Firenza, 2000) - Zakon o potvrđivanju ("NN - Međunarodni ugovori" br. 12/2002)

Državni zavod za zaštitu prirode

Mjere i prijedlozi uvjeta zaštite prirode za lovno-gospodarsku osnovu za zajedničko otvoreno lovište br. I/165 „TREBOVEC“ - stručna podloga -

Državni zavod
za zaštitu prirode

**Mjere i prijedlozi uvjeta zaštite prirode za lovno-gospodarsku
osnovu za zajedničko otvoreno lovište
br. I/165 „TREBOVEC“
- stručna podloga -**

David M. Marković, v.d. ravnatelja

Klasa: 612-07/12-22/39
Ur. broj: 366-07-9-12-2

Zagreb, studeni 2012.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	4
2. OPĆA OBILJEŽJA LOVIŠTA	5
3. OBILJEŽJA PODRUČJA SA STANOVIŠTA ZAŠTITE PRIRODE	6
3.1. ZAŠTIĆENE I UGROŽENE VRSTE	6
3.2. UGROŽENA I RIJETKA STANIŠTA	17
3.3. ZAŠTIĆENA I EVIDENTIRANA PODRUČJA.....	19
3.4. PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE RH	19
4. PRIJEDLOZI UVJETA ZAŠTITE PRIRODE.....	20
4.1. OPĆI UVJETI	20
4.2. VRSTE	20
4.3. STANIŠTA	21
5. IZVORI PODATAKA	22
6. PRILOZI.....	23

1. UVOD

Zajedničko otvoreno lovište br. I/165 „TREBOVEC“ ustanovljeno je Odlukom Skupštine Zagrebačke županije (Klasa: 021-01/06-01/76, Ur. broj: 238/1-01-06-33) od 04.05.2006. godine.

Lovačko društvo „SRNA“, Ivanić Grad, predalo je Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, Upravi za zaštitu prirode, zahtjev za utvrđivanje uvjeta zaštite prirode za zajedničko otvoreno lovište br. I/165 „TREBOVEC“.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za zaštitu prirode je, sukladno članku 157., stavku 1., alineji 6. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine br. 70/05, 139/08, 57/11), koji propisuje da Državni zavod za zaštitu prirode izrađuje stručne podloge za potrebe utvrđivanja uvjeta zaštite prirode za izradu lovno-gospodarske osnove, zatražilo od Zavoda izradu stručne podloge za navedeno lovište (Klasa: UP/I 612-07/12-71/60, Ur. broj: 517-07-2-2-12-2), temeljem koje će utvrditi tražene uvjete zaštite prirode.

Državni zavod za zaštitu prirode izradio je stručnu podlogu prema članku 123. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine br. 70/05, 139/08, 57/11), u kojem se propisuje da planovi gospodarenja prirodnim dobrima sadrže mjere i uvjete zaštite prirode. Mjere zaštite prirode sadrže:

- pregled zaštićenih i evidentiranih prirodnih vrijednosti, ekološki značajnih područja i osobito vrijednih krajobrazu s njihovim značajkama i ocjenom stanja;
- pregled područja na kojima se očekuje postojanje prirodnih vrijednosti, te preporuke za ponašanje prigodom otkrivanja tih vrijednosti ili proglašavanja njihove zaštite;
- zaštitne mjere i razvojna usmjerenja za zaštićene prirodne vrijednosti, ekološki značajna područja i osobito vrijedne krajobrazu;
- mjere za očuvanje biološke raznolikosti, osobito mjere za očuvanje stanišnih tipova;
- kartografski prikaz stanišnih tipova.

Prije izrade planova gospodarenja prirodnim dobrima vlasnici i nositelji prava dužni su od ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode ishoditi uvjete zaštite prirode.

Sukladno navedenom, stručna podloga se dostavlja Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, Upravi za zaštitu prirode, u cilju utvrđivanja uvjeta zaštite prirode koje je potrebno ugraditi u lovno-gospodarsku osnovu za zajedničko otvoreno lovište br. I/165 „TREBOVEC“.

2. OPĆA OBILJEŽJA LOVIŠTA ¹

NAZIV LOVIŠTA	Zajedničko otvoreno lovište br. I/165 „TREBOVEC“	
VRSTA LOVIŠTA	Zajedničko otvoreno	
OVLAŠTENIK PRAVA LOVA	Lovačko društvo „SRNA“, Ivanić Grad	
UKUPNA POVRŠINA LOVIŠTA	• prema Odluci o ustanovljenju – 1 819 ha	
GLAVNE VRSTE DIVLJAČI KOJA OBITAVA	srna obična	
	zec	
	fazan	
BROJ DIVLJAČI KOJA SE PREMA MOGUĆNOSTIMA STANIŠTA MOŽE UZGAJATI (Broj svih vrsta divljači propisat će se lovnogospodarskom osnovom)	srna obična	15 grla
	zec obični	50 grla
	fazan - gnjetlovi	105 kljunova

¹ Podaci preuzeti iz Odluke o ustanovljenju zajedničkog otvorenog lovišta I/165 „TREBOVEC“, Skupština Zagrebačke županije (Klasa: 021-01/06-01/76, Ur. broj: 238/1-01-06-33) od 04.05.2006. godine.

3. OBILJEŽJA PODRUČJA SA STANOVIŠTA ZAŠTITE PRIRODE

3.1. ZAŠTIĆENE I UGROŽENE VRSTE

Nacionalni i međunarodni propisi

Zaštita prirode u Hrvatskoj regulirana je Zakonom o zaštiti prirode (Narodne novine br. 70/05, 139/08, 57/11). Prema Zakonu o zaštiti prirode, ugrožene divlje svojte (vrste i podvrste) proglašavaju se **strogo zaštićenima** ili **zaštićenima**. Popis navedenih divljih svojti utvrđen je *Pravilnikom o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim (NN 99/09)*.

Prema članku 97. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine br. 70/05, 139/08, 57/11) zabranjeno je branje, skupljanje, uništavanje, sječa ili iskopavanje samoniklih **strogo zaštićenih biljaka i gljiva**, te držanje i trgovina samoniklim strogo zaštićenim biljkama i gljivama. **Strogo zaštićene životinje** zabranjeno je namjerno hvatati, držati i/ili ubijati, namjerno oštećivati ili uništavati njihove razvojne oblike, gnijezda ili legla, te područja njihova razmnožavanja ili odmaranja, namjerno uznemiravati, naročito u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, migracije i hibernacije, ako bi uznemiravanje bilo značajno u odnosu na ciljeve zaštite, namjerno uništavati ili uzimati jaja iz prirode ili držati prazna jaja, prikrivati, držati, uzgajati, trgovati, uvoziti, izvoziti, prevoziti i otuđivati ili na bilo koji način pribavljati i preparirati. Zaštitu uživaju i samonikle biljke i gljive, te divlje životinje koje se nalaze u nacionalnom parku, strogom rezervatu, te u posebnom rezervatu ako se radi o samoniklim biljkama, gljivama, te divljim životinjama radi kojih je područje primarno zaštićeno, kao i sve podzemne životinje, i kad nisu zaštićene kao pojedine svojte, ako aktom o zaštiti toga područja za pojedinu vrstu nije drugačije određeno. Nenamjerno hvatanje i/ili ubijanje strogo zaštićenih životinja prijavljuje se ministarstvu nadležnom za poslove zaštite prirode. Navedeno ministarstvo vodi evidenciju o nenamjerno uhvaćenim i/ili ubijenim strogo zaštićenim životinjama, te odlučuje o zaštitnim mjerama u cilju sprječavanja negativnog utjecaja na pojedine vrste.

Korištenje **zaštićenih divljih svojti** dopušteno je na način i u količini da se njihove populacije na državnoj ili na lokalnoj razini ne dovedu u opasnost, sukladno članku 94. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine br. 70/05, 139/08, 57/11). Ministar nadležan za zaštitu prirode i ministar nadležan za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, morsko i slatkovodno ribarstvo te vodno gospodarstvo, svaki u svom djelokrugu, propisuju mjere zaštite zaštićenih divljih svojti koje obuhvaćaju: sezonsku zabranu korištenja i druga ograničenja korištenja populacija, privremenu ili lokalnu zabranu korištenja radi obnove populacija na zadovoljavajuću razinu i/ili reguliranje trgovine, držanja radi trgovine i transporta radi trgovine živih i mrtvih primjeraka. Ministarstvo nadležno za poslove zaštite prirode vodi evidenciju o načinu i količini korištenja zaštićenih divljih svojti radi utvrđivanja i praćenja stanja populacija. Ako se utvrdi da je zbog korištenja zaštićena divlja svojta ugrožena, ministar može donijeti naredbu kojom zabranjuje ili ograničava korištenje te svojte.

Na popisu zaštićenih divljih svojti nalaze se i neke vrste čije je korištenje regulirano Zakonom o lovu, a ministarstvo nadležno za poslove zaštite prirode obvezno je pratiti stanje populacija navedenih vrsta.

Popis zaštićenih divljih svojti temeljem Zakona o zaštiti prirode
koje su ujedno i lovna divljač (L)

SISAVCI PORODICA	VRSTA Znanstveno ime	VRSTA Hrvatsko ime	NAPOMENA
<i>Castoridae</i>	<i>Castor fiber</i>	Europski dabar	L
<i>Myoxidae</i>	<i>Myoxus glis</i>	Sivi puh	dio populacije- L
<i>Leporidae</i>	<i>Lepus europaeus</i>	Europski zec	L
<i>Canidae</i>	<i>Canis aureus</i>	Čagalj	L
<i>Ursidae</i>	<i>Ursus arctos</i>	Mrki ili smeđi medvjed	L
<i>Mustelidae</i>	<i>Martes martes</i>	Kuna zlatica	L
	<i>Mustela nivalis</i>	Lasica	L
	<i>Mustela putorius</i>	Tvor	L
<i>Bovidae</i>	<i>Rupicapra rupicapra</i>	Divokoza	L
PTICE PORODICA	VRSTA Znanstveno ime	VRSTA Hrvatsko ime	NAPOMENA
<i>Anatidae</i>	<i>Anas crecca</i>	Krčulja,	L
	<i>Anas platyrhynchos</i>	Divlja patka	L
	<i>Anas querquedula</i>	Patka pupčanica	L
	<i>Anser albifrons</i>	Lisasta guska	L
	<i>Anser fabalis</i>	Guska glogovnjača	L
	<i>Aythya ferina</i>	Glavata patka	L
	<i>Aythya fuligula</i>	Krunata patka	L
<i>Columbidae</i>	<i>Columba livia</i>	Divlj. go.ub	L
<i>Phasianidae</i>	<i>Alectoris graeca</i>	Jarebica kamenjarka	L
	<i>Coturnix coturnix</i>	Prepelica	L
	<i>Perdix perdix</i>	Trčka skvrčulja	L
<i>Rallidae</i>	<i>Fulica atra</i>	Liska	L
<i>Scolopacidae</i>	<i>Gallinago gallinago</i>	Šljuka kokošica	negniježdeća populacija- L
	<i>Scolopax rusticola</i>	Šljuka	negniježdeća populacija- L

Zaštita prirode na području Europske unije regulirana je dvjema direktivama: Direktivom o pticama i Direktivom o staništima.

Direktiva o pticama

Ova direktiva bila je donesena još 1979. godine s ciljem dugoročnog očuvanja svih divljih ptičjih vrsta i njihovih važnih staništa na teritoriju EU. Poseban naglasak je na zaštiti migratornih vrsta koja zahtijeva koordinirano djelovanje svih europskih zemalja. Propis se odnosi na 181 ptičju svojtu (vrstu ili podvrstu) te zahtijeva očuvanje dovoljno prostranih i raznolikih staništa za njihov opstanak. Također se zabranjuju načini masovnog i neselektivnog lova te iskorišćivanje, prodaja ili komercijalizacija većine ptičjih vrsta. Načinjene su određene iznimke radi sporta i lova, a dopušta se članicama učiniti iznimke u slučajevima kada ptice predstavljaju ozbiljnu opasnost za sigurnost i zdravlje ljudi ili drugih biljaka i životinja, te kad nanose velike gospodarske štete. Pojedine zemlje obvezne su utvrditi i zaštititi dovoljan broj i u dovoljnoj površini

najpovoljnijih područja za zaštitu ptičjih vrsta iz **Dodatka I Direktive (SPA područja)** koja postaju sastavni dio NATURA 2000. U zemljama EU ukupno je proglašeno 5347 SPA područja koja zauzimaju površinu od 517340 km² kopna (morskih SPA područja je 566, na površini od 110220 km²) (Izvor: *European Commission, NATURA 2000 Barometer, January 2011.*).

Direktiva o staništima

Cilj ove direktive donesene 1992. godine je doprinijeti očuvanju biološke raznolikosti članica EU kroz zaštitu staništa divlje flore i faune. Glavni način ostvarenja ovog cilja jest uspostavljanje ekološke mreže područja NATURA 2000. Ova područja (SAC područja) značajna su za očuvanje ugroženih vrsta (osim ptica) i stanišnih tipova koji su navedeni u dodacima Direktive, u tzv. "povoljnom statusu očuvanosti". Kod odabira područja u obzir se uzimaju isključivo znanstveni kriteriji odnosno zahtjevi. Prilikom upravljanja područjima NATURA 2000, osim znanstvenih, uzimaju se u obzir i gospodarski, društveni i kulturni zahtjevi te regionalne i lokalne značajke. Zaštita područja provodi se ocjenjivanjem utjecaja pojedinih planova i zahvata, provođenjem planova upravljanja te ugovornim i drugim aranžmanima s vlasnicima i korisnicima zemljišta kroz koje se osigurava primjena odgovarajućih zaštitnih mjera. Nove članice EU na dan pristupa moraju predati popis predloženih područja za NATURA 2000 s odgovarajućom bazom podataka o svakom pojedinom području. **Za vrste navedene na Dodatku II Direktive potrebno je utvrditi važna područja i zaštititi ih**, vrste na Dodatku IV potrebno je strogo zaštititi, a vrste na Dodatku V uživaju status zaštićenih vrsta čije se populacije smiju eksploatirati uz stalan nadzor. U zemljama EU trenutno je proglašeno ukupno 22594 SCI područja (područja važnih za divlje svojte osim ptica i stanišne tipove) koja zauzimaju površinu od 583888 km² kopna (morskih SCI područja je 1247, na površini od 149732 km²) (Izvor: *European Commission, NATURA 2000 Barometer, January 2011.*).

Crvene knjige

Crvene knjige ugroženih vrsta objedinjuju podatke o onim svojtima (vrstama ili podvrstama) koje se smatraju ugroženima temeljem znanstvene procjene prema međunarodnim kriterijima koje je postavila međunarodna unija za zaštitu prirode IUCN. Te se vrste upisuju na tzv. Crveni popis, a detaljno obrađuju u crvenim knjigama. Crvene knjige za pojedine skupine ugroženih vrsta Hrvatske izradili su kompetentni stručnjaci te one predstavljaju temelj za zakonsku zaštitu vrsta.

Crveni popis obuhvaća vrste s visokim stupnjem ugroženosti, odnosno za koje se smatra da su pred izumiranjem (CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene i V – osjetljive) te vrste koje bi mogle postati ugrožene ukoliko se ne poduzmu zaštitne mjere (NT – niskorizične i LC – najmanje zabrinjavajuće), kao i vrste koje se radi nedostatka podataka ne mogu svrstati u neku od navedenih kategorija DD – nedovoljno poznate).

Tablica 1. Institucije nadležne za pojedine segmente zaštite prirode

Institucija/Ustanova	Adresa	Ostali kontakti	Nadležnost
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za zaštitu prirode	Savska 41/XX 10000 Zagreb	tel: 01/4866 102 faks: 01/4866 100	upravni i stručni poslovi zaštite prirode
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za inspekcijske poslove	Savska 41/XXIII 10000 Zagreb	tel: 01/4866 192 faks: 01/4866 191	inspekcijski poslovi zaštite prirode
Državni zavod za zaštitu prirode	Trg Mažuranića 5 10000 Zagreb	tel: 01/5502 900 faks: 01/5502 901 e-mail: info@dzzp.hr	stručni poslovi zaštite prirode (inventarizacija, monitoring, zaštićena područja, ekološka mreža, mjere zaštite itd.)
Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Zagrebačke županije	Ulica grada Vukovara 72/V 10000 Zagreb	tel: 01/6111 552 faks: 01/6111 552 e-mail: ju@priroda-zagrebacka.hr	upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima (zaštita, održavanje, promicanje, nadzor), upravljanje područjima Ekološke mreže

Zaštićene i ugrožene vrste na području zajedničkog otvorenog lovišta br. I/165 „TREBOVEC“

Iako ne postoji cjelovita inventarizacija flore i faune ovog područja, prema dostupnim podacima iz crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske te postojećih znanstvenih i stručnih studija, na području zajedničkog otvorenog lovišta br. I/165 „TREBOVEC“ stalno ili povremeno živi niz ugroženih i zaštićenih vrsta. Izdvajamo sisavce i ptice kao skupine od posebnog interesa za lovstvo, a među njima vrste na koje je u lovištu potrebno obratiti posebnu pozornost u smislu osiguravanja mira ili prikupljanja podataka važnih za monitoring.

Sisavci

Prema *Crvenoj knjizi ugroženih sisavaca Hrvatske*, zajedničko otvoreno lovište br. I/165 „TREBOVEC“ je stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti više ugroženih vrsta sisavaca, od kojih se ističu šišmiši koji su svi strogo zaštićeni temeljem Zakona o zaštiti prirode.

Tablica 2. Ugrožene vrste sisavaca kojima je zajedničko otvoreno lovište br. I/165 „TREBOVEC“ stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti (SZ – strogo zaštićena svojta, Z – zaštićena svojta; RE – regionalno izumrla svojta, CR – kritično ugrožena, EN – ugrožena, VU – rizična, NT – potencijalno ugrožena, LC – najmanje zabrinjavajuća, DD – vjerojatno ugrožena, ZZP – Zakon o zaštiti prirode - Narodne novine br. 70/05, 139/08, 57/11)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Regionalna kategorija ugroženosti	Zaštita po ZZP	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Barbastella barbastellus</i> *	širokouhi mračnjak	DD	SZ	✓
<i>Glis glis</i>	sivi puh	LC	SZ sj. od Save Z juž od Save	
<i>Lepus europaeus</i>	europski zec	NT	Z	
<i>Lutra lutra</i>	vidra	† DD	SZ	✓
<i>Micromys minutus</i>	patuljasti miš	NT	Z	
<i>Miniopterus schreibersi</i>	dugokrilu pršnjak	EN	SZ	✓
<i>Muscardinus avellanarius</i>	puh orašar	NT	SZ	
<i>Myotis bechsteini</i>	velikouhi šišmiš	VU	SZ	✓
<i>Myotis emarginatus</i>	riđi šišmiš	NT	SZ	✓
<i>Myotis myotis</i>	veliki šišmiš	NT	SZ	✓
<i>Neomys anomalus</i>	močvarna rovka	NT	Z	
<i>Neomys fodiens</i>	vodena rovka	NT	Z	
<i>Plecotus austriacus</i>	sivi dugoušan	EN	SZ	
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	veliki potkovnjak	NT	SZ	✓
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	mali potkovnjak	NT	SZ	✓

* potencijalno područje rasprostranjenja;

Od navedenih vrsta sisavaca posebice se ističu vrste koje se nalaze na Dodatku II (vrste za koje je potrebno odrediti tzv. *Posebna područja zaštite* (SAC – *Special Area of Conservation*) Direktive o staništima.

Od ugroženih vrsta izdvajamo slijedeće najugroženije vrste na području lovišta:

dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersi*)

Kategorija ugroženosti: EN – ugrožena svojta

Ekologija: Poglavitito špiljska vrsta, ali je nađen i u rudnicima te napuštenim podrumima. Često mijenja skloništa, i ljeti i zimi. Povremeno se pri migraciji kolonije zadržavaju i na tavanima kuća i krovštima crkava. Lovi visoko u zraku, iznad šuma i polja.

Razlozi ugroženosti: Vrlo je osjetljiv na uznemirivanje, ali i na postavljanje željeznih rešetaka na vrata u špiljama. Ugrožen je vjerojatno i upotrebom pesticida, kao u sjevernijem dijelu srednje Europe gdje je zamijećen uočljivi pad brojnosti.

sivi dugoušan (*Plecotus austriacus*)

Kategorija ugroženosti: EN - ugrožena vrsta

Ekologija: Nizinska i podgorska područja, često uz naselja. Porodiljske kolonije u krovštima zgrada i crkvenim tornjevima. Nalažen je i u nizinskim poplavnim šumama (Spitzenberger, usmena informacija). Lovi na otvorenom. Na zimovanju je dosad nađen u špiljama, gdje se najčešće zavlaci duboko u uske pukotine.

Razlozi ugroženosti: Iako nemamo puno podataka iz prijašnjih razdoblja, očita je tendencija smanjenja populacije. Razlozi takvu stanju mogli bi biti povezani s primjenom pesticida, kao i sve češćeg premazivanja drvenih dijelova krovšta insekticidima

velikouhi šišmiš (*Myotis bechsteinii*)

Kategorija ugroženosti: VU - osjetljiva vrsta

Ekologija: Šumska vrsta, dolazi samo u prirodnim većinom listopadnim šumama sa starijim stablima, te u starim voćnjacima i parkovima. Lovi na čistinama i rubovima šuma, često sakuplja plijen koji čine uglavnom noćni leptiri i dvokrili te razni beskrilni člankonošci s grančica i listova, ali i na tlu. Ljeti se zadržava u dupljama drveća, a zimuje u različitim podzemnim prirodnim ili umjetnim staništima, vjerojatno najviše u pukotinama.

Razlozi ugroženosti: Prekomjerna sječa starijih stabala s dupljama i prerana sječa starijih sastojina te upotreba pesticida u šumarstvu.

Šišmiši su ugroženi uslijed uznemiravanja kolonija, gubitka skloništa (prekomjerna sječa starih stabala, obnova objekata), zatvaranja ulaza u špilje (postavljanje rešetaka i sl.), prekomjerne uporabe pesticida, insekticida, ali i uporabe otrovnih sredstava za impregnaciju drvene građe. U cilju njihove zaštite trebalo bi smanjiti upotrebu pesticida koji su štetni za toplokrvne životinje (sisavce) prilikom tretiranja drva za gradnju lovno-gospodarskih i lovno-tehničkih objekata. Njihove se, eventualno pronađene, kolonije u lovno-tehničkim i lovno-gospodarskim objektima (čeke, hranilišta i sl.) ne smiju uznemirivati i rastjerivati, a o njihovom pronalasku treba obavijestiti Državni zavod za zaštitu prirode i nadležnu javnu ustanovu zaštite prirode kako bi se sa što većom sigurnošću mogla utvrditi njihova rasprostranjenost i fluktuacije u populaciji.

Zbog odgovarajućih staništa ovo je nalazište **vidre (*Lutra lutra*)** navedene na Dodacima II i IV Direktive o staništima (Council Directive 92/43/EEC), te također strogo zaštićene

temeljem Zakona o zaštiti prirode. U cilju što učinkovitije zaštite ove vrste potrebno je utvrditi njenu točnu rasprostranjenost i brojnost, te uspostaviti trajni monitoring. Stoga je u slučaju viđenja jedinki vidre potrebno zabilježiti mjesto i datum te obavijestiti Državni zavod za zaštitu prirode i nadležnu javnu ustanovu zaštite prirode.

U cilju što učinkovitije zaštite ovih vrsta potrebno je utvrditi njihovu točnu rasprostranjenost i brojnost, te uspostaviti trajni monitoring. U slučaju pronalaska ozlijeđenih ili uginulih strogo zaštićenih vrsta sisavaca, nužno je obavijestiti Inspekciju zaštite prirode pri Ministarstvu zaštite okoliša i prirode.

Lovozakupnika je potrebno obvezati da brojnost divljači utvrđuje stvarnim terenskim prebrojavanjem divljači (korištenjem stručnih metoda prebrojavanja) u koordinaciji s lovozakupnicima susjednih lovišta. Lovozakupnika je potrebno obvezati na uklanjanje životinjskih ostataka i strogo zabraniti njihovo deponiranje na području lovišta.

Ptice

S obzirom na ovdje prisutna staništa te uzimajući u obzir podatke dostupnih znanstvenih i stručnih studija, ovo je područje rasprostranjenosti za više ugroženih vrsta ptica navedenih u *Crvenoj knjizi ugroženih ptica Hrvatske*, te na Dodatku I. EU Direktive o pticama (vrste za koje je potrebno osigurati mjere zaštite staništa).

Tablica 3. Strogo zaštićene i ugrožene vrste ptica rasprostranjene na širem području zajedničkog otvorenog lovišta br. I/165 „TREBOVEC“ (RE – regionalno izumrle, CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – niskorizične, LC – najmanje zabrinjavajuće, DD – nedovoljno poznate; gp – gnijezdeća populacija, ngp – negnijezdeća populacija, zp – zimujuća populacija, pp – preletnička populacija; Z – zaštićena vrsta)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Dodatak I Direktive o pticama
<i>Alcedo atthis</i>	vodomar	NT gp	✓
<i>Aquila pomarina</i>	orao kliktaš	EN gp	✓
<i>Ciconia ciconia</i>	roda	NT gp	✓
<i>Ciconia nigra</i> **	crna roda	VU gp	✓
<i>Circus pygargus</i>	eja livadarka	EN gp	✓
<i>Columba oenas</i>	golub dupljaš	DD gp	
<i>Crex crex</i>	kosac	VU gp	✓
<i>Dendrocopos syriacus</i>	sirijski djetlić	LC gp	✓
<i>Dryocopus martius</i>	crna žuna		✓
<i>Egretta alba</i> *	velika bijela čaplja	EN gp	✓
<i>Ficedula albicollis</i>	bjelovrata muharica	LC gp	✓
<i>Haliaeetus albicilla</i> **	stekavac	EN gp	✓
<i>Lanius minor</i>	sivi svračak	LC gp	✓
<i>Lullula arborea</i>	ševa krunica	LC gp	✓
<i>Limnocyptes minima</i> ***	mala šljuka	DD ngp	
<i>Milvus migrans</i>	crna lunja	VU gp	✓

<i>Pernis apivorus</i>	+	škanjac osaš	+	VU gp	✓
<i>Picus canus</i>		siva žuna		LC gp	✓
<i>Scolopax rusticola</i> **	+	šljuka	+	NT ngp (Z), DD gp	
<i>Strix uralensis</i>	+	jastrebača	+	LC gp	✓
<i>Sylvia nisoria</i>		pjegava grmuša			✓

*zimovalica, **vjerojatno područje gniježđenja, ***vjerojatno područje rasprostranjenja za vrijeme selidbe,

Od ugrožene i strogo zaštićene ornitofaune koja potvrđeno ili moguće obitava na ovom području valja istaknuti slijedeće vrste:

orao kliktaš (*Aquila pomarina*)

Kategorija ugroženosti: EN - ugrožena gnijezdeća populacija

Ekologija: Gnijezde se u šumama nizinskih ili brdovitih područja. Izbjegavaju guste i prostrane šume, a rado naseljavaju rascjepkane šume i šumarke okružene vlažnim ili poplavnim livadama ili drugim otvorenim staništima koja su im potrebna kao lovišta.

Razlozi ugroženosti: Lov i krivolov, intenziviranje poljodjelstva, uređivanje šuma.

eja livadarka (*Circus pygargus*)

Kategorija ugroženosti: EN - ugrožena vrsta gnijezdeća populacija

Ekologija: Prvotna su staništa na jugu areala bili travnjaci, a na sjeveru prostrane močvare. Tijekom 20. st. stoljeća prilagodile su se i na razna druga staništa: neobrađena polja, slane močvare, zarasle pijeske, klekom obrasle vrištine, a sve se više gnijezde i po obrađenim poljima, osobito u usjevima žitarica.

Razlozi ugroženosti: Lov i krivolov, intenziviranje poljodjelstva, odumiranje tradicionalnog stočarstva.

velika bijela čaplja (*Egretta alba*)

Kategorija ugroženosti: EN - ugrožena gnijezdeća populacija

Ekologija: Gnijezde se na većim kopnenim ili priobalnim močvarama, ušćima rijeka i jezerima obala obraslih bujnim raslinjem. Za gniježđenje trebaju prostrane tršćake ili rogozike, rjeđe se gnijezde i na grmlju ili niskom drveću.

Razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka, lov i krivolov. Donedavno je u Hrvatskoj bila gotovo izumrla, no posljednjih desetak godina broj joj pomalo raste i vraća se na stara gnijezdilišta. Gnijezdeća populacija je još uvijek ugrožena.

štekvac (*Haliaeetus albicilla*)

Kategorija ugroženosti: EN - ugrožena gnijezdeća populacija

Ekologija: Gnijezde se uz slatke i slane vode: u velikim močvarnim područjima, uz velike rijeke, jezera i šaranske ribnjake. Izbjegavaju područja siromašna vodom, otvorene predjele bez drveća i velike guste šume.

Razlozi ugroženosti: Ugrožen je lovom i krivolovom, nestankom močvarnih staništa i propadanjem šaranskih ribnjaka, onečišćenjem voda.

crna roda (*Ciconia nigra*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična gnijezdeća populacija

Ekologija: Obitava u starim, mirnim šumama s potocima, lokvama, barama, kanalima, vlažnim livadama i sl. Rado se hrane i po obalama rijeka i većim močvarnim površinama ukoliko ih ima u blizini gnjezdilišta. Za selidbe se zadržavaju i po otvorenim vlažnim područjima. Za selidbe su samotne ili u malim jatima, na zimovalištima samotne ili u parovima. Za hranjenja su obično samotne, ali se na bogatim hranilištima okupljaju u rahle skupine. Monogamne su, parovi su najvjerojatnije dugotrajni, ali veza traje najčešće samo za gnijezdeće sezone i obnavlja se svakog proljeća. Pretežito se hrane ribama, vodozemcima, kukcima i njihovim ličinkama, a u manjoj mjeri i sitnim sisavcima, zmijama, gušterima, račicama i pticama pjevice.

Razlozi ugroženosti: Uređivanje šuma, mijenjanje vodnog režima šuma, nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka.

kosac (*Crex crex*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična gnijezdeća populacija

Ekologija: Obitava na poplavnim i vlažnim travnjacima (pašnjacima i livadama košanicama), travnatim cretovima i planinskim livadama. Ponekad, osobito nakon sezone gniježđenja, obitava i na obradivim površinama (nasadima djeteline, uljane repice, žitarica, krumpira i sl.), uz akumulacije itd. U Hrvatskoj je najrasprostranjeniji i najbrojniji u njenom panonskom dijelu (uz rijeke Savu, Kupu i Dravu), dok ih u gorskoj Hrvatskoj ima znatno manje i ograničeni su na bogate travnjake u krškim poljima.

Razlozi ugroženosti: Intenziviranje poljodjelstva, isušivanje prostranih vlažnih područja, odumiranje tradicionalnog stočarstva, lov (prvenstveno na prepelice) i krivolov.

crna lunja (*Milvus migrans*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična gnijezdeća populacija

Gnijezde se u cijeloj panonskoj Hrvatskoj, ali je najbrojnija u dolinama Drave, Save i Kupe.

Ekologija: Gnijezde se po rubovima šuma uz močvare, šaranske ribnjake, rijeke i jezera u nizinskim predjelima, u istočnoj Slavoniji i uz poljodjelske površine. Love redovito po otvorenim područjima.

Razlozi ugroženosti: Lov i krivolov, nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka, uređivanje rijeka, zagađenje voda, intenziviranje poljodjelstva.

škanjac osaš (*Pernis apivorus*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična gnijezdeća populacija

Ekologija: Šume bogate proplancima, čistinama, prosjekama, sječevinama. Često i u mješovitom, mozaičnom krajoliku gdje su šume izmiješane s livadama, živicama, malim močvarama i sl.

Razlozi ugroženosti: Lov i krivolov, uređivanje šuma, intenziviranje poljodjelstva.

golub dupljaš (*Columba oenas*)

Kategorija ugroženosti: DD – nedovoljno poznata gnijezdeća populacija

Ekologija: Nastanjuju otvorene šume s mnogo proplanaka i prosjeka, rubove šuma uz poljoprivredne površine i stare prostrane parkove s listopadnim drvećem bogatim dupljama. Izvan gnijezdeće sezone obično su društveni. Gnijezdo grade u dupljama (osobito u starim dupljama crnih žuna), u pukotinama stijena, a povremeno i u rupama u tlu ili u napuštenim gnijezdima drugih ptica. Gnijezdo grade, na jajima leže i o ptićima se brinu oba partnera. Pretežito se hrane biljnom hranom (sjemenkama, lišćem, pupovima, cvjetovima i sl.), a povremeno i beskralješnjacima. Hranu pretežito sakupljaju na tlu, rjeđe na drveću ili grmlju. Na tlu se često hrane u jatima, a na drveću obično samotno.

Razlozi ugroženosti: Razlozi za tako drastičan pad populacije nisu sasvim jasni, pogotovo jer u najvećem dijelu europskog areala ove vrste uopće nema pada populacije. Najvjerojatnije su glavni razlozi uređivanje šuma, lov i krivolov te intenziviranje poljodjelstva, možda i stalni porast brojnosti goluba grivnjaša.

mala šljuka (*Lymnocryptes minima*)

Kategorija ugroženosti: DD – nedovoljno poznata negnijezdeća populacija

Ekologija: Gnijezde se po vodom natopljenim cretovima, vlažnim livadama te močvarama u tundri i tajgi. Za selidbe i zimovanja borave po muljevitim rubovima lokvi, obalama potoka, rijeka i jezera, močvarama, cretovima, poplavnim površinama, taložnicama, vlažnim livadama, močvarnim slanušama i sl. Gnijezdo grade na tlu, u niskom raslinju, u niskom grmlju, često na malo izdignutim grebenima (brazdama) ili humcima okruženim vodom. Gnijezdo vjerojatno grade oba partnera. Pretežito se hrane kukcima i njihovim ličinkama, mekušcima, kolutićavcima i biljkama (uglavnom sjemenkama). Hranu skupljaju kljunom s površine tla ili ga zabadaju u meko tlo. Aktivne su najviše noću i u sumrak.

Razlozi ugroženosti: Lov i krivolov, nestajanje močvarnih područja, uništavanje nuskih muljevitih i pjeskovitih morskih obala i pripadajućih im slanuša.

šljuka (*Scolopax rusticola*)

Kategorija ugroženosti: DD – nedovoljno poznata gnijezdeća populacija, NT – niskorizična negnijezdeća populacija

Ekologija: Gnijezde se u prostranim listopadnim, mješovitim ili crnogoričnim šumama. Potrebne su im sjenovite šume s vlažnim, mekim humusom i barem nešto podrasta. Optimalne su šume koje su ispresijecane proplancima, poljima, potocima, lokvama i dr. Osjetljive su ne samo na upade čovjeka u gnijezdilišni teritorij nego čak npr. fazana i zečeva. Za selidbe i zimovanja obitavaju i po sušim i grmljem obraslim terenima. Gnijezdo je na tlu, skriveno u niskom raslinju, kupinama i sl., gradi ga ženka. Pretežito se hrane beskralješnjacima, osobito gujavicama, ličinkama kukaca (najviše kornjaša); uzimaju i biljnu hranu. Većinu plijena skupljaju ispod površine, zabadajući kljun u vlažno, meko tlo, ali redovito skupljaju i plijen po površini, osobito ispod naslaga lišća ili grančica.

Razlozi ugroženosti: Krivolov, uređivanje šuma, intenziviranje poljodjelstva.

Sve navedene vrste zaštićene su temeljem Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine br. 70/05, 139/08, 57/11). U slučaju pronalaska ozlijeđene, osakaćene, ranjene ili uginule strogo zaštićene vrste treba obavijestiti Inspekciju zaštite prirode pri Ministarstvu zaštite okoliša i prirode. U slučaju pronalaska gnijezda, kolonija ili jedinki gore

navedenih vrsta potrebno je spriječiti svako uznemirivanje za vrijeme gniježđenja, te obavijestiti Državni zavod za zaštitu prirode i nadležnu javnu ustanovu zaštite prirode.

Alohtone vrste

Alohtone vrste predstavljaju velik problem i drugi su razlog smanjenja biološke raznolikosti na globalnom nivou, odmah nakon direktnog uništavanja staništa. Prema Zakonu o zaštiti prirode (Narodne novine br. 70/05, 139/08, 57/11), zabranjeno je uvođenje stranih divljih svojti u ekološke sustave. Izuzev fazana, uzgajati se smiju samo autohtone vrste divljači u broju koji neće izazvati degradaciju staništa i štete na poljoprivrednim kulturama u lovištu, a za eventualno planirano uvođenje alohtonih vrsta divljači u lovište potrebno je ishoditi dopuštenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode te prethodno izraditi studiju procjene rizika uvođenja na prirodu i pribaviti suglasnost ministra nadležnog za poslove poljoprivrede, šumarstva, lovstva, morskog i slatkovodnog ribarstva, temeljem članka 91. Zakona o zaštiti prirode.

Iste odredbe Zakona o zaštiti prirode odnose se i na alohtone biljne vrste koje se eventualno planira unijeti u lovište radi prehrane divljači.

3.2. UGROŽENA I RIJETKA STANIŠTA

Od tipova staništa koji zahtijevaju provođenje mjera očuvanja sukladno Zakonu o zaštiti prirode i EU Direktivi o staništima, na području državnog otvorenog lovišta br. I/165 „TREBOVEC“ prisutni su stanišni tipovi koji su iskazani u narednom tabličnom prikazu. Ugrožena i rijetka staništa prema Pravilniku o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova (Narodne novine br. 7/06, 119/09) i EU Direktivi o staništima istaknuta su debljim otiskom (Napomena: oznaka * znači da su ugroženi pojedini pojedini tipovi staništa, a ne cijela skupina određenog NKS koda).

Tablica 4. Zastupljenost stanišnih tipova u zajedničkom otvorenom lovištu br. I/165 «TREBOVEC»

Tip staništa - NKS	NKS kod	(%)
Aktivna seoska područja	J11	4,16
Aktivna seoska područja / Urbanizirana seoska područja	J11/J13	0,46
Intenzivno obrađivane oranice na komasiranim površinama	I31	4,25
Mezofilne livade Srednje Europe / Vlažne livade Srednje Europe / Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume	C23/C22/E31	3,30
Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume	E31	3,82
Mozaici kultiviranih površina	I21	76,99
Mozaici kultiviranih površina / Aktivna seoska područja / Javne neproizvodne kultivirane zelene površine	I21/J11/I81	0,72
Poplavne šume hrasta lužnjaka	E22	2,89
Vlažne livade Srednje Europe	C22	3,41
	Ukupno:	100.00

Prema Nacionalnoj klasifikaciji staništa (Ministarstvo kulture RH, 2005.), ugrožena i rijetka staništa prisutna na području zajedničkog otvorenog lovišta br. I/165 „TREBOVEC“ opisana su na slijedeći način:

C.2.2. Vlažne livade Srednje Europe (Red *MOLINIETALIA* W. Koch 1926) – Pripadaju razredu *MOLINIO-ARRHENATHERETEA* R. Tx. 1937. Navedeni skup predstavlja higrofilne livade Srednje Europe koje su rasprostranjene od nizinskog do brdskog vegetacijskog pojasa.

C.2.3. Mezofilne livade Srednje Europe (Red *ARRHENTHERETALIA* Pawl. 1928) – Pripadaju razredu *MOLINIO-ARRHENATHERETEA* R. Tx. 1937. Navedene zajednice predstavljaju najkvalitetnije livade košanice razvijene na površinama koje su često gnojene i kose se dva do tri puta godišnje. Ograničene su na razmjerno humidna područja od nizinskog do gorskog vegetacijskog pojasa.

E.2.2. Poplavne šume hrasta lužnjaka (Sveza *Alno-Quercion roboris* Ht. 1938) – Pripadaju redu *ALNETALIA GLUTINOSAE* Tx. 1937. Mješovite poplavne šume panonskog i submediteranskog dijela jugoistočne Europe s dominacijom vrsta *Quercus robur*, *Fraxinus angustifolia*, *Ulmus carpinifolia*, *Ulmus laevis*, *Alnus glutinosa*, *Acer campestre*, *Carpinus betulus*. Razvijaju se na pseudogleju, a plavljene su razmjerno kratko vrijeme.

E.3.1. Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume (Sveza *Erythronio-Carpinion* (Horvat 1958) Marinček in Mucina et al. 1993) – Pripadaju redu *FAGETALIA SYLVATICAE* Pawl. in Pawl. et al. 1928. Mezofilne i neutrofilne šume planarnog i bežuljkastog (kolinog) područja, redovno izvan dohvata poplavnih voda, u kojima u gornjoj šumskoj etaži dominiraju lužnjak ili kitnjak, a u podstojnoj etaži obični grab (koji u degradacijskim stadijima može biti i dominantna vrsta drveća). Ove šume čine visinski prijelaz između nizinskih poplavnih šuma i brdskih bukovih šuma.

Prema Zakonu o zaštiti prirode (Narodne novine br. 70/05, 139/08, 57/11) sva ugrožena i rijetka staništa zahtijevaju provođenje mjera očuvanja. U skladu s tim potrebno se u sklopu aktivnosti zaštite staništa u lovištu uključiti u održavanje travnjaka košnjom gdje je to moguće i prikladno kako bi se spriječila sukcesija (zaraštavanje) i održala ova vrijedna staništa u povoljnom statusu za njihov opstanak.

Na području lovišta nalaze se vodene površine koje pogoduju održanju biljnih i životinjskih zajednica (ponajprije ptica i vodozemaca) na području lovišta i njegove okolice. Njih je potrebno očuvati u njihovom prirodnom obliku.

3.3. ZAŠTIĆENA I EVIDENTIRANA PODRUČJA

Na području i u neposrednoj blizini zajedničkog otvorenog lovišta br. I/165 «TREBOVEC» nema područja zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode.

Prema bazi evidentiranih područja Državnog zavoda za zaštitu prirode na području zajedničkog otvorenog lovišta br. I/165 «TREBOVEC» nema područja predviđenih za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode.

Evidentirana područja, odnosno područja predviđena za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode potrebno je uskladiti s odredbama Prostornog plana Zagrebačke županije.

3.4. PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE RH

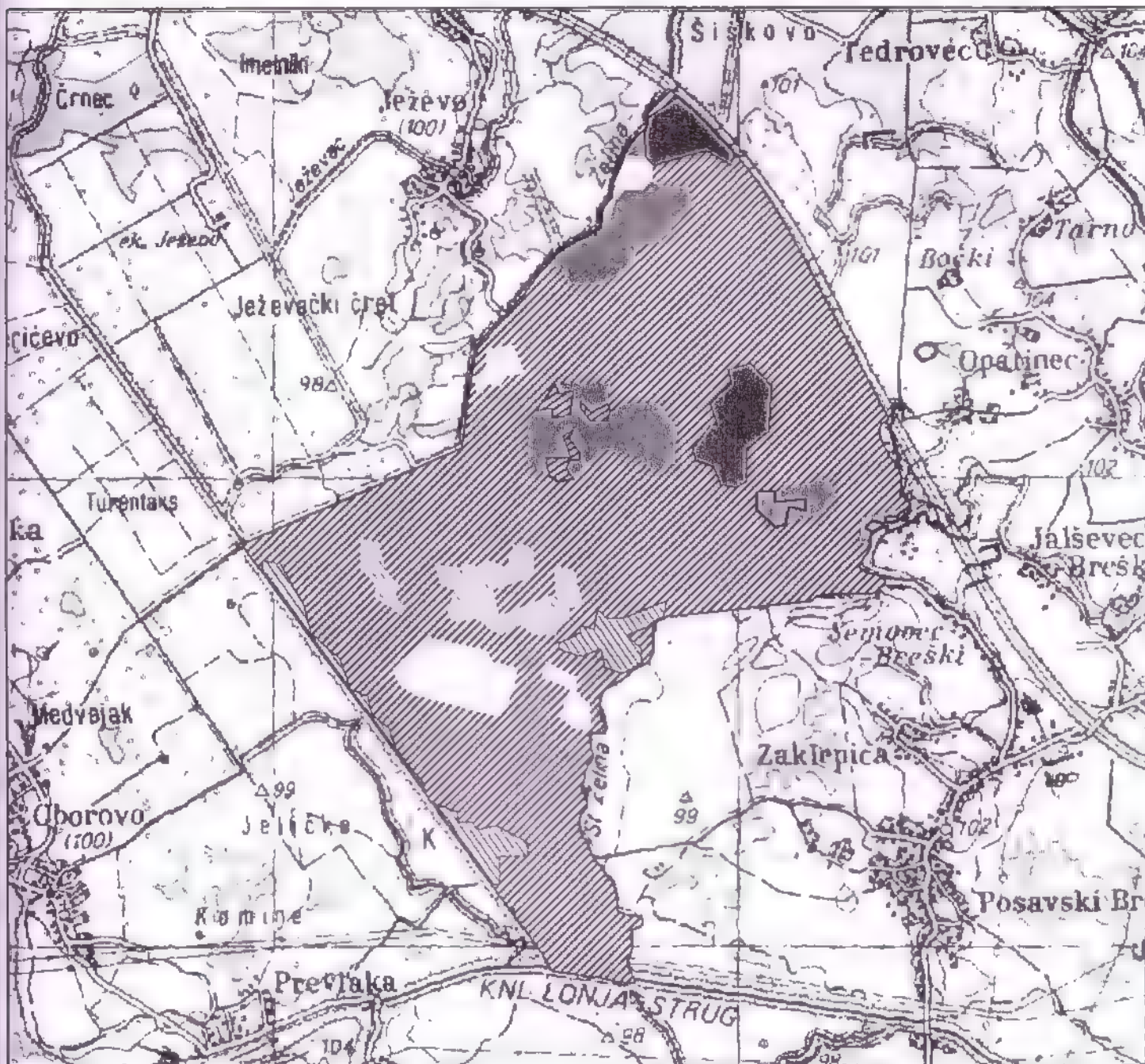
Na području i u neposrednoj blizini zajedničkog otvorenog lovišta br. I/165 «TREBOVEC» nema područja Ekološke mreže Republike Hrvatske.

5. IZVORI PODATAKA

1. Antolović, J., Frković, A., Grubešić, M., Holcer, D., Vuković, M., Flajšman, E., Grgurev, M., Hamidović, D., Pavlinić, I., Tvrtković, N.: Crvena knjiga sisavaca Hrvatske, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb, 2006.
2. Direktiva o očuvanju ptica koje slobodno žive u prirodi (79/409/EEC)
3. Direktiva o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore (92/43/EEC)
4. Državni zavod za zaštitu prirode: Baza evidentiranih područja RH, 2010.
5. Državni zavod za zaštitu prirode: Baza karata rasprostranjenosti ugroženih vrsta Hrvatske - GIS datoteke, 2006.
6. Državni zavod za zaštitu prirode: Baza karata rasprostranjenosti važnih područja za sve ptičje vrste iz Dodatka I. EU Direktive o pticama (u suradnji sa Zavodom za ornitologiju HAZU), 2005.
7. Državni zavod za zaštitu prirode: Baza područja Ekološke mreže RH, 2007.
8. Državni zavod za zaštitu prirode: Baza podataka o potencijalnim područjima NATURA 2000 u Hrvatskoj, 2010.
9. Državni zavod za zaštitu prirode: Baza podataka - Karta staništa (izradio u okviru projekta «Kartiranje staništa RH» - OIKON d.o.o., Institut za primijenjenu ekologiju).
10. Državni zavod za zaštitu prirode: Baza zaštićenih područja RH, 2010.
11. Državni zavod za zaštitu prirode: Crveni popis ugroženih biljaka i životinja Hrvatske, Zagreb, 2004.
12. Ministarstvo kulture: Nacionalna klasifikacija staništa - nadopunjena verzija iz 2004. (Radna skupina za Nacionalnu klasifikaciju staništa - U okviru projekta 'Kartiranje staništa RH' - OIKON d.o.o., Institut za primijenjenu ekologiju), 2005.
13. Ministarstvo poljoprivrede - Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije: Granice lovišta RH
14. OIKON d.o.o. Institut za primijenjenu ekologiju za Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja: Karta staništa Republike Hrvatske, 2004.
15. Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu (Narodne novine br. 118/09)
16. Pravilnik o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim (Narodne novine br. 99/09)
17. Pravilnik o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te mjerama za očuvanje stanišnih tipova (Narodne novine br. 7/06, 119/09)
18. Radović, D., Kralj, J., Tutiš, V., Ćiković, D.: Crvena knjiga ugroženih ptica Hrvatske, Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja, Zagreb, 2003.
19. Radović, D., Kralj, J., Radović, J., Topić, R.: Nacionalna ekološka mreža - važna područja za ptice u Hrvatskoj, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb, 2003.
20. Uredba o proglašenju ekološke mreže (Narodne novine br. 109/07)
21. Zakon o lovstvu (Narodne novine br. 140/05, 75/09)
22. Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine br. 70/05, 139/08, 57/11)

6. PRILOZI

1. Karta staništa područja zajedničkog otvorenog lovišta br. I/165 „TREBOVEC“

Karta staništa RH

Predmetno područje: zajedničko otvoreno lovište br. I/165 "TREBOVEC"

Legenda

Granica predmetnog područja

Tipovi staništa prema Nacionalnoj klasifikaciji staništa

C22, Vlažne livade Srednje Europe

C23/C22/E31, Mezofilne livade Srednje Europe / Vlažne livade Srednje Europe / Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume

E22, Poplavne šume hrasta lužnjaka

E31, Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume

I21, Mozaici kultiviranih površina

I21/J11/I81, Mozaici kultiviranih površina / Aktivna seoska područja / Javne neproizvodne kultivirane zelene površine

I31, Intenzivno obrađivane oranice na komasiranim površinama

J11, Aktivna seoska područja

J11/J13, Aktivna seoska područja / Urbanizirana seoska područja

Mjerilo 1:50000

0 0,5 1 1,5 km

Napomena. Prilikom kartiranja staništa RH minimalna jedinica kartiranja iznosila je 9 hektara što odgovara mjerilu 1: 100 000

Izvori podataka:

Karta staništa RH, Olkon d.o.o. za Ministarstvo kulture, 2004

TK 1: 100000, Državna geodetska uprava

Davorin Marković

v. odgovornosti

Državni zavod za zaštitu prirode

Datum izrade 08.11.2012

PRILOG BROJ 6: UVID U MINIRANOST LOVIŠTA

**REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKI CENTAR ZA RAZMINIRANJE**

Sisak, Ante Kovačića 10
Tel. 044/554-151, fax. 044/554-142

Klasa: 213-04/12-06/338
Ur. broj: 530-117-04/2-12-02
Sisak, 30. listopada 2012. godine

PLODOVI BILOGORE d.o.o.
Poljoprivreda, lov i usluge
J. Haulika 17
43 000 BJELOVAR

Predmet: Uvid u stanje miniranosti
- dostavlja se -

Poštovani,

temeljem Vašeg upita Broj: PB-46/12 od 25. listopada 2012. godine, kojim tražite stanje miniranosti zajedničkog otvorenog lovišta broj: I/165 - «TREBOVEC», a koje vam je potrebno u svrhu izrade Lovnogospodarske osnove, možemo Vam odgovoriti:

Lovište "I/165 - TREBOVEC" - nisu utvrđene minski sumnjive površine (MSP).

Napominjemo da sve promjene stanja i obilježnosti MSP-a, možete svakodnevno vidjeti na:
<https://misportal.hcr.hr>

S poštovanjem,

Pomoćnik ravnatelja:

Davor Laura
Davor Laura, prof.

L.C./R.A.
Dostaviti:
naslovu
pismohrani

